

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEWİK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! · Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! · Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

■ Sayı/Hejmar : 86

■ 1 Ocak / Çile 1994

■ 10.000 TL

**Yıkalım bu köhne düzeni
Biz başka alem isteriz!
Bizi hiçe sayanlar bilsin
Bundan sonra herşey biziz!**

İ Ç İ N D E K İ L E R

Dünya, 1994'e de aynı gündem ve alternatiflerle giriyor:

YA FAŞİZM, YA DEVRİM!

YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM!

3

- Yazı Kurulu'nun, askerlik üzerine tavrı:
"BİR HATANIN SONUÇLARI,
YA DA "ASKERE GİTME!" ÇAĞRISI
ÜZERİNE TARTIŞMANIN BOYUTLARI..." 11
- ...'DAN YOLDAŞLARIN ELEŞTİRİ YAZISI 19
- ASKERE GİTME" (Bir okur mektubu) 26

İçinde bulunduğumuz dönemin
can alıcı sorunu:
KADROLAR!.. 27

"Kızıl Sendikalar Enternasyonalı"nın
(KSE) deneyim ve derslerinden
öğrenelim! -XVII- 33

KOMÜNİST KADIN HAREKETİ İÇİN

- 8 Mart 1994,
"Kadın Grev Günü" olacak mı? 37
- Bolşevik Partizan
Yurtdışı Kadın Gruplarının
kadın çalışmasında yeni yönelim
konusundaki 5. Kadın Konferansı Raporu 39

Bildiriler-Haberler

- Adil vergi sahtekarlığına son!
Vergiye kapitalistler ödesin! 43
- Çağrı 43
- Mao Zedung'un
100. doğum yılı dolayısıyla yapılan
enternasyonal seminer ve anma toplantısı 44
- Anma toplantısı hakkında 44
- Türk faşistleriyle elele;
Kürt ulusunun
ulusal kurtuluş mücadelesine karşı!.. 45

Okuyucu Mektupları

- Ekim devrimi toplantısı ile ilgili
bir okur mektubu... 46
- TKP/ML(Hareketi) 5. Kongre
tanıtım toplantıları ile ilgili bir mektup... 46
- Takke düştü, kel göründü!
Devrimci İşçi,
açık anti Marksist-Leninist kervana
katılıyor! 47

İbrahim Kaypakkaya

Li Tirkîyê pîrsgîrêka netewî...

51

İşçiden... Fabrikadan... Sendikadan... 29

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEVİK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

V.i.S.d.P.:

M. Korkmaz
11 Stanley Rd., Leeds LH8
England

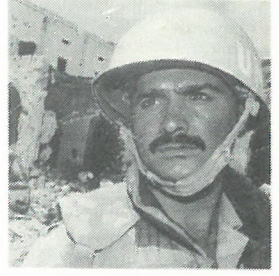
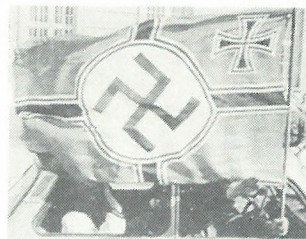
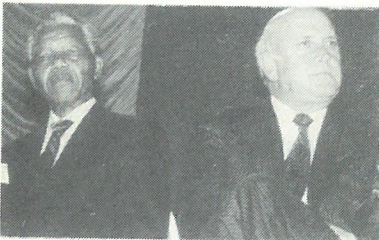
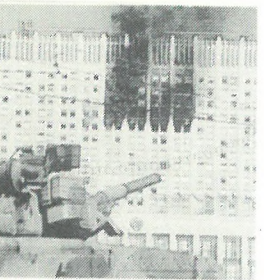
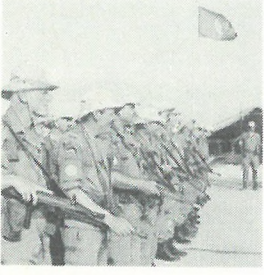
Yazışma Adresi:

PLK Nr. 106606 C
D-80074 München

Fiyatı:

10.000 TL, 5 DM,
15 FF, 40 ÖS, £ 1,50

1994

**Dünya, 1994'e de aynı gündem
ve alternatiflerle giriyor:**

Ya faşizm, ya devrim!

Ya barbarlık, ya sosyalizm!

'93

yılı kendinden sonrak
ki yıla, bir yandan
kendisinden önceki
yıldan devraldığı em
peryalist barbarlığı
ve faşizmi; diğer yandan bu barbarlık
ve faşizmin tek gerçek alternatifi ola-

rak da devrim ve sosyalizm düşüncesi-
ni devrediyor.

1994 yılında da dünyayı emperya-
list burjuvazinin barbarlığı bekliyor;
emperyalist sömürü, açlık, daha da
katmerleşmiş bir yoksulluk, haksız sa-
vaşlar; ırkçılık, şovenizm, faşist yöne-

timlerin yoğun baskıları; erkek ege-
men düzenin kadınlar üzerinde uygu-
ladığı baskı ve terörü, dayığı, teca-
vüzleri; doğanın katli... bekliyor! An-
cak, emperyalist burjuvazi ve emper-
yalist sistemin borazanları, tüm bu
gerçeklikleri, dünyanın ezilen ve sö-

mürülen insanlarına “kalıcı barış”ın olduğu bir dünya, “özgürlükçü demokratik bir dünya”, “yeni dünya düzeni”, vs. lafları ile şirin göstermeye ve gözlerden gizlemeye çalıştılar, çalışıyorlar. Ama nafi! Tüm uğraşlara rağmen ne mızrak çuvala giriyor, ne güneş balçıkla sıvanıyor! Emperyalistlerin propagandalarının tersine dünyanın savaşlarla dolu bir dünya olduğu, açlığın ve sömürünün, baskı ve zulmün yaşandığı bir dünya olduğu açık bir şekilde görülüyor!

...

Emperyalist burjuvazinin propagan distlerinin “kalıcı barış çağı”na girildiği yalanları eşliğinde ne 1993 “barış içinde bir yıl” oldu, ne de insanlar “kalıcı barış”ı yaşadı! Emperyalistlerin “yeni dünya düzenlerinin” en temel taşlarından biri olan “kalıcı barış çağı”nın, gerçekte, laftan ibaret olduğu kendisini çeşitli örneklerle gösterdi, gösteriyor. Bunlardan en önemlisi Somali’nin işgal edilmesidir!

1993 yılı kendinden önceki yılın son günlerinde yapılan Somali işgalini devraldı. Emperyalist büyük güçler, Birleşmiş Milletlerin kararı ile, Aralık 1992’nin son günlerinde resmen bu ülkeyi işgal ettiler.

İşgalin laftaki gerekçesi, açlık çeken Somali’ye “insani yardım” götürmek, Somali’de savaştan güçleri “barıştırmak”, “kaosa ve kargaşaya bir son vererek”, “işleyen bir devletin kurulmasına yardımcı olmak”, vs. vs. idi.

Ancak işgalin gerçek amacı bu turn turaklı sözler, savlar değildi, değildir. Somali’deki işgalin gerçek nedeni emperyalist çıkarlardır: Casus uydular aracılığı ile elde edilen ve daha sonra jeolojik araştırmalarla kesinleşen bilgilere göre Somali’de zengin petrol yatakları vardır ve bu yatakların emperyalistlerin denetimine girmesi gerekmektedir! Bu zenginliğin, kendilerinin isteği ve denetimi dışındaki güçlere bırakılmasına asla izin verilemez! Ayrıca Somali, zengin petrol yatakları dışında geo-stratejik konumu nedeniyle de emperyalistler için vazgeçilmez bir yerdedir; Afrika ve Ortadoğu’ya hakimiyette “Afrika boynuzu” çok önemli bir üstür! Somali’de kimlerin kazanacağı belli olmayan bir “kaos” a ve “içsavaş” a emperyalistler izin veremezler! Bunun için denetimin ta baştan elde tutulması gerekmektedir...

İşte bu nedenler, Somali’nin işgalinin gerçek nedenleridir! Yoksa “insani yardım” gibi bir neden, emperyalistlerin Somali’yi işgalindeki gerçek neden değil, sadece emperyalist işgali gizleyen yalanlardan birisidir. Tıpkı, açlığa karşı mücadele yalanı gibi... Gerçekte emperyalistlerin “açlığa karşı”

Yaşanan, emperyalist barbarlık; Somali’den, Rusya’ya; Bosna-Hersek’ten Afganistan’a!.. 1994 yılında da dünyayı emperyalist burjuvazinin barbarlığı bekliyor; emperyalist sömürü, açlık, daha da katmerleşmiş bir yoksulluk, haksız savaşlar; ırkçılık, şovenizm, faşist yönetimlerin yoğun baskıları... bekliyor!

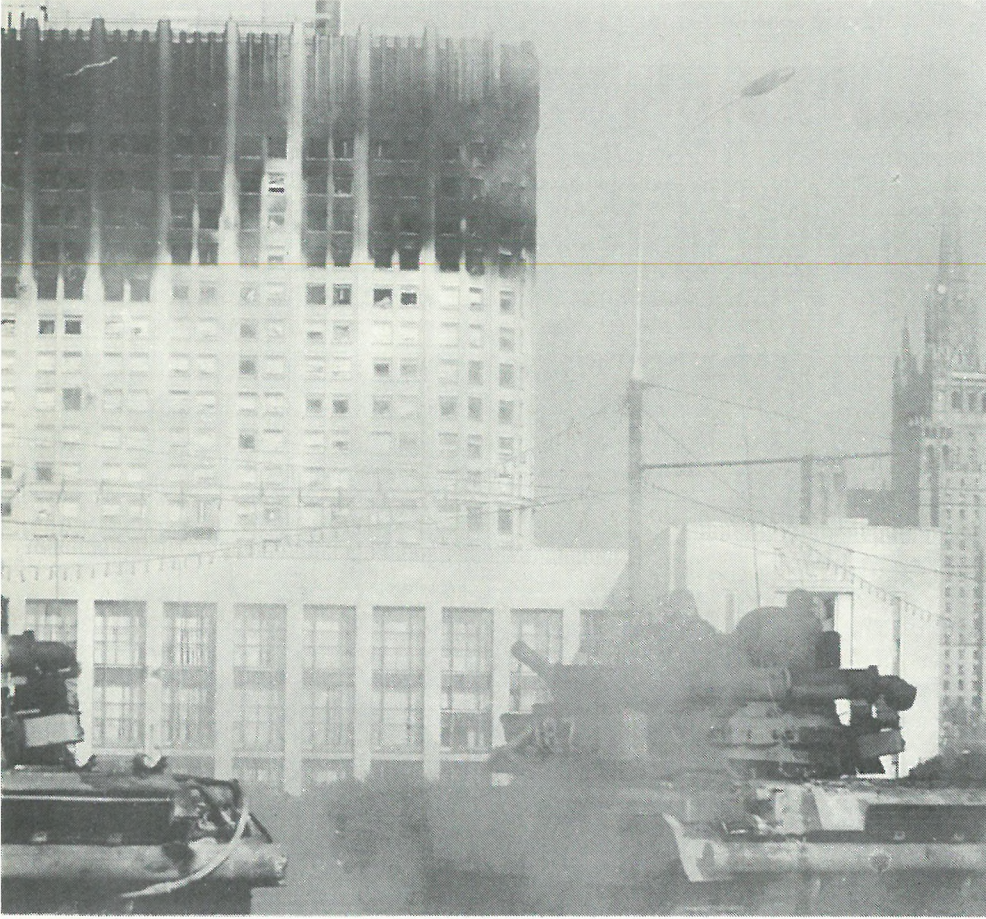
mücadele diye bir sorunları olmamıştır. Açlık bizzat emperyalizmin talan siyasetinin sonucudur. Bunun için de açlığa karşı mücadele, emperyalizme karşı mücadele olmak zorundadır.

“İnsani değerler” adına yürütülen Somali’deki işgal ve katliamdan tüm emperyalist büyük güçler pay sahibidir. Öyle ki; İkinci Dünya Savaşı sonrasında galip devletler tarafından dikte ettirilen Anayasasına göre, kendi sınırları dışına askeri güç gönderilmesi yasaklanan Almanya bile, Anayasasındaki bu “kısıtlayıcı” maddeyi kaldırıp “insani yardım götürme” adına Alman emperyalizminin çıkarlarını ki

tabına uydurmuş, sonuçta, Alman emperyalizmi de Somali’deki emperyalist büyük güçlerin işgal koalisyonunda yerini almıştır.

Emperyalizm, Somali dışında bir önceki yıllardan devrolan Irak’taki yarayı da zaman zaman kaşırmaktan geri durmadı. ABD’nin “68’li” yeni başkanı Clinton’un ilk yaptığı işlerden birisi Bağdat’ın füzelerle vurulması olmuştur. Gerekçe: Bush’un 1992 yılı içinde Körfez Savaşı yıldönümünde, Kuveyt’e yaptığı gezi sırasında güya ona Irak tarafından suikast planlanması! Bu “komik” gerekçe ile Irak’ın vurulması ve ardından gelişen olaylar, yeni dünya

düzeninin hangi araçları nasıl kullandığını da açıkça bir kez daha gösterdi. ABD'nin bu terörist saldırısı ardından BM Güvenlik Konseyi, ABD'nin saldırısını onaylayarak, BM'nin gerçekte; emperyalist yeni paylaşımında, emperyalist büyük güçlerin kendi aralarındaki pazarlık arenası; kendi dışındakilere karşı ortak hareketlerin koordine edildiği ve "tüm dünya halkları adına" yapıldığı görünümünün verildiği kurum olduğunu da bir kez daha örnekledi.

Emperyalizmin gerici savaşız yaşayamayacağı, emperyalizmin bir özelliğinin de gerici savaşlar olduğu

gerçeği '93 yılında başka alanlarda da görüldü. Geçmişteki güç dengelerinin ortadan kalktığı ve dünyada emperyalist sistemin yeni güçler dengesine uygun bir "düzen" yaratma peşinde olduğu günümüzde bu olgu, emperyalizmin mantığı açısından anlaşılır bir gelişmedir. Bugün artık emperyalistler, yeni bir dalaşı yaşarken; daha fazla güç ve daha fazla etki alanına sahip olabilmek için çeşitli ulus ve milliyetleri milliyetçilik temelinde birbirine düşürmek ve "böl-parçala-yönet" politikasını hayata geçirmektedirler. Milliyetçilik ve şovenizm, günümüz dünyasının "yükselen değerler"inden... Bu

politika bugün emperyalizm tarafından, "ulusların kendi kaderlerini tayini" adına, "özgürleşme" adına, "terörizme karşı ulusların kendilerini savunması" vs. adına yürütülmektedir. 1993 yılı bu konuda da ibretlik örneklerle dolu bir yıl oldu.

Özellikle Avrupa'nın göbeğinde, dağları Yugoslavya toprakları üzerinde halkların birbirini boğazlaması 1993 yılında da devam etti. "Büyük Sırbistan", "Büyük Hırvatistan" peşinde koşan Sırp ve Hırvat burjuvazisi ile, bunlara karşı mücadele eden ve müslüman gericiliğin, faşist TC'nin ve dolaylı da olsa ABD'nin desteğini alan müslüman Boşnakların barbar savaşı geçtiğimiz yıl da kanlı bir şekilde sürdü. Savaşın şimdiye kadarki bilançosunda şu rakamlar var:

200 bine yakın ölü, yüzbinlerle yaralı ve sakat; sayıları onbinlerle ifade edilen savaş esirleri; aç ve soğğun pençesinde yüzbinlerce insan, yerlerinden yurtlarından edilmiş 3 milyon Boşnak, Hırvat, Sırp mülteci... Ve tecavüze uğramış onbinlerce kadın!

Bu rakamlar bile emperyalist barbarlığın ve milliyetçiliğin sonuçları hakkında fikir vermeye yetiyor!

İrkçı ve milliyetçi temelde yürüyen savaşlar sadece Yugoslavya toprakları ile sınırlı değildi, geçtiğimiz yıl... Dünyanın bir çok yerinde, insanlar, birbirlerinin boğazlarına yapıştılar, emperyalistlerin kışkırtmaları sonucu. Dağılan Sovyetler Birliği toprakları üzerinde bir dizi etnik çatışma, bir dizi gerici savaş yürüdü 1993 yılında... Gürcü-Abhaz çatışması, Azeri-Ermeni çatışması bunların en kanlılarından sadece bir-ikisi...

Yine emperyalizmin yol arkadaşı gerici savaşlar Hindistan'da, Afganistan'da da sürdü. Buralardaki öne çıkan yan ise din ya da aynı dine mensup olan kliklerin iktidar mücadelesi idi. Buralardaki savaşlarda da kaybeden din adına burjuvazinin bayrağı altında savaşan ezilen halklar, kazanan ise sömürücü sınıflar idi.

1993 yılı, emperyalist gerici savaşları yanında, "kalıcı barış çağı", adına, "emperyalist barış" dünya halklarına sunuluyor. Gerçekte, emperyalizmin barışı ama, savaş kışkırtıcılığından başka bir işe yaramıyor. 40 yıllık savaşı durdurma adına imzalanan FKÖ-İsrail barış antlaşması, öncüsü olanlara Nobel ödülü verilen Güney Afrika'daki siyahlar ile beyazlar arasındaki yumuşama, vs. gibi emperyalistlerin denetimi ve zorlaması ile gerçekleştirilen "barış"ın gerçek anlamda barışı getirmediği, getirmeyeceği çok geçmeden görüldü. Filistin-İsrail arasında imzalanan "barış" antlaşmasının hemen ertesinde her iki ta-

raftan yüzbinlerin protesto gösterileri, yine her iki tarafın özellikle de Filistinli dinci HAMAS örgütü ve diğer radikal gruplar ile İsrail devleti ve işgal bölgelerindeki radikal siyonistlerin birbirlerine karşı yürüttüğü misilleme eylemleri, vs. antlaşmanın gerçekte göstermelik olduğunun, çözüm adına ileri sürülen çözümsüzlük olduğunun açık kanıtları oldular.

Güney Afrika'da da çözüm diye ileri sürülen seçeneklerin gerçek anlamda bir "çözüm"ü getirmeyeceği 1993 yılında da açıkça görüldü. Hareketin reforme edilmeleri çabalarının, beyaz azınlığın iktidar erkinin çok kolay bir şekilde devretmeyeceği gerçeği ile birleştirildiğinde olanaksız olduğu; siyahlar ile beyazların ortak bir iktidarı birlikte paylaşacakları bir "çözüm"ün ya da kanton tipi bir örgütlenmenin yaratılarak sorunun "çözümlemesi" yoluna gidilmesinin bugünden hayat bulma şansının zayıf olduğu açık bir şekilde görüldü, görülüyor.

Yine Avrupa'nın göbeğinde, "uygarlığın" hemen yanıbaşında, Yugoslavya topraklarında yürüyen barbarlığın durdurulması yönündeki "barış" girişimlerinin de bir işe yaramadığı, "barış" turlarının gerçek bir barışı getirmekten çok uzakta olduğu, 1993 yılı içinde görülen olgulardandı.

Kısaca, emperyalizmin barışının lafta barış olduğu, vadedildiği üzere "barışın sağlanması ve insanların birlikte barış ve kardeşlik içinde yaşamaları" bir yana varolan çelişkilerin daha da derinleştirdiği, bir kez daha görüldü, 93 yılı içinde.

1993 yılı, anda bir ekonomik devri kriz içinde bulunan emperyalistlerin, devri krizin yükünü kendi ulusundan emekçilere ve dünya halklarının sırtına yıkma çabası içinde olduğu bir yıldır da... Avrupa'da, ABD'de ve dünyanın bir dizi ülkesinde artan işsizlik, hayat pahalılığı ve mutlak yoksulluk, geçtiğimiz yılın en önemli olgularındandı. Yine bu olgular ile birlikte yürüyen ve yer yer onunla bağ kurularak kitleler arasına şovenizm tohumları saçılan/körüklenen Avrupa ülkelerindeki iç faşistleşme ve bunun görüngüleri arasında yer alan göçmen işçiler ile sığınmacılara yönelik saldırılar da emperyalist dünyanın barbarlığının bir başka yüzünü oluşturuyordu. Bu saldırıların en vahşilerinden birisi Almanya'nın Solingen şehrinde düzenlendi ve 5 Türkiye'li insan yakıldı! Yine geçtiğimiz yıl, sığınmacı yurtlarının kundaklanması başta olmak üzere bir dizi ırkçı saldırının yaşandığı ve denilebilirki şu ana kadar saldırıların en üst düzeye çıktığı bir yıl oldu.

Tüm bu saldırılar, bir kez daha em

peryalizmin yol arkadaşlarından birisinin de ırkçılık olduğunu gösterdi. 1993 yılı, ırkçılığın bazı küçük faşist grupların değil, emperyalist burjuvazinin siyaseti olduğunun örneklerini de sundu. Bir yandan küçük faşist grupların açık saldırılarına karşı çıkıp emperyalist devleti rahatsız etmeyen kimi anti-ırkçı gösterilere destek verir görünen emperyalist burjuvazi, diğer yandan ama, çeşitli yasa değişiklikleri, bir dizi kısıtlamalar ile, metropollerin kenarlarında oluşturmaya çalıştıkları "güvenlik kuşakları" vs. ile, göçmen işçilere ve sığınmacılara karşı saldırılarını sistemli bir şekilde sürdürmekte ırkçılığı ince bir şekilde körüklemeye, "kaba" ırkçılık yerine ırkçılığın inceltmiş biçimini empoze etmeye, yöneldi, yöneliyor.

İrkçılığın iç faşistleşmenin yalnızca

latması ve milletvekillerini tutuklaması "demokrasinin" burjuva haydutlarca işlerine geldiği gibi yorumlandığını gösteriyordu. Rusya'da, Hasbulatov kliğinin devre dışı kalması sonrasında Yeltsin'in mevcut durumu meşrulaştırma ve yerini perçinleme isteği doğrultusunda düzenlediği seçimlerde, faşizmi ve yayılcılığı açıkça savunan Rus milliyetçisi Şirinovsky önderliğindeki Liberal "Demokrat"ların(!) "başarı" ile çıkmaları, 1994 yılında da Rusya'daki durumun iyiye gitmeyeceğinin ipuçlarını veriyordu.

1993 yılı, kadınlar için de tecavüzlerin yoğun olarak yaşandığı yıllardan biri oldu... Yugoslavya'da, Somali'de, Azerbaycan'da, Ermenistan'da... kısaca gerici savaşların sürdüğü her yerde, "düşmanın kadınına gebe bırakmak" en büyük kahramanlık sayıldı, düşma-

bir yönü olduğu; iç faşistleşmenin diğer görüngülerinden bazılarının ise devrimci ve demokratik örgütlenmelere saldırılar, demokratik örgütlenmelerin kısıtlanması, vb. olduğu 1993 yılında da defalarca kanıtlandı. Hem de "demokrasi" adına, "insan hakları" a dına...

Geçtiğimiz yıl, Rusya'da, "demokrasi" adına burjuva diktatörlüğünün, faşizmin uygulandığı ülkelerden birisi oldu. İktidar için dalaşan Yeltsin-Hasbulatov klikleri arasındaki mücadelede iktidarını sağlama almak için Yeltsin'in "demokrasi" adına, "demokrat" olmadığının iddia ettiği Meclisi bomba-

nı yıpratmanın en büyük aracı olarak görüldü! Erkek egemen düzenin "erkek" savaşlarında, kadın ve çocuklar, savaşın en fazla etkilenen kesimlerini oluşturdular, 1993 yılında da! Somali'ye giden işgal ordusunun askerlerinin sırt çantalarında prezervatif en önemli malzemelerden birisi idi! 1993 yılında da kadınlara uygulanan şiddet, baskı ve kadın emeğinin ucuza kapatılması, fuhuşun çok daha yaygın bir şekilde sürdürülmesi, vb. vb. erkek egemen dünyanın görüntülerindendi...

1993 yılı, emperyalist barbarlığın doğanın talan edilmesi konusunda örneklerle dolu bir yıl oldu... Yılın daha

başlarında Shetland adalarında bir "kaza" sonucu 85 bin ton ham petrolün denize karışması, 1993 yılının da doğanın talanı ve yok edilmesi alanında önceki yıllardan farklı olmayacağını acı habercisiydi. Gerçekte emperyalist azami kar dürtüsünün bir sonucu olan bu "kaza" sonucu; güya korunmaya alınmış önemli bir kuş rezervatı olan bölge petrole bulandı... İnsanlar gaz maskesi ile dolaşüyor, balıkçılık ve deniz ürünleri avcılığı ölmüş durumda! Uzun vadeli sonuçları hakkında ise şimdiden birşey söylemek mümkün değil!

Bu "kaza" 1993 yılının tek kazası değil! Bunu irili ufaklı bir dizi tanker kazası izledi! Doğanın katli tanker kazaları dışında başka "silahlarla" da sürdürüldü 93 yılı içinde!

Ozon deliğinin büyümesi, ABD'de,

Avrupa ülkelerindeki iç faşistleşme ve bunun görüngüleri arasında yer alan göçmen işçiler ile sığınmacılara yönelik saldırılar emperyalist dünya'nın barbarlığının bir başka yüzünü oluşturuyor. Bu saldırıların en vahşişilerinden birisi Almanya'nın Solingen şehrinde düzenlendi ve 5 Türkü yeli insan yakıldı!

Avrupa'da ve Uzak Doğu'da görülen su baskınları ve seller... 1993 yılı içinde de doğanın insana birer uyarıları oldular. Eğer önlem alınmazsa, doğa ve dünyanın intikamı korkunç olacak!

...

Kısacası, 1993 içinde dünyada yaşanan gelişme ve olgular; emperyalizmin sınırsız sömürüsü ile, açlığı ile, işgalleri ile, savaşları ile, "barış" aldatmacaları ile, ırkçılığı ile, doğanın talanı ile, kadınlara yönelen saldırıları ile... BARBARLIK olduğunu defalarca gösterdi!

Emperyalist barbarlığın tek alternatifinin proleter devrimler ve SOS-

YALİZM olduğu, içine girdiğimiz yılda da öne çıkarılmak ve bunun mücadelesini vermek zorundadır. Gündemine bunu oturtmayan, barbarlığın yanındadır!

İnsanlığın önünde 1994'te de tek bir seçenek vardır;

İnsanlık ya emperyalist barbarlığın yanında saf tutup, yokolmaya gidecektir; ya da onun gerçek alternatifi olan sosyalizmi kuracak ve yaşayacaktır! Başka seçenek yoktur!

...

1993 yılı, dünyada uluslararası burjuvazinin, emperyalizmin işçi ve diğer emekçiler ile halklar üzerinde sürdürdüğü egemenliğe rağmen, birçok ülkede burjuvazinin saldırılarına karşı işçi sınıfının sessiz kalmadığı, direniş gösterdiği ve bu direnişlerde kısmi başarılar elde ettiği mücadele örneklerini de devretti bir sonraki yıla...

Fransa'da havayolu işçilerinin, sermayenin özelleştirme ve toptan işçi çıkarma planlarına karşı giriştikleri dişediş mücadeleleri, Almanya'da Bischofferode'de potasyum işletmesindeki işçilerin işgal eylemleri, İtalya'da işçilerin protesto gösterileri... işçi sınıfının önemli hareketliliklerindendi. Bu üç ülkede işçilerin yanı sıra lise ve üniversite gençliği de önemli bir hareketlilik yaşadı, '93 yılı içinde... Öğrenciler, üniversite özerkliğine yönelen yasalara; lise ve üniversitelerin bütçesinin kısıtlanmasına karşı protesto gösterileri düzenlediler. Bu eylemler, işçilerin eylemleri ile zaman zaman kesti, yer yer işçilerle öğrenciler eylemlerde biraraya geldiler.

1993 yılı içinde, dünyanın bir dizi ülkesinde; Arjantin'de, Peru'da, Meksika'da, Nijerya'da, Güney Afrika'da, Yunanistan'da, Güney Kore'de... işçiler sermayenin saldırılarına karşı kısa vadeli de olsa birçok eylem gerçekleştirdiler. Bu eylemlerin kimisinde kazandılar, kimisinde yenilgiye uğradılar. Ama her defasında şunu gördüler: "Birşey elde etmek istiyorsak mücadele etmeliyiz!" Evet, mücadele etmeliyiz... Daha kararlı, daha bilinçli, daha örgütlü! 1994 yılı, '93 yılında burjuvazinin yoğun saldırısına uğrayan işçi sınıfının, kendisini bu saldırıdan korumak, kaybedilen haklarını geri alma uğruna verdiği daha geniş savaşımına tanık olacaktır. Proleter devrimcilerin görevi, işçileri savaşımalarında bilinçlendirmek, örgütlemek ve öncünün önderliğine kazanmaktır.

...

1993 yılı; ülkemiz Türkiye-Kuzey Kürdistan için, faşist diktatörlüğün geniş emekçi yığınlar üzerinde baskılarını devam ettirdiği yıllardan birisi oldu.

İktidarı elinde bulunduran hakim

sınıfların koalisyon hükümeti, Özal'ın Çankaya'yı doğal yollarla terketmesinin -yani ölmesinin- ardından, bu mevkiyi gerçekte "istemediğini" ve ama "devlet ve millet adına görevden kaçmamak için de" göreve talip olduğunu söyleyen Demirel'in Çankaya'ya çıkması ardından yeni Başbakanı Tansu Çiller ile icraata devam etti. Demirel'in 500 günlük hükümet icraatının hesabının yapıldığı günlerde gerçekleşen bu değiş-tokuş olayı ve yeni koalisyon hükümetinin kurulması ile egemenler, hem vitrin düzenlediler ve hem de yıpranmaya yüz tutan hükümete "taze kan" sağlama imkanı bulabildiler. Ancak iktidara gelen hükümetin de kendisinden önceki hükümetlerden farklı olmadığı çok geçmeden açığa çıktı. Zaten hükümeti kuran ve DYP'nin başına geçen Çiller, bir önceki hükümette bakan olarak görev alıyor ve ekonomiden sorumlu bir komumda bulunuyordu. Bu yüzden icrada farklı uygulamalar beklenemezdi ve olmadı da. Cumhuriyet tarihinin 50. hükümeti olan Çiller hükümeti de, kendinden önceki hükümetler gibi burjuvaların çıkarlarını savunan hükümetlerden birisi idi. DYP başkanlığına seçildiği gün, yeni beyaz bir sayfa açacağını ilan eden Çiller'in, beyaz sayfasında yazanın, ezilenlere daha fazla baskı ve sömürü temelinde ezenler için daha fazla sömürü ve kâr olduğu çok geçmeden anlaşıldı.

1993 yılı içinde burjuvazi, geçmiş yıllarda da ayyuka çıkan "geleneksel" soygunculuk, rüşvet ve yağmalarına devam etti; bu yönlü "skandallar" birbiri ardı sıra ortaya çıktı! "Çiçeği burnunda başbakan"ın arazi yolsuzluğu, İSKİ, İLKSAN ve belediyelerdeki diğer yolsuzluk ve rüşvet haberleri, "Süper Vali"nin örtülü ödeneği kendi hesabına geçirmesi vs. ile iktidar ve muhalif kanadın birbirlerini yıpratmak için açıklamakla tehdit ettikleri ve sayıları yüzleri bulan bir dizi dosyanın varlığı geçtiğimiz yılın bu alanda oldukça "hareketli"(!) geçtiğinin işaretleri oldular. Öyleki egemenler, "devletin malını" götürmekte yarış ettiler; birbirlerine taş çıkarttılar, yer yer birbirlerini acemilikle suçlamak yüzüstülüğünü dahi gösterdiler!

Yine TC'nin 50. hükümeti döneminde, emekçiler için işsizlik ve açlık demek olan özelleştirme ve taşeronlaştırma, sendikasılaştırma politikaları da egemenler tarafından yaşama geçirildi. 1993 yılı içinde egemenlerin bu saldırılarına karşı, yılın ortalarına doğru geliştirdiği grev ve mücadeleleri ile işçi sınıfı; düzeni rahatsız etmeyen ve ekonomik talepli eylemlerle yetindi. İşçi sınıfı hareketi; kitleliliği ile önemli bir kesimi kucaklamakla birlik-

te, düzen çerçevesini zorlamadı.

İşçi sınıfı kendi talepleri dışındaki taleplere karşı tavırsız kaldı. Örneğin Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin boğulması karşısında sesini yükseltmedi. Yine sınıf içinde ekonomizm ve reformizm hakimiyetini devam ettirdi. Bu durumun temel nedenlerinden birisi işçi sınıfı içinde komünist bilinç ve çalışmanın güçsüz olması idi.

1993 yılı, PKK önderliğinde gelişen Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutlarının daha da yükseldiği bir yıl oldu.

1993 yılı içinde hareketin andaki öncü gücü PKK'nın TC ile savaşta "taktik" adına tek taraflı olarak süresiz ateşkes ilanı (ki pek fazla uzun sürmeyip bu tek yanlı ateşkes yine PKK tarafından bozulmuştur) ve KYB/Talabani ve PSK/Burkay başta olmak üzere bir dizi örgüt ve kişi ile yaklaşması Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin dikkat çeken bazı gelişmelerdendi.

1993 yılı, PKK siyasetinde varolan reformist yönün belirgin hatlarla kendisini gösterdiği; yürütülen silahlı mücadelenin, TC'yi masaya oturtmanın bir yolu olarak kullanılmak isteginin çok daha açıklık kazandığı bir yıl olması yanında, hareketin kitleselliğinin arttığı, "PKK halktır, halk biziz" sloganının pratikte daha da geçerlilik kazandığı bir yıldır da...

Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesi karşısında ise faşist TC devleti, elindeki bütün güç ve olanaklar ile hareketi boğmaya çabaladı. Faşist devlet bir yandan hareketi askeri olarak bastırmaya, bunun için sınır ötesi hareketler de dahil olmak üzere askeri tedbirlere başvururken, diğer yandan, Kürt ulusundan emekçileri, "ya devletten yana, ya PKK'dan yana" tavrı almaya zorlama yönünde açık adımlar atarak safların belirginleşmesine çalıştı. Yine bunun yanında ve bu olgu ile ilişki içinde, köylerin bombalanması, PKK yandaşı görünen yerleşim birimlerinin boşaltılması, yakılması, yıkılması, kontr-gerilla, hizbi-kontra eliyle yürütülen cinayetler, saldırılar da 1993 yılında faşist devletin uygulamalarından bazıları idi. Lice, Şırnak, Doğu Beyazıt vb. gibi yerleşim birimlerinde devletin saldırı ve katliamları da 1993 yılının önemli olaylarıydı.

Faşist devlet, kendisinden yana olan bir bölüm işbirlikçi ağa ve aşiret liderleri ile gizli görüşmeler yapıp, bunları harekete karşı bir kontra olarak örgütlenme çabası yanında, "özel ordu" adı altında Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine ve onun güçlerine karşı "özel timleri" ordulaştırarak "yeni"(!) bir askeri örgütlenme yönünde adımlar attı. Eski varolan korucu ağının PKK'n-

1993 yılı, PKK siyasetinde varolan reformist yönün belirgin hatlarla kendisini gösterdiği; yürütülen silahlı mücadelenin, TC'yi masaya oturtmanın bir yolu olarak kullanılmak isteginin çok daha açıklık kazandığı bir yıl olması yanında, hareketin kitleselliğinin arttığı, "PKK halktır, halk biziz" sloganının pratikte daha da geçerlilik kazandığı bir yıldır da...

nın saldırıları karşısında yer yer dağılmasının önüne geçmek için devlet, bu kurumu daha cazip hale getirmek ve sağlamlaştırmak yönünde de çabalarını sürdürdü, geçtiğimiz yıl içinde...

Devlet, bir yandan askeri saldırılar içinde bulunurken, diğer yandan, mü-

cadeleyi bastırmanın araçlarından birisi olarak uluslararası emperyalist dünyanın desteğini de alma yönünde "başarılar" kazandı. Çeşitli batılı emperyalist güçler PKK'yi "terörist" ilan etti! Yine faşist TC, Kürdistan'ı aralarında bölüşen güçlerle ikili görüşme-

ler yoluyla Kürt ulusal kurtuluş hareketinin bastırılması için ortak politikalar belirlediler, belirliyorlar.

Faşist TC devleti, Kürt-Türk düşmanlığı yaratıp, kendi şoven politikalarını hayata geçirerek, emekçiler arasında ulusal çitlerin çekilmesi yönünde geçtiğimiz yıl içinde yoğun bir uğraş verdi. Kürt düşmanlığı temelinde yükselen ırkçı-faşist devlet propagandası, batıda bazı yerleşim birimlerinde Kürt ulusuna mensup emekçilere yönelen saldırıların körükleyicisi oldu.

Faşist devletin Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine saldırıları bunlarla sınırlı kalmadı, 1993 yılı içinde de... Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinden yana tavır takman bütün kesimlerin susturulması, 1993 içinde de, devletin resmi politikasının merkezini oluşturdu. DEP, Özgür Gündem ve bir dizi devrimci-yurtsever ve komünist basına uygulanan sansür, baskı ve yıldırma amaçlı saldırılar, katliamlar; bizzat devletin en yetkili organlarının ağızlarından çıkan demeçler üzerine yürütüldü; DEP milletvekillerinin Batman'da saldırıya uğratılmaları ve Mehmet Sincar'ın katledilmesi, yine DEP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması ve haklarında davalar açılması, Özgür Gündem gazetesinin merkez ve bürolarına azgın devlet saldırıları, onlarcasının tutuklanması, yaralanması ve işkenceden geçirilmeleri, muhabirlerin gözaltında kaybedilmeleri; gazete dağıtıcılarının kontr-gerilla tarafından katledilmeleri... tüm bunlar faşist devletin "PKK'nın uzantısı" olarak tanıttığı kesimler üzerinde uyguladığı terörün sadece bazı örnekleri idi, '93'te de...

Kısacası devlet, '93 yılı içinde Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin boğulması için bir dizi çareye başvurdu. 1993 yılının sonlarına doğru ise Çiller hükümeti, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini en geç önümüzdeki kış aylarında bitireceklerini söyleyerek ve bunun üzerine bir dizi "önlemi", "planı" kurup gerçekte Kürt ulusu üzerine geniş çaplı bir saldırının hazırlıklarına girişti. 1993 yılı, kendinden sonraki yıla, Kürt ulusu üzerindeki geniş çaplı soykırım tehditlerini de devrediyor.

1993 yılı, kendinden önceki yıllardan devraldığı Kıbrıs'ın kuzeyindeki işgali de devrediyor, 1994'e. "Kıbrıs'ta kalıcı barışın sağlanması" adına bir dizi dolap çeviriliyor; "barış" adına sahtekarlıklarda bulunuluyor, masaya "çözüm"ler geliyor ve fakat sonuçta, ne işgal kaldırılıyor, ne de adaya "barış" geliyor!

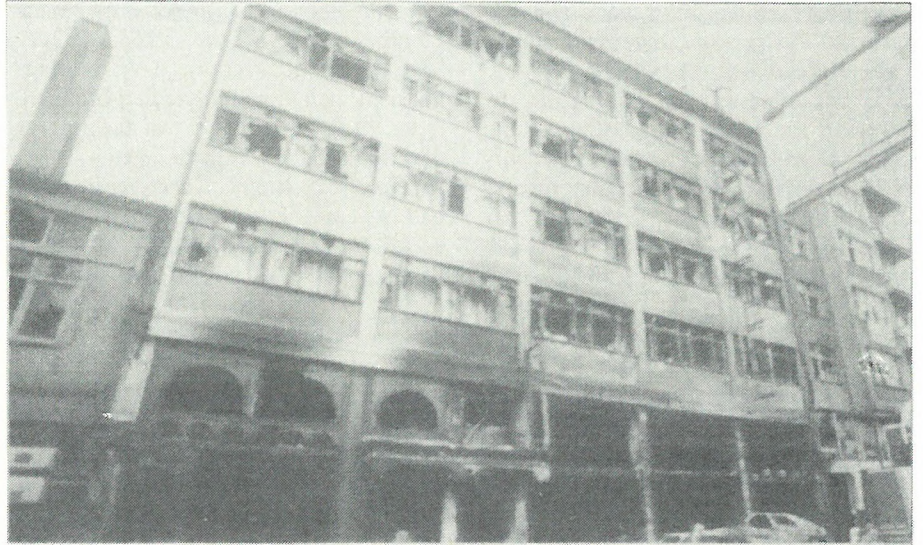
1993 yılı içinde, faşist devlet Güney Amerika'daki faşist diktatörlükleri hiç de aratmayacak uygulamaları ile, onlarca devrimci, yurtsever ve demokrat

insanın sorgusuz yargısız katledilmesi-nin sorumlusu oldu. İnsanlar, devletin ağız salyalı güçleri tarafından katledildiler, 1993 yılı içinde de... Ve 1993 yılı içinde gözaltında kayıplar, geçen yıllara göre daha da sistemli hale getirildi, katil devlet tarafından! 1992 yılının sonlarına doğru kabul ettikleri yeni Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu (CMUK) yasasının polisler tarafından yapılan yürüyüşlerde "Kahrolsun!" denilerek ne denli uygulanacağını(!) açığa vurulduğu bir yıl olması yanında 1993; "şeffaflık", "insan hakları", "demokrasi" adına insanların "şeffaf" karakollarda işkencelerle katledildiği bir yıldır!

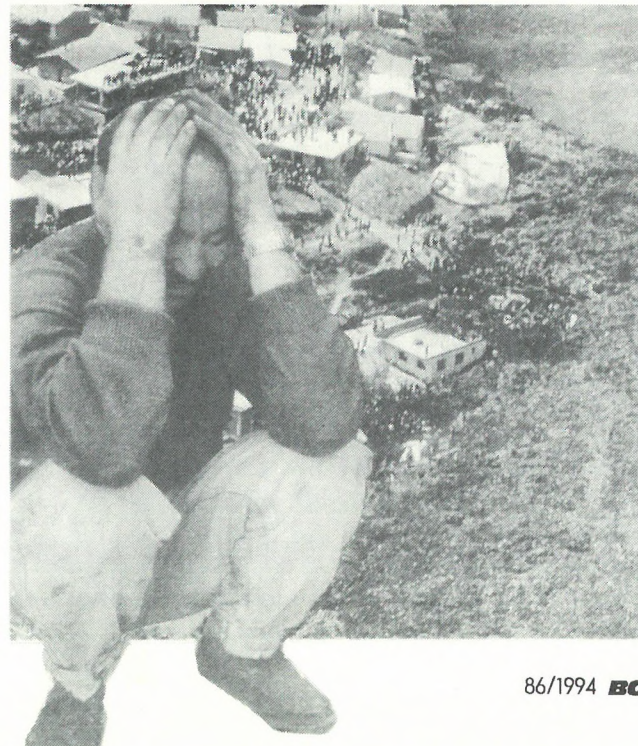
Yine devlet 1993 yılı içinde düzene ve kendisine muhalif olan kesimlerin her alanda susturulması siyasetinin bir parçası olarak, legal devrimci-demokrat, komünist basın üzerinde de baskısını artırdı. Komünist, devrimci, demokrat ve yurtsever basın üzerinde hapis ve para cezalarını demoklesin kılıcı gibi sallandıran, yer yer bu kı-

lıçla muhalif kesimi cezalandırmaktan hiç de geri durmayan faşist devlet; "demokrasi" ve "özgürlük"ten ne anladığını, istediği demokrasinin egemenler için dikensiz gül bahçesi yaratmak olduğu gerçeğini de tekrar tekrar kanıtlıyordu.

1993 yılı içinde, Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki gelişmelerden birisi de faşist devletin gözleri önünde Sivas'ta 37 insanın dinci gerici faşistler tarafından yakılması idi. 2 Temmuz günü, Sivas'ta Pir Sultan Abdal şenliklerine katılmak için Sivas'ta, Madımak otelinde kalan ozan, şair, yazar ve halktan bir grup insan, Ortaçağ barbarlarına taş çıkartırcasına saldıran bir dizi ağız salyalı dinci-gerici faşistin saldırısı sonucu yakılarak katledildi. Devletin ordusu-polisinin gözleri önünde şeriat naraları atarak "şeytan" ilan ettikleri yazar Aziz Nesin'i linç etmek için oteli önce taşa tuttular, ardından ateşe verdiler ve yaktılar. Katliamın ardından, devletin en yetkili kişileri ve kurumları, yazar Aziz Nesin'i sorum-

2 Temmuz günü,▲ faşist devletin gözleri önünde Sivas'ta 37 insan dinci gerici faşistler tarafından yakıldı.

◀ 28 Nisan, Hekimbaşı çöplüğü... Patlayan çöplükte kırkın üzerinde ölü vardı... Çöplerinin de katil olduğu bu düzenin insanlığa verebilecek hiçbir şeyi yoktur!

lu tutup olaylara ağır tahrikin neden olduğunu ileri sürdüler! Aziz Nesin ne yapmıştı?! Olayların sorumlusu ilan edilen Aziz Nesin, Salman Rüşdi adlı bir yazarın "Şeytan Ayetleri" isimli kitabından yapılan bazı bölümlerin çevirisini Aydınlık'ta yayınlamıştı, "demokrasinin" ve "özgür düşüncenin" hakim olduğu(!) bir ülkede! Bu bile, Aziz Nesin hakkında "katli vaciptir!" fetvası verilmesini, bunun devletin gözleri önünde uygulanmak istenmesini beraberinde getirebilmişti, "demokrat" ve "özgür düşüncenin" hakim olduğu Türkiye'de! Ve "özgür", "laik", "demokratik" Türkiye'de insanlar yakıldılar, "tekbir" seslerine karışan "özgürlük" ve "demokrasi" yalanları arasında! Ve çağdaş Pir Sultan'lar katledildiler 400 yıl sonra!

Geride bıraktığımız yıl içindeki en önemli gelişmelerden birisi de hiç kuşkusuz yine devletin gözleri önünde, insanların "göz göre göre" "çöplük kazalarında" katledilmesi idi. 28 Nisan'da, İstanbul Ümraniye gecekondu semtinin hemen yanbaşınde bulunan Hekimbaşı çöplüğünün patlaması sonucu 40'ın üzerinde kişi yaşamını yitirdi. Kapitalizmin yarattığı çöp dağları, yoksulların kapitalist sistem tarafından bu çöp dağlarının yanbaşınde sefil bir hayatı yaşamaya zorunlu bırakılmaları, kapitalist sistemin ve onun koruyucusu faşist devletin her türlü kaza olasılığına karşı en küçük bir önlemini bile almaması,... tüm bunlar, bu katliamın da sorumlusunun faşist devlet ve kapitalist sistem olduğunun açık kanıtlarıdır. Çöplerinin de katil olduğu bu düzenin insanlığa verebilecek hiçbir şeyinin olmadığı ve insan hayatını hiçe saydığı bir kez daha görüldü bu kazada...

1993 yılı içinde Türkiye-Kuzey Kürdistanlı kadınlar üzerinde de erkek egemenlerinin baskıları kendisini da-

yak olarak, tecavüz olarak vb. vb. gösterdi, gösteriyor. Kürt kadınının faşist Türk ordusunun yürüttüğü kirli savaşta tecavüze uğratılması 1993 yılının da devam eden olaylarındandı... Yine kapitalist sistemin sonuçlarından birisi olarak fuhuş geride bıraktığımız yıl içinde de arttı.

1993 yılı içinde Türkiye-Kuzey Kürdistan'da doğanın katli de tüm hızıyla devam etti. Özellikle de Kürt ulusal kurtuluş savaşının bastırılması amacıyla, Kürdistan ormanlarının yakılması, kimyasal bombalarla canlıların katledilmesi, geçtiğimiz yılın bazı barbarlık örneklerindendi. Yine kapitalizmin daha fazla kar amacı ile sanayi atıklarının hiç önlemsiz denizlere akıtılması, geçtiğimiz yıllardaki katliamın devamı oluyordu.

...

Kısacası, 1993 yılı içinde Türkiye-Kuzey Kürdistan'da yaşanan gelişmeler, faşizmin çeşitli ulus ve milliyetlerden Türkiye-Kürdistanlı emekçiler üzerinde baskı ve diktatörlüğünü sürdürdüğü bir yıl oldu. 1993 yılı, faşizmin, faşist barbarlığın biricik alternatifinin proletarya önderliğinde gerçekleşecek bir demokratik devrim olduğunu da defalarca gösterdi, görebilenlere... 1993 yılı, 1994'e "ya faşizm, ya devrim" seçeneğini de devretti.

Türkiye - Kuzey Kürdistanlı geniş işçi ve emekçi yığınları için 1994'te de tek bir seçenek vardır:

Ya faşizme karşı seslerini yükseltmeyip, barbarlığın ortağı olacaklardır; ya da devrim görevine sıkı sıkıya sarılıp faşist devleti silahlı bir devrim ile yıkıp yerine sosyalizmin yolunu açacak demokratik halk diktatörlü gününü kuracak ve kurtuluşu seçeceklerdir! Seçenek, faşizmle devrim arasındadır! Başka seçenek yoktur!

...

1993 yılı, Türkiye-Kuzey Kürdis-

tan'da işçi ve emekçilerin sınırlı da olsa mücadele örnekleri devretti, kendinden sonraki yıla... Başta Kağıthane belediyesinden atılan işçiler olmak üzere, çeşitli belediyelerde çalışan işçilerin direniş ve hak arama eylemleri, Ceyhan Toros Gübre'de uzun bir zaman dilimini kucaklayan mücadele, İstanbul Cam Sanayi işçilerinin grevi... Türkiye-Kuzey Kürdistan'da sessizliği bozan eylemlerlendi. Yine, Kamu Çalışanları Sendikaları Platformunun eylemleri ile sağlık emekçilerinin "beyaz eylemleri" de 93 yılında dikkat çeken mücadele örneklerindendi.

Tüm bu eylemlilikler, işçi sınıfı hareketinin görece bir durgunluk içinde bulunduğu '93 yılı içinde, bir anlamda sessizliği bozan eylemlerdi de...

Faşist barbarlığa karşı Türkiye-Kuzey Kürdistanlı emekçilerin devrim mücadelesi içine çekilmesi görevi de bazı alanlarda başarılı sonuçlar alınmasına karşın, esasta geniş kesimleri kapsayacak denli gerçekleşmedi, gerçekleştirilemedi. Bunda esas olarak komünist güçlerin andaki göreceli zayıflığı da önemli rol oynadı.

...

1993 yılı, kendinden sonraki yıla, komünizm düşüncesinin geniş kitleler içinde yaygınlaştırılması görevini ve geçmiş yılların deneylerini de devretti... Geçtiğimiz yıl içinde, bolşevikler; güçleri ölçüsünde, ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak başarılı bir çalışma yürüttüler. Bolşevikler 94'e, bu çalışmalarından elde ettikleri bir dizi teorik-pratik birikimle de giriyorlar. Yine geçtiğimiz yıl içinde de her türlü oportünist, revizyonist, reformist saldırıya karşı Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunan bolşevikler, bu temel görevlerin gereklerini önümüzdeki süreçte de yerine getireceklerdir. 1994, bu mücadele geleneğini de devralmıştır.

1994 yılında da görevlerin başında; işçi sınıfının mücadelesini zafere götürececek öncü gücün, gerçek anlamda bolşevik bir partinin inşası görevinin aksatılmaksızın sürdürülmesi duruyor. Bolşevizmin yaygınlaştırılıp zafere ilerlenmesi, ulusal ve sosyal kurtuluşu güvence altına alacak işçi sınıfı önderliğindeki devrimin gerçekleştirilmesi; bu göreve daha sıkı sarılmayı gerekli kılmaktadır.

1994 yılında da;

Faşizme karşı devrim için;

Barbarlığa karşı sosyalizm için;

■ HAYDİ DEVRİM OCAĞINI KÖRÜKLEMELİ!

■ HAYDİ, BOLŞEVİZMİN KIZIL BAYRAĞINI DAHA YUKARILARA KALDIRMAYA!

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da işçi ve emekçiler için tek seçenek faşizmle devrim arasındadır, başka seçenek yoktur!

Aralık sonu

Bir hatanın sonuçları, ya da “Askere gitme!” çağrısı üzerine tartışmanın boyutları...

BİLİNDİĞİ gibi, Merkez Komitesi, İstanbul'dan bir grup yoldaşın, askere gidip/gitme sorununda tavrı takınılmasını talep etmesi üzerine, 10 Kasım 1992'de yaptığı bir açıklama ile “TC'nin Kürt Ulusuna Karşı Kirli Savaşına Katılma! Irkçı, Şoven Savaşın Aleti Olma! Faşist TC'nin Askeri Olmayı Red Et!” ve “Askere Gitme!” başlıkları altında tavrı takındı ve bu konuda ne düşündüğümüz Bolşevik Partizan sayı 78'de kamuoyunun bilgisine sunuldu.

Yine Bolşevik Partizan sayı 79'da, “Çerkezlerden Askere Gitme Çağrısı” başlıklı çağrı, bir ön açıklama ile bazı Çerkez önde gelenlerinin bu konuda ne dediği, yayın organımız üzerinden de kamuoyuna açıklandı. Bu yazının ön açıklamasında, “tüm devrimcilerin görevi, bugün bu çağrıyı yapabildikleri ölçüde yaygınlaştırmak ve hayata uygulamaktır.” şeklinde tavrı takındık. Bu çağrılarla birlikte, ajitasyon ve propaganda faaliyetlerimizde bu yönde çalışmalar yapıldı.

Bu tür çağrılarının yapılmasından sonra yine Merkez Komitesi, öncelikle Komünist Gençlik Enternasyonal'inin belgelerini inceleme içerisinde, ama aynı zamanda Komünist Enternasyonal'in ve komünist klasiklerin, en başta da Lenin'in eserlerini inceleme içerisinde, bu noktada takındığımız tavrın yanlışlığını görmüş; bu tavrın, bu konuda daha önceki doğru görüşlerimizden bir sapma olduğunu tespit etmiş ve bunun sonucunda Bolşevik Partizan sayı 84'te, 30 Ağustos 1993 tarihli yazısı ile bu yanlışlığın gerekçelerini ortaya koymuştur.

Merkez Komitesi'nin özeleştirisinden sonra örgütümüzün büyük çoğunluğu yapılan özeleştiriyi doğru bulmuş, onaylamıştır. Belirli bir kesim

yoldaş ise, “Askere gitme!” çağrısının doğru olduğunu ve bu konuda özeleştirinin yanlış olduğunu savunmuştur. Bu sayımızda, bu pozisyona sahip iki yazıyı olduğu gibi yayınlıyoruz.

Birinci yazı, Ekim 1993 tarihli geniş açıklamalı uzun yazı; ve ikincisi ise “Askere Gitme!” başlıklı, 18 Kasım 1993 tarihli, kısa olan yazıdır. Birinci yazı daha geniş, daha detaylı ve ikinci yazının gerekçelerinin büyük çoğunluğunu açıklamalarıyla içerdikleri için, özellikle onun üzerinde duracağız.

“Askere gitme!” çağrısının doğruluğunu ve Merkez Komitesi özeleştirisinin yanlışlığını savunan yoldaşlardan görüşlerini yazılı hale getirip bize ulaştıranlar ile tartışmayı derinleştirmek, “Askere gitme!” çağrısının yanlışlığını daha iyi kavramak için de yararlı olacaktır. Biz, farklı düşünen yoldaşlarımızın görüşlerini açık olarak ortaya koymalarını, kendi görüşlerinin mücadelesini vermelerini, hem Partimizin gelişmesi açısından, hem de ulaştığımız devrimci kesimlerin eğitimi açısından öğretici, geliştirici olduğuna eminiz. Dayanışma içerisinde yürüyen böylesi tartışmalar, örgütsel birliği daha fazla pekiştirmek için de olumlu birer araçlardır.

Tartışmada esas olarak dört ana noktaya değinmek ve özsel sorunları yan sorunlardan ayırarak tartışmak, pozisyonların doğru kavranması için gereklidir. Biz şu noktaları öne çıkartmak istiyoruz:

- 1- Yöntem ile ilgili olarak,
- 2- Devrimci sloganların ileri sürülmesinde komünist örgütün gücü ne gibi rol oynar sorusu ile ilgili olarak,
- 3- “Askere gitme!” çağrısının ilkesel yanlışlığı ile ilgili olarak,
- 4- Ulusal hareketlere ilkesel yaklaşım ve PKK değerlendirmesi ile ilgili olarak.

YÖNTEM SORUNU

İlk yazının yazarı yoldaş, eleştiriyi yazısının sonunda, “Yöntem açısından da bu konuda bir yanlışlık yapıldığını tespit ediyoruz” diyor ve doğru yöntem olarak, “konu içimizde tartışılmıyordu. Temmuz'da çıkan bildiri, önceki tavrı temelinde yükseliyor, Ağustos'ta özeleştiriyi yapıyor. Bu sadece bizimle değil başka alanlarda da üzerinde tam bir tartışma yapılmadığının göstergesidir. Lütfen meselelere böyle yaklaşılmasını” şeklinde öneride bulunuyor.

Yöntem eleştirisi doğrudur. Merkez Komitesi, bu konuda karar almadan önce, mümkün olan en geniş biçimde tartışma yürütse idi, çok daha iyi olurdu. Eğer böyle yapılmış olsaydı, belki de hatanın yapılması engellenebilirdi. Böyle bir ön tartışma, Merkez Komitesi dışında faaliyet yürüten birçok yoldaşımızın da araştırma-inceleme yapmasında, yoldaşların eğitiminde özendirici bir rol oynayabilirdi.

Fakat diğer yandan, Merkez Komitesi'nin iki kongre arasında tüm partiye önderlik etme, çok önemli, aktüel sorunlarda derhal tavrı takınma ve partiyi mümkün olan en çabuk bir biçimde dışımızdaki gelişmelere hazırlama görevi de vardır. “Askere gitme!” çağrısı bu türden, acil, aktüel bir sorundu.

Kuzey Kürdistan'da faşist diktatörlüğün canice savaşı tüm şiddetiyle sürüyordu. Yürüyen bu kirli savaşa karşı, her sınıf ve siyasi eğilim kendi dünya görüşü temelinde tavrı takınıyor ve eylemler geliştiriyordu. Bu bağlamda, “Askere gitme!” çağrısı bizim dışımızda bazı devrimci ve reformist çevrelerce yapılmış ve bu yönde kampanyalar başlatılmıştı. İçimizden bir bölüm yoldaş da bu durumda somut olarak Merkez Komitesi'nden, Partimizin yürüyen “Askere gitme!” kampanyası konusunda ne gibi tavrı takınması gerektiği sorusuna haklı olarak yanıt istiyordu. Bu şartlarda Merkez Komitesi, kısa zamanda tavrı takınmayı ve bu tavrı temelinde Partiyi harekete geçirmeyi doğru gördü.

Şimdi geri dönüp bakınca, durumun aktüelliğine ve aciliyetine rağmen, Merkez Komitesi'nin “Askere gitme!” konusundaki açıklamasını dışarıya yayınlamadan önce, zamanı çok kısa tutulmuş da olsa, Parti içinde bir ön tartışma yürütmesinin daha doğru olacağını söylemek mümkündür.

Bu somut sorunda, bir ön tartışma yapmanın doğru olacağı, Merkez Komitesi'nin partiye danışmadan dışarıya görüş taşımayacağı şeklinde kesin-

likle kavranmamalıdır. Tersine Merkez Komitesi, parti adına ve parti için mümkün olan en büyük hızla dışarda gelişen olaylara tavrı takınmakla yükümlüdür.

DEVİRİMCİ SLOGANLARIN İLERİ SÜRÜLMESİNDE KOMÜNİST ÖNCÜNÜN GÜCÜ NE ROL OYNAR?

"Askere gitme!" çağrısının özeleştirisine karşı olan her iki yazının en temel gerekçelerinden birisi, "Askere gitme!" çağrısı yerine, "bu haksız, karşı-devrimci savaşta silahını gerçek düşmanına çevir!" şiarını Komünist öncünün pratikte bugün uygulayacak, kitlelere uygulattırarak güçte olması ve bu yüzden gerçekçi olmayan, gücümüzü hesaba katmayan sloganlar ileri sürmesi, çağrılar yapmasıdır. Yine bu düşünceye göre, "Askere gitme!" sloganı bugünkü gücümüzle karşılaştırıldığında gerçekçi, pratiğe geçirilmesi mümkün olan bir slogandır.

İkinci yazıda bu tavrı şöyle gerekçelendiriliyor:

"Askere gitme!", 'haksız savaşa katılma!' çağrısı şu an komünistlerin, devrimcilerin, demokratların ve aydınların kitlelere yapabileceği ve kitleden de -az da olsa- karşılık alabileceği (hatta 250.000 asker kaçığının istatistiksel olarak bilindiği durumda, kitlenin bu çağrıya göstereceği ilgi umulandan daha büyük olabilir.) tek doğru ve Kürt ulusuyla dayanışmacı tek gerçekçi çağrıdır".

Birinci yazıda da öncünün ileri sürdüğü sloganlarla, onun güç sorununun bağıntısı şöyle ortaya konuyor:

"Somuta ilişkin konumuza dönelim: Kuzey Kürdistan'daki savaş karşısında somut pratik faaliyet yürütme görevi kime verilecek? Yani burjuva ordusunda, komünist faaliyetleri kim yürütecek? Bunun tek bir cevabı vardır: Senin örgütlü gücün. Böyle bir güç var mı? Hayır! O halde bu yokken git, şunu, şunu yap dediğin güç kimdir? Bu durumda bu güç, esas olarak militarizmin etki alanı içinde bulunan, onların zehirleyip bu savaşta kullandığı kesim, yani senin ancak öncelikle bu etki alanının dışına çıkarma savaşımını yürüteceğin emekçi gençlik. Hiçbir ön hazırlığın olmadığı böyle bir kesim için 'Askere git, komünist devrimci tavrı takın vs. vs.' demek, tam da savaşın ortasında ve kendinin fiilen içinde olmadığın durumda yapılan bu çağrılar somut pratikte hayat bulamayan, ayakları havada ve fakat somut bir tavrı takınma havası da veren çağrılardır. Bir Komünist Partisi'nin buna ihtiyacı

Komünist parti için devrim çalışması, devrimci şiarların ileri sürülmesi ve en darından en genişine kadar kitlenin bu hedefler için kazanılması her zaman esastır.

olmamalıdır. Komünist Partisi'ne duyulan ihtiyaç genelin tahlilinden hareketle özele cevap verebilmesidir. Karışıklıklar karşısında yapılması gerekeni bulup çıkarması, yapması ve yaptırabilmesidir. Genel devrim propagandası yapmak ayrı şey, somut savaşım içinde -kendi planlı faaliyetin olmaksızın- kitleye 'gidin şunu yapın' somut direktifi vermek ayrı şeylerdir. Öncelikle örgütlü yapı ile kitle, genel devrim propagandası ile direktifsel ilişkiler arasında yaşam bulacak koordinasyonun yaratılması ve bu bütünlüğün parçaları olarak meselelerin çözümüne yaklaşılması gerekir."

Yine bir başka yerde şu söyleniyor:

"Haydi! Burjuva ordusu içinde komünist hücreler yaratma görevini yerine getirmeye; sabotajlar yapmaya; kitle gösterileri düzenlemeye, bağ kurmaya, burjuva ordusundaki askerleri proletaryanın saflarına çekmeye vb. Bu görevleri bugün de yerine getirmek zorundasın. Ana ilke budur. Bugün bizde bu türden somut pratiğe ilişkin sorunun somut cevabı şu: Bizim bugün bunları yapmaya gücümüz yok. Evet, gerçek de bu zaten.

Durum bu iken; 'Bugün Kürdistan' da askere gitme!' tavrını burjuva pasifist bir tavrı olarak değerlendirip, bu tavrı red edeceksin. Onun yerine 'Askere git! Komünist-devrimci tavrın gereklerini yerine getir!' diyeceksin. Buraya kadar iyi. Ancak iş uygulamaya geldiği zaman mesele çatallaşıyor. Çünkü komünistler bugün ordu içinde komünist-devrimci tavrın gereklerini yapacak durumda değiller. Böyle olunca: 'Askere gitme!' tavrı burjuva pasifist tavrı olduğu için red ediliyor, bu birincisi, ikincisi de yani askere gidip komünist-devrimci tavrı takınma işi de güç meselesinden dolayı yerine getirilemiyor. Bu durumda ortaya çıkan gerçek tablo şu oluyor: 'Askere git!', sonrasını sen bilirsin!"

"Askere gidip gitmeme meselesinde can alıcı sorun, ortaya konan bu taleplerin genel olarak emekçi kitleler içinde, özel olarak ta talebi ileri süren yapı içinde, talebin alt yapısının yaratılması

ve bu ileri sürülen taleplerin bu yapı üzerine oturtulması meselesidir, can alıcı sorun budur"

Hangi yapıdaki, güçteki komünist partilerin "Bu haksız, karşı-devrimci savaşta silahı gerçek düşmanına çevir!" sloganını özellikle öne sürecekleri, uygulayabilecekleri bağıntısında ise yoldaş şunu demektedir:

"Sorun kitleliliği olan bir komünist örgütün; örneğin ordu içinde ve dışında faaliyet yürütme imkanına sahip organları olan, örneğin Komünist Gençlik Birliği'ne sahip olan Komünist Partilerinden yola çıkılıyor. Aradaki bu farkları tespit edemezsek, önümüze çözemeyeceğimiz, altından kalkamayacağımız bir yığın görev koyarız, böyle olunca da çözebileceklerimizi de çözemeyiz. Bizim dikkat çekmek istediğimiz nokta tam da burasıdır."

Yoldaşların görüşlerini mümkün olduğunca uzun ve bütünlüğü içerisinde aktardık ki, tartışmanın özü ve bağıntıları tam olarak anlaşılabilir.

Her iki yoldaşın, ileri sürülen sloganların doğruluğu ya da yanlışlığı bağıntısında üzerinde önemle durdukları nokta güç sorunudur. Genel ele alındığında sloganlar devrimci, doğru olabilir ama genelde doğru, devrimci sloganları uygulayacak gücün yoksa bu sloganların pek önemi yoktur.

Bu nedenle öncünün görevi; uygulanabilir, gerçekçi, pratik sloganları öne sürmek, ya da öncelikle bunların üzerinde yoğunlaşmaktır. Bu yaklaşım, komünist öncüyü güçlendirme, kitleler içerisinde onun etkisini artırma, kitleleri öncüye yaklaştırma olumlu niyeti ile yapılırsa da, ne yazık ki yanlış, reformizme kapıları açan bir yaklaşımdır.

Zira, açıktan devrimci şiarları reddeden kaba reformizmin aksine, lafta devrimi, devrimci şiarları kabul eden ve fakat somut durumu, güç sorununu öne sürerek devrimci şiarların yerine reformist sloganları geçiren, ya da reform sloganlarına yoğunlaşan ince reformizm, kaba reformizmden yalnızca biçimde ayrılmaktadır ve açıktan devrimi, devrimci şiarları reddetmediğinden, reformist özünün ortaya çıkartılması daha zor, kaba reformizmden daha tehlikelidir.

Komünist parti için devrim çalışması, devrimci şiarların ileri sürülmesi ve en darından en genişine kadar kitlenin bu hedefler için kazanılması her zaman esastır. Devrimin ya da komünist partisinin gelişmesinin çeşitli aşamalarında ileri sürülecek her özel şiar, reformist bir öze sahip değilse, öncelikle yönelinen kitlenin devrimci, devrimci şiarlara yaklaşmasına hizmet ediyorsa, devrimci şiarlara tabi olarak ileri sürülebilir ve sürülmelidir.

Doğrudan stratejik önemdeki devrimci sloganların ileri sürülmesinde, bunların öne çıkartılmasında komünist öncünün gücü hiçbir şekilde belirleyici rol oynayamaz. Komünist öncünün gücü, devrimin gelişmesinin şartları ileri sürülen stratejik önemdeki sloganların öncelikle kazanmayı, harekete geçirmeyi hedeflediği kitlenin belirlenmesinde tayin edici rol oynar.

Komünist öncünün gücü ile devrimci sloganların ileri sürülmesindeki bağıntıyı Stalin şöyle açıklamaktadır:

"Slogan, mücadelenin yakın ya da uzak hedeflerinin kısa ve öz olarak önder grup tarafından, diyelim ki, proletarya ve onun partisi tarafından formüle edilmesidir. Mücadelenin çeşitli hedeflerine göre, ya bütün bir tarihi dönemin ya da ilgili tarihi dönemin tek tek aşama ve evrelerini kapsayan çeşitli sloganlar vardır. İlk kez 'Emeğin Kurtuluşu Grubu' tarafından 1880'lerde ortaya atılan 'Kahrolsun Otokrasi' sloganı bir propaganda sloganı idi, çünkü bu slogan, en kararlı ve en dirençli mücadeleleri tek tek ve gruplar halinde partinin kazanmayı hedefliyordu. Otokrasiyi istikrarsızlığının işçi sınıfının geniş tabakaları tarafından az çok anlaşıldığı Rus-Japon savaşı döneminde bu slogan bir ajitasyon sloganı oldu; çünkü bu slogan artık milyonlarca emekçiyi kazanmayı hedefliyordu. Çarlığın, kitlelerin gözünde artık kesinlikle iflas ettiği 1917 Şubat Devrimi öncesi dönemde 'Kahrolsun Otokrasi' sloganı artık bir ajitasyon sloganı olmaktan çıkıp bir eylem sloganına dönüştü; çünkü bu slogan milyonlarca kitleyi Çarlığa karşı saldırıya geçirmeyi hedefliyordu. Şubat Devrimi günlerinde bu slogan artık Partinin bir direktifi haline gelmişti, yani Çarlık düzeninde belli kuruluşların ve belli noktaların ele geçirilmesi için doğrudan bir çağrı olmuştu; çünkü şimdi sorun Çarlığı yıkmak ve yok etmektir. Direktif, partinin belirli bir anda ve belirli bir yerde, bütün parti üyelerini eyleme geçmeleri için bağlayıcı doğrudan bir çağrıdır ve eğer kitlelerin taleplerini doğru ve yerinde formüle etmişse ve eğer durum gerçekten olgunlaşmışsa genel olarak geniş emekçi yığınları tarafından benimsenir.

Sloganları direktiflerle ya da ajitasyon sloganlarını eylem sloganlarıyla karıştırmak en azından aceleci ya da gecikmiş eylemler kadar tehlikelidir ve hatta bazen ağır felaketlere yol açabilir." (Stalin, "Rus Komünistlerinin Strateji ve taktik Sorunu Üzerine" makalesinden, Bkz. J. W. Stalin, "Strateji Ve Taktik", Yıldız Yayınevi, Eylül 1979)

Stratejik devrimci sloganların komünist öncünün gücü ile bağıntısını

Devrimin ya da komünist partisinin gelişmesinin çeşitli aşamalarında ileri sürülecek her özel şiar, reformist bir öze sahip değilse, öncelikle yönelinen kitlenin devrime, devrimci şarlara yaklaşmasına hizmet ediyorsa, devrimci şarlara tabi olarak ileri sürülebilir ve sürülmelidir.

Stalin somut bir devrimci slogan örneğiyle ilkesel olarak ortaya koymaktadır. Komünist öncünün gücü, ilkesel öneme sahip devrimci bir sloganın ileri sürülmesinde belirleyici bir rol oynamamaktadır.

Rus komünistleri, "Kahrolsun Otokrasi!" sloganı için daha milyonlarca emekçiyi kazanmayı hedefleyecek (ajitasyon sloganı) ya da milyonlarca kitleyi Çarlığa karşı saldırıya geçirmeyi hedefleyecek (eylem sloganı) ya da Çarlık düzeninde belli kuruluşların ve belli noktaların ele geçirilmesi için doğrudan bir çağrı olarak milyonlarca kitleyi harekete geçirecek (direktif sloganı) durumda, güçte olmadıkları dönemde, "Kahrolsun Otokrasi!" sloganını, onu pratiğe geçirme, uygulama imkanına sahip olmadıkları bir dönemde de, ileri sürüyorlar.

Bu dönem, tam da bizim parti inşasının 1. aşaması dediğimiz, öncünün kendi kendine yeterli bir güç olmadığı, "en kararlı ve en dirençli mücadeleleri tek tek ve gruplar halinde partiye kazanmayı hedef"lediği bir aşamadır. Bu aşamada "Kahrolsun Otokrasi!" sloganı bir ajitasyon sloganı, bir eylem sloganı, bir direktif değil, bir propaganda sloganıdır.

Peki, Rus komünistleri, daha milyonlarca kitleyi kazanma, onları Çarlığa karşı saldırıya geçirme, ya da Çarlık düzenindeki belli kuruluşların ve noktaların ele geçirilmesini doğrudan örgütlenme gücünde olmadıkları bir dönemde, devrimci bir sloganı pratiğe geçirmenin, uzun yazının yazarı yoldaşın deyimiyle, "alt yapısının yaratılmadığı" ileri sürülen talebin "bu yapı üzerine oturtulmadığı" bir dönemde devrimci "Kahrolsun Otokrasi!" sloganını öne sürmekle yanlışlık mı yapmışlardır? Rus komünistleri önlerine "altından kalkamayacakları bir görev" koymakla akademik mi davranmışlardır? Tabii ki hayır! Doğru olan biricik devrimci tarzda çalışmışlardır.

Komünist bir örgüt gelişmesinin hangi aşamasında olursa olsun, her zaman devrimci şarlari esas alır, diğer

tüm şarlari devrimci sloganlara tabi kılabilir. Komünist öncünün gücü, stratejik öneme sahip devrimci sloganların ileri sürülmesinde değil, bu sloganlar ile öncelikle hangi kesimin kazanılmasının, harekete geçirilmesinin hedeflendiği noktasında belirleyici bir rol oynar.

Tartıştığımız, somut "Askere gitme!" sorunu ve Merkez Komitesi'nin bu konudaki özeleştirisi ile Stalin'in devrimci sloganlar konusundaki yaklaşımının bağıntısına gelince, bu noktada hata yapan Merkez Komitesi değil, onu eleştiren yoldaşlardır.

İster, "Askere gitme!" çağrısının savunulduğu sırada, isterse de bu çağrının özeleştirisi yapıp onun yerine "bu haksız, karşı-devrimci savaşta silahlı gerçek düşmanına çevir" sloganının geçirildiği dönemde, bu sloganların bizim içinde bulunduğumuz durumda öncelikle propaganda sloganları oldukları açıklanmış, kitlelerin bu slogan doğrultusunda harekete geçirilmesi konusunda hayalci davranılması gerektiği belirtilmiştir.

Karşı-devrimci, burjuva ordusu içinde çalışma yaparak, "bu haksız, karşı-devrimci savaşta silahlı gerçek düşmanına çevir!" sloganını güçlü, yığinsal bir biçimde pratiğe geçiremeyecek bir durumda olmamız, bu sloganın ileri sürülmesinin, öncelikle bu slogan üzerinde yoğunlaşılmasının engeli olamaz, tam tersine içinde bulunduğumuz anda, herşeyden önce "en kararlı ve en mücadeleçileri tek tek ve gruplar halinde" Partimize kazanmanın önemli bir propaganda aracı olabilir.

İçinde bulunduğumuz anda, burjuva ordusu içerisinde çalışarak, silahları gerçek düşmana çevirme çağrısının ileri sürülmesini, bugünkü göreceli güçsüzlüğümüz nedeniyle uygulanabilir, gerçekçi bulmayan yoldaşlar, güçsüzlüğe uygun, güçsüzlüğün teorisini yapmaktadırlar.

"ASKERE GİTME!" ÇAĞRISININ İLKESEL AÇIDAN YANLIŞLIĞI ÜZERİNE

Bu noktada da yine önce yoldaşların temel tezlerine bakalım. Önce kısa yazının yazarı yoldaşın gerekçesini aktaralım:

"a) Kitlelere yapılan 'askere git' ve ya 'gitme' çağrısı -diyor yoldaş- komünistler için ilkesel bir sorun değildir.

b) Burjuva ordusundaki askerleri sınıfsal çıkarları doğrultusunda örgütlemek komünistlerin bir ilkesidir ve tüm

KP'lerin önünde duran önemli bir görevdir."

"g) Komünistler olarak şimdi, şu an kitlelere 'askere gitme' demezsek, 'Kürtlere yapılan soykırımına katıl' demiş oluruz ve katılmalarının önüne de her ne kadar ordu içinde örgütlenmeye çalışsak da engel olamayız"

Geniş yazının yazarı yoldaş da yazısında şu tezleri ileri sürmektedir:

"Bu şiarlar ('savaşın boykotu aptalca bir safstadır, askerlik hizmetinin bireysel reddi anarko-sendikalizmdir' şiarları /BN) 'bugün Kürdistan'da askere gitme!' ya da 'git!' şeklindeki çağrılar 'doğru' ya da 'yanlış' olduğunun dayanakları olarak kullanılmaz. Bunun dayanakları bizzat bugün yürümekte olan savaşın durumunun somut tahlili ile olabilir. (Uluslararası durum, ülkedeki durum, savaşın seyri vs. vs.) Bu tahlil sonuçlarına göre Komünist Partisi belli aşamalarda 'askere gitme!' vb. çağrılar yapabilir. Bunlar evrensel ilke ile çelişmez. Ne zaman ki, burjuva ordusu içinde askerlik yapmanın yanlış olduğu şeklinde bir tez savunulursa, işte o zaman buradaki tavır ortaya konur ve bu anlayış savunucularının savundukları şeyin ML ile ilişkisi olmadığı ispatlanır."

"Demek ki, ana ilkeye, evrensel ilkeye uygun, onu dışlamayan, ona bağlı olarak somut pratiğe ilişkin taktikler yaratılabilir ve yaratılmalıdır da".

"Bu çağrının (Merkez Komitesi'nin 'Askere gitme!' çağrısının /BN) gerekçeleri ayakları yere basan, etrafıca düşünülüp ortaya konan, doğru tutarlı gerekçelerdir."

"Bugün komünist devrimci hareketin içinde bulunduğu durum; kitleler içindeki durumu gözönünde bulundurulduğunda Kürdistan'da askere gitmek objektif olarak kirli savaşa TC saflarında katılmak anlamına gelir."

İkinci yazı açık konuşurken ve "kitlelere yapılan 'askere git!' veya 'gitme' çağrısı komünistler için ilke değildir" derken; birinci yazının yazarı ise "Askere gitme!" çağrısının genel ilke olmadığını -Merkez Komitesi'nin askere gitme çağrısını savunduğu dönemde yaptığı gibi- genel ilkenin burjuva ordusunu içten parçalamak için, onun içerisinde çalışmak olduğunu kabul ediyor ama bugün kitleler tarafından gerçekleştirilemez olan genel ilkenin yanısıra uygulanabilir "Askere gitme!" çağrısının da yapılmasını ve bu iki şiarın birbirleriyle çelişmediğini savunuyor.

Her iki yoldaşın yaklaşımı da yanlıştır. İkinci yazının yazarı yoldaşın iddia ettiğinin tersine "Askere gitme!" şiarı komünistler için ilkesel bir sorundur. Birinci yazının iddiasının tersine, hem burjuva ordusu içerisinde

Komünist Enternasyonal'in, komünist klasiklerin, en başta da Lenin'in askerlikle ilgili tavrını incelediğimizde, bunların "Askere gitme!" şeklindeki bir çağrıyı, bizzat emperyalist savaş içinde de red ettiklerini, ilkesel olarak red ettiklerini görüyoruz.

devrimci çalışma yaparak onu içten parçalama çağrısı yapmak, hem de "Askere gitme!" çağrısı yapmak ilkesel olarak birbiriyle çelişir. Şimdi bunun nedenlerini, Merkez Komitesi'nin "Askere gitme!" çağrısını savunduğu dönemdeki temel gerekçeleri ile karşılaştırarak açalım.

Merkez Komitesi tarafından ileri sürülen "Askere gitme!" çağrısı, geniş kitleler açısından esasta yürüyen savaşın daha geniş teşhiri görevini önümüze koyan, bir propaganda çağrısı olarak kavranıyor, uygulama bağlamında bu çağrıyı ancak komünist ve devrimcilerin uygulayacağı doğru olarak tespit ediliyordu.

Bunun yanında bizim "Askere gitme!" biçiminde bir genel siyasetimizin olmadığı da vurgulanıyor; yapılan çağrıda askere gitmenin alternatifi, "devrim mücadelesini yükseltmek" olarak konuyordu. "Kürdistan'da gerçek barış, faşist TC devletinin işçilerin, köylülerin demokratik devrimi ile yıkılması, Kürt ulusunun ayrılma hakkını özgürce kullanabileceği şartların yaratılması ile olacaktır" deniliyordu. Ki bunlar doğru idi. Fakat bu doğrular, "Askere gitme!" çağrısının yanlışlığını; bunun bizim genel çizgimizle çelişme içinde olan bir çağrı olduğu gerçeğini değiştirmiyordu.

Şöyle ki; biz özellikle Komünist Enternasyonal'in, komünist klasiklerin, en başta da Lenin'in askerlikle ilgili tavrını incelediğimizde, bunların "Askere gitme!" şeklindeki bir çağrıyı, bizzat emperyalist savaş içinde de red ettiklerini, ilkesel olarak red ettiklerini görüyoruz.

Bu ilkesel tavrın arkasında duran temel gerekçe, komünistlerin burjuva ordusu içinde komünist faaliyet yürütme zorunluluğudur. Gençlik içinde çalışmanın en önemli alanlarından birisi burjuva ordusudur. Bunun yapılmadığı yerde, komünist olmayan gençler bütünüyle burjuvaziye teslim edilmiş demektir. Bu yüzden Lenin, "savaşın boykot edilmesi aptalca bir lafazanlıktır" diyor. Bu yüzden Komünist Gençlik Enternasyonal'i'nin 1928'

de kabul edilen programında; "tek tek askere gitmenin red edilmesi tam da işçi sınıfının devrimci unsurlarını ordudan koparır ve böylelikle ordu içindeki emekçi yığınların devrimci aydınlanma ve örgütlenme faaliyetinden etkilenmesini engeller" tespiti yapıyor.

Biz "Askere gitme!" şeklindeki çağrımızla, gerçekte bizim bu konudaki doğru temel çizgimizden bir sapma içine girdik. "Askere gitme!" çağrısının temel çıkış noktası ve gerekçesi, içinde bulunulan anda bir savaşın varlığı ve pratikte askere gitmenin bu savaşa haksız yanda katılmak anlamına geleceği düşüncesidir.

Önce komünistlerin askerlik yapıp, silah kullanmayı öğrenmek ve burjuva ordusu içinde komünist faaliyet yürütme siyaseti, yalnızca barış dönemleri için düşünülmüş ve uygulanmış olan bir siyaset değildir. Bu hem savaş, hem de barış dönemlerinde, her zaman için geçerli olan bir siyasettir. Yani içinde bulunulan anda bir savaşın yürüyor olması, "Askere gitme!" çağrısının haklı gerekçesi olamaz.

İkinci olarak, pratikte askere gitmenin haksız yanda savaşa katılmak anlamına geldiği olgu tespitidir. Peki ama bunun nedeni nedir? Neden askerler kitleler halinde haksız savaşa sürülebiliyor, neden imkanlar çok iyi olmasına rağmen, savaşın sürdüğü alanlarda asker elbisesi içindeki emekçi gençler silahı kitleler halinde kendilerine emir verenlere çevirmiyor? Neden her türlü hakaret, baskı küfür, işkence vb'ne rağmen, faşist ordu içinde isyan olmuyor? Bunun en temel nedenlerinden biri, ordu içinde sistemli komünist ve devrimci faaliyetin yok denecek kadar azlığı, zayıflığıdır! "Askere gitme!" çağrısı objektif olarak bu azlığı ve zayıflığın sürdürülmesine çağrıdır.

Doğru çağrı "Askere gitme!" çağrısı değil, "bu haksız, karşı-devrimci savaşta silahı gerçek düşmanına çevir!" çağrısıdır. Biz, "TC'nin Kürt ulusuna karşı kirli savaşa katılmama", "ırkçı şoven savaşın aleti olmama"nın yollarından birisi olarak "askere gitmemeyi" gösterdik. Kuşkusuz bu, bu savaşa alet olmamanın, ona katılmamanın bir yoludur. Fakat komünistçe, devrimci olan yol değil, burjuva pasifistçe olan yoldur.

Komünist, devrimci tavır, bu savaşta hakim sınıflara karşı iç savaşa dönüştürmek için burjuva ordusunda da çalışma tavrıdır. Biz bu çağrıyı, onun geniş kitleler açısından bir propaganda çağrısı olduğunun; yalnızca örgütlü komünist ve devrimciler ve pasifist gerekçelerle savaşa katılmayı red edenlerin bu çağrıya uyacaklarının bilincinde yaptık. (Tabii buna bir de TC or-

dusuna girmeyip, PKK saflarında savaşa katılanları eklemek gerekiyor. Fakat bunlar açısından yapılan, "askere gitmemek" değil, PKK saflarında askere gitmek tir!)

Kuşkusuz faşist baskının en yoğun olduğu bir biçimde ordu içinde çalışma, onun içinde komünist çekirdekler kurma çok zordur. Savaş alanına sürüldüğünde, silahı kendi düşmanına -örneğin subaylara- çevirmek ve örgütlenen askerlerle TC ordusunun saflarını terk edip, kendi bağımsız silahlı gücüyle savaşa katılmak; cephe gerisindeki alanlarda sabotajlar düzenlemek vb., "askere gitmemek"ten çok daha zordur ve tehlikelidir. Fakat komünistler ve gerçek devrimciler açısından yapılması gereken budur.

Niyetimiz ne olursa olsun, yaptığımız çağrı, pratikte komünist ve devrimcileri burjuva ordusu içinde devrimci çalışma görevinden alıkoyan ve burjuva pasifizmi ile komünizm arasındaki tavır farkını bir noktada silen bir çağrı idi.

Yaptığımız çağrı bir bütün olarak ele alındığında komünist devrimci tavrı, pasifist bir tavrın yan yana yer aldığı eklektik bir çağrı idi. Kuşkusuz bu hatayı yapmamızda andaki relatif güçsüzlüğümüz ve burjuvazinin iğrenç savaşına ne olursa olsun katılma, alet olmama doğru isteği belirleyici rol oynadı. Sorun şu ki, bu doğru istek ve andaki relatif güçsüz durumumuzdan yanlış bir sonuç çıkardık. Biz bu hatamızın özeleştirisini yaparken ve düzeltirken, halen bazı yoldaşlar eski hataya ve hatanın gerekçelerine sarılıyorlar.

"Askere gitme!" çağrısı bizim dışımızda -ve bizden önce- TİKB adlı örgüt tarafından da yapıldı ve PKK da bu tavrı destekledi, destekliyor. TİKB'nin ve bizim "Askere gitme!" çağrımıza gelen hiçbir eleştiri, böyle bir çağrının ilkesel yanlış olduğuna yönelmiyordu.

TİKB, kampanyasını "başarılı bir kampanya" biçiminde değerlendirip, kapattığını ilan etti. Kuşkusuz savaşın bütün hızıyla sürdüğü ve yoğunlaştığı bir ortamda, gerici savaşa karşı çıkmanın bir ve esas yolu olarak propaganda edilen bir çağrının, hem de "sonuçları açısından başarılı" olduğu tespiti yapıldıktan sonra geri çekilmesinin, kampanyaya son verilmesinin mantığı yoktur!

PKK ise A. Öcalan'ın açıklamalarıyla, anne-babaların çocuklarını askere gönderilmemesini ve savaşa gitme (bu aynı bizim yaptığımız gibi "askere gitme" ile eşitleniyor) kampanyasının geliştirilmesini talep ediyor. (Bkz, *Özgür Gündem*, 26 Ağustos 93, sf. 8)

Somut, gerici bir savaşta, gerici bir orduda bir pasifistin askerlik hizmetini reddetmesi, gerici savaşa destek vermemesi, ona katılmaması anlamında olumlu bir yana sahiptir. Ama bu tavır, komünistlerin propaganda edeceği ve uygulayacağı tavır değildir.

Burada, bizim de yaptığımız, ama özeleştirisini verdiğimiz hata sürdürülüyor. Kürdistan'daki savaşa TC saflarında katılmamanın devrimci yolu, askere gitmemek değil; askere gitmek ve silahı faşist Türk hakim sınıflarına çevirmektir! Zor ve evet bu şartlarda imkansız gibi görünen bir şeydir bu! Fakat hiç de imkansız değildir. Yeter ki biz komünistler görevlerimizi kavrayıp hakkıyla yerine getirelim.

Birinci yazının yazarı yoldaşın bazı yan sorunlardaki hatalarına da değinmeden geçemeyeceğiz.

Yoldaş, doğru bir biçimde, bir belge incelenirken, "o belgelerdeki evrensel ilkeler ile özel olanı ayırmak; tarihi koşullar vs. gözönünde bulundurmak; meseleyi bütünlüğü ile bağ içinde ele almak durumundayız. Bir komünist partisinden bahis edildiği her durumda kendimizi o yapı ile aynılaştıramayız" diyor, ama hemen devamında evrensel ilke ile özel olanı ayırmada izin verilemez bir karışıklığın içine düşüyor.

"Bakınız, -diyor yoldaş- bu belge (Komünist Gençlik Enternasyonalı'nın 5. Kongresi'nde kabul edilen programından, «Komünist Gençlik Birliği'nin Savaş Karşısında Tavrı Ve Devrimci Anti-Militarist Faaliyet» başlıklı belge /BN) ele alındığında görülüyor ki: kesinlikle, henüz kendi kendine bile yeterli olmayan güçler bağlamında mesele ele alınmıyor. Sorun kitleliliği olan bir komünist örgütün; örneğin ordu içinde ve dışında faaliyet yürütme imkanına sahip organları olan, örneğin Komünist Gençlik Birliği'ne sahip olan Komünist partilerinden yola çıkılıyor. Aradaki bu farkları tespit edemezsek, önümüze çözemeyeceğimiz, altından kalkamayacağımız bir yığın görev koyarız. Böyle olunca da çözebileceklerimizi de çözemeyiz."

Yoldaş, Komünist Gençlik Enternasyonalı'nın burjuva ordusu içinde bozgunculuk yapma amacıyla çalışma yapmasını somut olarak, 1920'li yıllarda kitleleşmiş komünist partilerinin önüne görev olarak koymasından, kitleleşmemiş komünist partilerinin önüne görev olarak koyulmaması ge-

rektiği sonucunu çıkartıyor. Genel ile özel olanı ayırma adına bu sonuç kesinlikle çıkartılamaz. Daha önce de söylediğimiz ve açıkladığımız gibi, burjuva ordusu içinde bozgunculuk yapma amacındaki komünist çalışma hangi güçte olursa olsun her komünist partisinin görevidir. Gelişmiş, güçlü kitlese komünist partileri ile, halen kitle partisi olamamış, kendi kendine yeterli bir güç olamamış komünist partiler arasında bu görev bağlamında farklılık, bu görevin çözümü için ilerlemek amacıyla andaki durumda kitlenin hangi kesiminin hedefleneceğinde, propaganda, ajitasyon, eylem bağlamında neye ağırlık verileceğinde ve bunların boyutlarının hangi düzeyde olacağındadır. Yoldaşın yanlış bir biçimde anladığı gibi, farklılık güçlü olmayan komünist partilerinin bu görevin çözümünü önlerine koymamalarında değildir.

Bir başka sorun, "askerlik hizmetinin bireysel reddi", ya da "askerliği boykot" şiarlarının reddedilmesinin nasıl anlaşılacağı noktasıdır. Yoldaşa göre bu, "tek tek unsurların askerlik hizmetini yapmayı kabul etmemesi anlamına" gelirmiş ve bundan "bireysel olmayan, örneğin örgütsel anlamda düşünülp planlanmış olan, örgütlü bir biçimde askerlik hizmetini yapmayı reddetmeyi dışlamamakta, olanaklı görmekte" sonucu çıkartırmış. "Yoksa 'bireysel' nitelemesini kullanmasına gerek olmaz"mış. Yoldaş kafayı, öze değil "bireysel" kavramına takmaktadır.

Sorunun özü, "bireysel" kelimesinde değil, genel olarak askerlik hizmetinin reddedilip reddedilmeyeceğindedir. İster bireysel olarak, isterse de örgütlü bir biçimde olsun **askerlik hizmetini** reddetmek burjuva, pasifist bir tavidir, komünist bir tavır değil; çünkü genel olarak askerlik hizmetinin reddi, devrimci bir askerlik hizmetini de, yani burjuva, gerici militarizmi parçalamanın biricik alternatifini de dışlar.

Somut, gerici bir savaşta, gerici bir orduda bir pasifistin askerlik hizmetini reddetmesi, gerici savaşa destek vermemesi, ona katılmaması anlamında olumlu bir yana sahiptir. Ama bu tavır, komünistlerin propaganda edeceği, uygulayacağı ve kitleler arasında yaygınlaştıracığı tavır değildir. Üstelik, belgede askerlik hizmetinin reddi, yalnızca bireysel red bağlamında değil, genel olarak askerlik hizmetinin boykotu bağlamında da tartışılmaktadır.

Bu bağlamda yoldaş bir başka örnek daha veriyor:

"Diyelim ki, belli bir zaman dilimi içinde örgütlü Komünist Partisi önder-

liğinde sistemli silahlı bir güç yaratılmış olsun. Bu durumda burjuva ordusu içinde askerlik hizmetini yapmayı reddetmek, onun yerine Komünist Partisi önderliğindeki halk ordusu saflarında askerlik hizmetini yapmak, yerinde bir tavır olabilmektedir. Yani böyle bir tavır askerlik hizmetinin bireysel reddi anlamına kesinlikle gelmiyor. Burada açık bir tercih söz konusu olmaktadır.”

Bu şartlarda burjuva ordusu içinde değil de, halk ordusu içinde askerlik hizmeti yapmayı savunan kişi tabii ki burjuva pasifisti değil, çünkü o, askerlik hizmetine genel, ilkesel olarak karşı değil, burjuva ordusu karşısında somut tercihini halk ordusu yönünde kullanan ve devrimci asker olarak savaşı bir kişidir. Öyleyse bu örneğin, genelde askerlik hizmetinin bireysel reddi ile özsel bağıntısı nedir? Böyle bir bağıntı yoktur. Olsa olsa, halk ordusunun kurulmuş olduğu şartlarda burjuva gerici ordusu içinde de çalışmanın gerekli olduğu bir dönemde, burjuva ordusu içinde çalışmayı reddeden bir devrimci, askerlik hizmetinin reddi genel sorunda değil, burjuva ordusu içinde devrimci çalışmanın yapılması bağıntısında önemli bir hataya düşmüştür.

“Askere gitme!” çağrısının kitlelere vereceği bilinç bağıntısında da yoldaş, “Bu çağrı objektif olarak geniş kitleler (abç) açısından pasifizmin çağrısı anlamına gelmez. Aslında bugün ne yazık ki böyle bir çağrı geniş kitleler açısından fazla bir şey ifade etmiyor, dert de burada zaten. Diğer yandan bu çağrı geniş kitleler açısından bir yankı uyandırabilse, çağrının talepleri yönünde olumlu bir rol oynasa; geniş kitleler azgın Türk şovenizminin dalgası dışına çıkıp TC saflarında savaşa katılmayı reddetseler, bugün savaşın ortasında böyle bir tavır takınsalar, bunun pasifizm olduğunu söylemek yanlış olur; bu olsa olsa geniş kitleleri komünist-devrimci görmekle mümkün olurdu”

Yoldaş, “Askere gitme!” çağrısının geniş kitleler açısından fazla bir şey ifade etmemesinden, bunun pasifizm anlamına gelmeyeceği sonucunu çıkartıyor. Zira geniş kitleler bu çağrı yönünde de hareket etmiyorlar, zaten pasifler. Bugün kitlelerin pasif halden, burjuva pasifist bir biçimde savaşa katılmayı reddetmelerini, bu biçimde harekete geçmelerini yoldaş pasifist olarak görmüyor. En az direniş çizgisini, tam pasifliğe tercih ediyor.

Hiç kuşkusuz kitleler, savaşa katılma yerine, yığınsal olarak savaşa katılmamayı tercih etseler, askerlik hizmetini reddetseler, bu, bugünkü durumla karşılaştırıldığında bir ilerleme, ileriye doğru bir adımdır. Ama bu adım, burjuva pasifist düzeyiyle, en iyi

Kürdistan'daki savaşa TC saflarında katılmamanın devrimci yolu, askere gitmemek değil; askere gitmek ve silahlı faşist Türk hakim sınıflarına çevirmektir! Zor ve evet bu şartlarda imkansız gibi görünen bir şeydir bu! Fakat hiç de imkansız değildir.

halde somut yürüyen bir savaşı engelleyebilir, ama askeri, militarist aracı parçalayamaz, burjuva militarizminin kaynaklarını yok edemez, gerici ordunun savaşı yürütme tehlikesini bir bütün olarak ortadan kaldıramaz.

Biz komünistlerin bunu bu şekilde tespit etmemiz, kitleleri komünist-devrimci görmemiz anlamına gelmez, tam tersine kitleleri komünistlerin bilinç ve eylem düzeyine getirmek amacıyla görevlerimizin büyüklüğüne, en geri bir ortamda bile en tutarlı direniş çizgisini yığınlara taşımamızın zorunluluğuna işaret eder, yoksa en az direniş çizgisine kendimizi uydurmamıza değil...

ULUSAL HAREKETLERE YAKLAŞIMDA KOMÜNİSTLERİN ÇIKIŞ NOKTASI NE OLMALIDIR? YA DA PKK'YA DOĞRU YAKLAŞIM NEDİR?

Geniş yazının yazarı yoldaş ulusal hareketlere doğru yaklaşım açısından yanıtlanması gereken şu soruları formüle ediyor:

“* Kürdistan, sömürge midir, yarı-sömürge midir, ilhak mıdır vs. nedir?”

* ‘Kuzey Kürdistan’daki ulusal uyanış ve mücadele’ dediğimiz şey ile ‘ezilen halkların emperyalizme karşı devrimci ayaklanmaları ve savaşmaları’ arasındaki durum nedir, nasıl bir yere konacaktır?

* Ulusal devrimci kurtuluş hareketini nasıl tanımlıyoruz?

* Komünistler açısından bir ulusal kurtuluş hareketinin desteklenmesi meselesi, o hareketin bir bütün olarak (yani yalnızca emperyalist bazı güçlere değil) emperyalizme darbe vurma ilkesine dayanmaktadır. Bununla ilişkili olarak; PKK’nın emperyalizme nasıl darbe vurduğu, ya da vurmadığı sorgulanıp ortaya konacağı yerde, (ki des-teğin düzeyi bu temel ile ilişkilidir)

‘emperyalizme darbe vurma’ meselesi atlanıyor, onun yerine ‘TC ile girdiği savaşa...’ şeklinde dolduruluyor. Neden? Emperyalizme darbe vurup vurmadığı noktasında açık değil miyiz? Eğer değilsek bunu da ortaya koymamız gerekmez mi?”

Yoldaşın yanıt istediği sorular bunlar. Gerçekte bu soruların yanıtları partimiz tarafından çoktan verilmiştir. Bu sorular parti çizgisi açısından açık olan noktalardır. Fakat buna rağmen yanıt talep ediliyorsa, tartışmanın doğru temele oturtulması için tekrarlamakta fayda vardır.

Kürdistan klasik bir sömürge değildir, yarı-sömürge hiç değildir. Ama dört gerici, karşı-devrimci devlet tarafından zorla paylaşılmış, bu devletler tarafından ilhak edilmiş içsömürge. Sömürge ile ilhak edilmiş ülke arasında özsel bir farklılık yoktur. Sorun, Kürdistan’ın sömürge mi, ilhak mı olduğundan daha çok, olgu tespitinden hangi siyasi sonuçların çıkartıldığıdır. Türk şovenizminin etkisi altındaki bazı örgütler Kuzey Kürdistan’da ayrı örgütlenmeye karşı çıkmak için Kuzey Kürdistan’ın sömürge değil, ilhak olduğu teorisine sarılmışlardır.

Buna karşılık, hemen tüm Kürt milliyetçisi örgütler ise, Kuzey Kürdistan’da ayrı örgütlenmeyi Kürdistan’ın sömürge olduğu teorisine dayandırmışlardır. Marksizm-Leninizm açısından ne birincilerin, ne de ikincilerin teorisi ayakları üzerinde durmaktadır. Zaten bunların böyle bir dertleri de yoktur.

Bizim açımızdan, Kuzey Kürdistan işçi sınıfının, Kuzey Kürdistan’ın sömürge, ya da ilhak olmasından bağımsız olarak ayrı örgütlenme hakkı vardır. Bu hakkı bugün ayrı örgütlenme yönünde kullanması, hem Kuzey Kürdistan işçi sınıfının, hem de Türkiye işçi sınıfının kesin kurtuluşunu kolaylaştırmaz, zorlaştırır. Bu nedenle biz, Kuzey Kürdistan işçi sınıfının ayrı örgütlenme hakkını, Türkiye işçi sınıfı ile birlikte örgütlenme yönünde kullanmasının doğru tavır olacağını savunuyoruz.

Ulusal devrimci kurtuluş hareketini ML’in öğretilerinden yola çıkarak tanımlıyoruz. Komünizmin ulusal hareketlere yaklaşımında şu temel tezler çıkış noktasını oluştururlar:

1) Sömürge ve bağımlı ülkelerde reformcu ve devrimci ulusal hareketler arasında mutlaka ayırım yapılmalıdır.

“Ulusal-reformist ve ulusal-devrimci yönelimler arasında farkın anlaşıl-maması, burjuvazinin kuyruğuna takılma siyasetine, proletaryanın kendisini burjuvaziden yeterince açık olmayan bir şekilde siyasi ve örgütsel olarak

ayırmasına, en önemli devrimci şiarların (özellikle tarım devrimi şiarının) örtbas edilmesine vs. götürür.” (Komünist Enternasyonal VI. Dünya Kongresi Tutanakları, “Sömürgeler Ve Yarı-Sömürgelerde Devrimci Hareketler Üzerine” Tezler, 1928, Bkz. Leninizm Dizisi, 6. Defter, “Ulusal Sorun Ve Sömürge Sorunu”, s. 156, İnter Yayınları, birinci basım)

2) Ulusal devrimci kurtuluş hareketi, “emperyalizmi ... zayıflatmaya, devirmeye yönelik” (Stalin, Leninizm Dizisi, “Ulusal Sorun Ve Sömürge Sorunu, 6. Defter, sayfa 11, İnter Yayınları, birinci basım) harekettir. Ulusal reformcu hareket, “emperyalizmi sağlamlaştırmaya ve sürdürmeye yönelik” (aynı yer) harekettir.

3) Komünistler, ulusal reformist hareketler tarafından da temsil edilen, ulusal baskıya karşı çıkan demokratik yönü desteklerken, ona karşı kararlı bir mücadele yürütmekle ve ulusal devrimci hareketleri desteklemekle yükümlüdürler. Ulusal devrimci hareketlere desteğin ne ölçüde olacağını belirleyen tek koşul, bu hareketlerin devrimci olup olmadığı, yani bir bütün olarak emperyalizme karşı yönelip yönelmemesi koşulu değildir.

“Komünistler olarak biz, sömürgelerdeki kurtuluş hareketlerini, bu hareketler ancak gerçekten devrimci olduğu ve bizim, sömürülen yığınlarla köylüleri devrimci bir ruhla örgütleyip eğitime çalışmalarımızı engellemediği ölçüde desteklemeliyiz ve destekleyeceğiz. Eğer bu koşullar yoksa, bu ülkelerdeki komünistler, İkinci Enternasyonal’in kahramanlarını da kapsayan reformcu burjuvaziyle savaşımlıdır.” (Lenin, “Ulusal Ve Sömürgesel Sorunlar Komisyonunun, Komünist Enternasyonal İkinci Kongresine Sunduğu Rapor”, Bkz. “Ulusal Sorun Ve Ulusal Kurtuluş Hareketleri”, s. 406, Sol Yayınları, Ağustos 1979)

Bu ilkelerden hareket ederek, somutu, Kuzey Kürdistan’da PKK önderliğinde gelişen Kürt ulusal kurtuluş hareketinin niteliğini değerlendirsek biz şunları tespit ediyoruz: Bu hareket, bugün şu ya da bu emperyalist gücün doğrudan denetiminde değil. Bu bir olgu. Bu olgu olduğu kadar, şu da bir olgu: Hareketin başını çeken PKK, kendi savaşına destek verilmesi şartlarında emperyalist güçlerle uzlaşmaya ve işbirliğine açık bir burjuva milliyetçi örgüt. PKK’nın gericilikle ve emperyalizmle anlaşma ve işbirliğine açık olduğu, gerek teorik olarak savunduğu görüşlerle; gerekse Ortadoğu somutunda gericilik, faşist rejimlerle (İran-Suriye) giriştiği, “taktik” gördüğü ve fakat “stratejik” hale çevirmeyi önüne görev olarak koyduğu (Bkz. PK-

Komünistler, ulusal reformist hareketler tarafından da temsil edilen, ulusal baskıya karşı çıkan demokratik yönü desteklerken, ona karşı kararlı bir mücadele yürütmekle ve ulusal devrimci hareketleri desteklemekle yükümlüdürler.

K’nın III. Kongre kararları) ittifaklarla belgelidir. Bu durumda PKK önderliğindeki bugünkü ulusal hareketin bir bütün olarak emperyalizmi zayıflatmaya, yıkmaya yöneldiği söylenemez. Aynı şekilde, bugünkü hareketin emperyalizmin doğrudan uzantısı olduğu da söylenemez.

Bu hareketi bastırmaya çalışan faşist Türk devleti ise, emperyalizmin doğrudan bir parçası ve uzantısıdır ve Türkiye-Kuzey Kürdistan devriminin baş hedefidir. Somut olarak bugün Kuzey Kürdistan’da yürüyen savaşta bir yanda Türk faşist devlet güçlerinin şahsında emperyalizm, faşizm, gericilik vardır; diğer yanda ise emperyalizmle uzlaşmaya hazır ve fakat bugünkü konumu ile emperyalizmin uzantısı olmayan, Türk faşist devletine vurduğu darbelerle onu ve dolayısıyla onun ardında duran emperyalist güçleri zayıflatan burjuva milliyetçi PKK şahsında ve önderliğinde bir ulusal hareket vardır.

Bunun ötesinde PKK önderliğindeki bugünkü ulusal kurtuluş hareketinin ulusal baskıya başkaldıran haklı, demokratik bir özü de vardır.

PKK, kendi hakimiyet kurduğu alanlarda komünist ve diğer devrimci örgütlerin özgürce ajitasyon, propaganda yapmasına, bu örgütlerin emekçi yığınları örgütlemesine yasak koymakta, bu yasağı şiddetle uygulamaktadır.

PKK önderliğindeki ulusal hareketi bir bütün olarak ele aldığımızda ulusal devrimci bir hareket olarak değerlendirilmek yanlıştır.

Yine, bu hareketi emperyalizmle bütünleşmiş bir ulusal reformcu hareket olarak da değerlendirmek yanlıştır. Açık reformculuk konusunda epeyce yol almasına rağmen PKK, bunu emperyalizmle objektif olarak bütünleşmeye kadar götürmemiştir.

Bütün bu nedenlerden PKK önderliğindeki ulusal harekete sınırlı bir destek vermek, ulusal baskıya karşı haklı, başkaldıran yana tavır koymak, somut olarak bugün faşist Türk devlet güçleri ile savaşta PKK’dan yana tavır

takınmak, güç ölçüsünde pratik destek vermek görevidir.

Bütün bu görüşler Partimiz tarafından çok önceden ortaya atılmış, doğru olarak çözülmüş sorunlardır. Partimizin yayınlarında PKK önderliğindeki ulusal hareketin değerlendirilmesi, bu harekete yaklaşımın ne olması gerektiği, desteğin sınırlarının nereye kadar olduğu, neden sınırlı destek verilmesi gerektiği, PKK’nın siyasi gelişmesinin hangi yönde olduğu vb. daha birçok sorun ele alınmış, en ince ayrıntılarına kadar tartışılmış, çözülmüş, propaganda edilmiştir.

Bütün bu olgulara rağmen yoldaş, yanıt aradığı sorulara bir belgede yanıt bulamayınca “PKK’nın emperyalizme nasıl darbe vurduğu, ya da vurmadığı sorgulanıp ortaya konacağı yerde (ki desteğin düzeyi bu temel ile ilişkilidir) ‘emperyalizme darbe vurma’ meselesi atlanıyor, onun yerine ‘TC ile girdiği savaşta...’ şeklinde dolduruluyor. Neden? Emperyalizme darbe vurup vurmadığı noktasında açık değilmiyiz? Eğer değilsek bunu da ortaya koymamız gerekmez mi?” diye soruyor.

Bu ve diğer formüle ettiği tüm soruların yanıtlarını yoldaş, parti yayınlarının kaba bir gözden geçirilmesinde bile hemen bulabilecektir. Bu noktalarda sorun parti çizgisinin açık olması değil, yoldaşın kafasının açık olmamasıdır.

Yoldaş, parti çizgisinde açık olmadığını iddia ettiği noktalarda açıklık talep ediyor, ama bu noktaların bir çoğunda kendi açık tavrını koymuyor. Örneğin, “bugün doğrudan savaşın içinde bulunan PKK devrimci değerlendirilmediğine göre, böyle bir taraf, devrimci bir taraf bulunmadığına göre ‘faşist ordu içinde askeri birliklerin devrimci tarafa iltihak etmesi için faaliyet yürütme’ meselesi aslında ortadan kalkmış oluyor. Maalesef bizde sorunun bu yanları açık seçik ortaya konmuyor. Bu temeller atlanıyor. Böyle olunca da bir yerde ‘destek’, bir başka yerde ‘sınırlı destek’e dönüşüyor. Bunların altı doldurulduğunda ise pratikte gerçek destek uçmak ve yerini teoride propaganda şiarına bırakmak zorunda kalıyor” diye eleştiriyor; fakat eleştirdiği yerde kendi doğru bulduğu tavrın açık seçik ne olduğunu ortaya koymuyor.

Yoldaşın bu noktalarda açık değiliz tespitini iki türlü anlamak mümkündür: Ya gerçekten partinin formüle edilen tüm bu sorunlardaki tavırları yoldaş tarafından anlaşılmamıştır, ya da partinin tavırları bilinmesine rağmen bu pozisyonlar doğru görülmemektedir. Partimizin çizgisinin PKK’ya destek bağintisında her zaman sı-

nırlı desteği anladığı ve bunun propagandaşını yaptığı o kadar açıktır ki, biz bunun tartışmasını bile gerekli görmüyoruz.

Diğer yandan Kuzey Kürdistan'da gelişen ulusal harekete desteğimizin yalnızca propaganda ile sınırlı kaldığı da, bizim çalışmalarımızın korkunç bir biçimde küçümsenmesidir. Partimizin mücadelesinde, ulusal harekete desteğimiz hiçbir zaman yalnızca teoride, yalnızca propaganda da kalmamış, PKK önderliğindeki Kürt ulusal hareketine ideolojik, siyasi, örgütsel ve mali destek yapılmıştır. Her şeyden önce ajitasyon, eylem ve örgütlenme alanında Türk şovenizminin her türden görüntülerine karşı tutarlı bir savaşım yürütülmüş, etkilediğimiz insanlar proleter enternasyonalizmi temelinde pratikte harekete geçirilmiştir.

Bizim yaptığımız komünist çok yönlü çalışma, uzun vadede Kürt ulusal kurtuluş hareketine en tutarlı, en büyük destektir. Yoldaş bu gerçeği görememektedir.

Yoldaşın ilkesel konularda açık olmaması kendini, kendisinin verdiği bir örnekte bir kez daha gösteriyor. "Örneğin -diyor yoldaş- bir komünist, burjuva ordusu içinde yürüttüğü çalışma sayesinde bir manga kadar askeri burjuva ordusundan kopardı. Ve bu manga silah, mühimmat, teçhizatı vs. ile halk saflarındaki güçlere katılmak ve onlarla birlikte faşist orduya karşı savaşmak istiyor. Bu durumda; nerede halk saflarındaki ordu? Bunlar kime katılacaklar? 'PKK'ya katılın' şeklinde bir çağrı yapmayı da doğru buluyoruz. Katılmalarını istediğimiz başka güç vs. de yok. İşte benzeri soruların yanıtlarını aradığımızda durumumuz da meydana çıkıyor."

Bir manga askeri burjuva ordusundan koparmış bir komünisti yoldaş komik bir duruma düşürüyor. Burjuva ordusundan kopan mangaya yoldaş hemen, katılabileceği bir halk ordusu, o yoksa başka bir alternatif arattırıyor. Yoldaşın aklına, muazzam bir işi başarmış, bir manga askeri burjuva ordusundan koparmış bir komünistin, halk ordusunun, ya da gerçekten devrimci bir ordunun olmadığı şartlarda bağımsız silahlı savaşım verme imkanı hiç aklına gelmiyor. Neden? Çünkü yoldaş, komünistlerin göreceli olarak güçsüz oldukları bir dönemde bile bağımsız, tutarlı, militan silahlı savaşım verebilme görevine, yeteneğine ve gücüne sahip olduklarını göremiyor. Göremediği için, güçsüzlüğün teorisini yaptığı için, sürekli olarak, gidip katılacağı, yanında yer alacağı güçlü bir alternatifi arıyor. Böyle bir yaklaşım, şimdiden komünist hareketin her

Ajitasyon, eylem ve örgütlenme alanında Türk şovenizminin her türden görüntülerine karşı tutarlı bir savaşım yürütülmüştür. Bizim yaptığımız komünist çok yönlü çalışma, uzun vadede Kürt ulusal kurtuluş hareketine en tutarlı, en büyük destektir.

türden burjuva ve küçük-burjuva hareketlerden sürekli olarak bağımsız hareket etme zorunluluğu olduğunu, gücünün en sınırlı olduğu anlarda bile öncelikle ve esas olarak kendi gücüne dayanmak zorunda olduğunu anlayamıyor.

KOMÜNİSTLERİN VE KOMÜNİST GENÇLİK ENTERNASYONALI'NIN ANTI-MİLİTARİST MÜCADELE TARİHİ ÜZERİNE KISA NOTLAR

Kısa yazının yazarı yoldaş, Komünist Gençlik Enternasyonalî'nin yürüttüğü anti-militarist mücadelenin deneyimlerinin aktarılmasını istiyor.

Burada, KGE'nin de öncesine giderek, komünistlerin anti-militarist mücadele deneyimleri üzerine yetersiz de olsa kısa bir bilgi veriyoruz.

"Militarizm, Savaş ve Gençliğin Enternasyonal Örgütü" başlıklı Komünist Gençlik Enternasyonalî'ne (KGE) ait bir belgede, KGE'nin tarihsel gelişimi ve önemli mücadele tecrübeleri aktarılmaktadır. Biz ona dayanarak bilgilerimizi aktarıyoruz.

Gençliğin enternasyonal, sosyalist bir örgütünü kurma çabaları Sosyalist Enternasyonal'in 1890 Paris ve 1904 Amsterdam Kongrelerine kadar gider. Fakat bu ilk çabalar bir sonuç vermez. "Güney Almanya Gençlik Birliği"nin 30.9.1906 tarihinde yapılan kongresinde, enternasyonal bir gençlik örgütünün kurulması önerisi onaylanır ve Mart 1907'de, içinde Karl Liebknecht'in de olduğu bir Alman ve bir Belçikalı'dan oluşan geçici bir enternasyonal büro kurulur. Bu büro, 1907 yılında Almanya'nın Stuttgart şehrinde 1. Sosyalist Gençlik Konferansı'nın toplanmasını örgütler.

Gerçekleştirilen bu ilk Enternasyonal Gençlik Konferansı'nda, özellikle militarizm ve savaş konuları ele alınır. Konferansta, Lenin ve R. Luxemburg

tarafından sunulan, "Gerici savaş iç savaşa çevir" karar taslağı onaylanır. Konferansın kararları içerisinde en önemli tespitlerden birisi de, "savaşa ve militarizme karşı mücadelenin başı için, işçi sınıfı gençliğinin halkların kardeşliği ve sosyalizm ideali çerçevesinde sınıf bilinci ile donatılması" görüşüdür.

Bu konferansta, sosyalist gençliğin ve gençlik örgütlerinin militarizm ve savaş sorunları üzerine eğitilmesinin önemine dikkat çekilmiştir.

Komünist gençliğin, en önemli deneyimlerinden birisi de, Birinci Dünya Savaşı sonrasında Fransız emperyalistleri tarafından Almanya'nın Ruhr Havzası'nın işgaline karşı savaşımıdır. Ruhr Havzası'nın işgal edilmesinin hemen ertesinde, Fransız ve Alman sosyalist gençleri ve gençlik örgütleri, Fransız emperyalizminin işgaline karşı bir dizi ortak eylemi hayata geçirmişlerdir. Sosyalist gençliğin tarihinde ilk defa iki ülkeden komünizm taraftarı gençler ve gençlik örgütleri, bu kadar kapsamlı ortak bir çalışma yürütmüşlerdir.

Daha Fransız orduları Ruhr Havzası'na varmadan önce, Fransız genç komünistler bölgeye giderek, Almanyalı genç komünistler ile birlikte, Fransız askerlerinin üstlerinin emirlerine uymamaları ve iki ülkenin ordusundan sınıf kardeşleri ile birlikte, düşmanları olan Fransız ve Alman emperyalizmine karşı savaşmaları propagandası yaparlar.

Bu örnek savaşım, Fransız ve Alman polislerinin, mahkemelerinin ağır baskısı altında yürütülmüş, birçok genç komünist hapislere atılmış, yıllar boyu hapis cezası verilmiştir.

1923'ten itibaren KGE, sistemli olarak Eylül ayında "militarizme ve emperyalist savaş tehlikesine karşı" eylemler düzenler. Bu gösterilerde polislerle yoğun çatışmalar da yaşanır.

Faşizme karşı da komünist gençlik örgütleri, faşizme karşı birleşik cephenin çok önemli bir unsuru olarak gençliğin geniş yığınlarını kazanmak için çok yoğun bir faaliyet yürütmüştür.

Özellikle Komünist Gençlik Enternasyonalî'nin kurulmasından sonra, militarizme ve emperyalist savaşa karşı işçi ve diğer emekçi gençliğin savaşımında önemli bir gelişme sağlanmış, komünist gençlik örgütleri militarizme ve emperyalist savaşa karşı savaşımı, sermayenin egemenliğinin yıkılması ve emperyalizmin parçalanması perspektifi ile yürütmüşlerdir.

Bu perspektif bizim de yol gösterici pusulamızdır.

...dan yoldaşların eleştiri yazısı

BU yazımız ile: “*Komünist Gençlik Enternasyonalı (KGE)’nin 5. Kongresinde kabul edilen PROGRAM’ından Komünist Gençlik Birliği’nin (KGB) Savaş Karşısında Tavrı ve Devrimci Anti-Militarist Faaliyet*” başlıklı yazıyı incelemeye, onu yorumlamaya, dersler çıkarmaya çalışacağız.

Bu belgeden hareketle askerlik konusundaki tavra, tavır takınmaya çalışacağız. Şimdi belgeyi incelemeye, bizimle bağını kurmaya geçelim.

“*Militarizm, kapitalist toplum sisteminin en güçlü ve önemli parçalarından birini oluşturur*” denir ve bunun altı doldurulmaya çalışılır:

1- Emperyalist gelişme aşamasında militarizm muazzam boyutlara ulaşır.

2- Geniş örgütler ağı kurarak, toplumu dolaylı veya dolaysız kendi kapsamına almaya çalışır.

3- Militarizm, askeri yapılanmalar yaratmakla yetinmez; nüfusun tüm hayatını militarize etmeye çalışır, tüm nüfusu kendi amaçlarına hizmet ettirmek için çabalar.

Peki, bütün bunları neden yapar? Şundan: 1-Kendi ülkesinde emekçilere, 2-Ezilen sömürge halklara, 3-SSCB’ne, 4- Emperyalist rakiplere karşı militaristleşme, silah olarak kullanır. En basit amaç budur.

Militarizm beyaz terörün, yani faşizmin bir aracıdır. Burjuvazi kapitalist orduyu günün koşullarına uygun olarak donatmaya ve örgütlemeye özel önem verir. Ve bunun için gerekli tedbirleri alır. Barış döneminde profesyonelleşmeye ağırlık verir. Diğer yandan tüm nüfusun militarize edilmesi sistemini kurmaya çalışır. Böylece emperyalist savaşların hazırlığı içine tüm silvil nüfus da çekilmektedir.

* Militarizm burjuvazinin sınıf egemenliğinin en güçlü araçlarından biridir. Böyle olduğu halde militarizm *ordu ve savaş alanlarını* dolduranlar, yani militarizmin kurbanları kimlerdir? Kent ve kırdaki geniş emekçi yığınların gençlik kitesidir. Bunlardır militarizmin insan malzemesi. Militarizm, kır ve kent emekçilerinin gençlerini daha çocuk yaşta zehirleyip ideolojik ve örgütsel olarak kendi çekim alanına sokmaya çalışmaktadır.

Şimdi bu bölüme kadar aktarılan-

ları öz olarak toparlarsak: Militarizmin burjuvazinin sınıf egemenliğinin en güçlü araçlarından biri olduğunu; dolayısıyla, burjuvazinin militaristleşmeye çok büyük önem verdiğini; özel ordular kurduğu gibi, tüm toplumun yaşamını askerileştirmeye, ona adapte etmeye çalıştığını; insan malzemesini emekçilerin çocuklarından oluşturduğunu; burjuvazinin militaristleşmede ulaştığı seviyenin yüksekliğine bağlı olarak sınıf egemenliğini pekiştirdiğini; militaristleşmedeki en açık amacının işçi sınıfı, ezilen halklar, Sosyalist Anavatan’a karşı bir silah olarak kullanıldığı ve diğer bir yandan da kendi emperyalist rakipleriyle giriştikleri güç dalışında kullanıldığı görülmektedir.

Yani kısaca militarizm burjuvazi açısından vazgeçilmez sağlam dayanak, güçlü koldur. Onun bir anlamda kalbidir. Militarizm olmasa burjuvazi sınıf egemenliğinin en güçlü araçlarından birini yitirmiş olacaktır. Ve tabii bu güçlü dayanağı elinden alındığında burjuvazi sınıf egemenliğini sürdüremez. Öz olarak burada anlatılmak istenen şudur: Tabii ki, Komünist Gençlik Enternasyonalı militarizmin niteliğini boşuna ortaya koymuyor. O, militarizmin yüzünü açığa çıkardıktan sonra, işçi ve emekçilerin bu belanın etki alanına sokulması, ondan çıkarılıp alınması ve o belaya karşı seferber edilebilmesi için Komünist Gençlik Birliği’nin önüne görev koyuyor:

“*Militarizme karşı yorulmaz bir mücadele yürütmek! Orduların içinde ve dışında işçi-köylü yığınları arasında anti-militarist mücadele yürütmek*”. Bu görev, her şeyden önce Komünist Gençlik Birliklerine verilmektedir.

Burda dikkat etmemiz gereken nokta: Komünist Gençlik Enternasyonalı, militarizme karşı mücadeleyi işçi-köylü yığınlarının, yani emekçi toplumun önüne getirip koymuyor. Neden? Çünkü; zaten militarizmin etki alanında bulunan kesim ve bu alanda kurtarılması gereken kesim bunlardır. Bu kesim kendiliğinden bunu yapamaz, o nedenle militarizme karşı yorulmaz bir mücadele görevini Komünist Gençlik Birliği’nin önüne koyuyor ve bunu da hem ordu içinde, hem de dışında bulunan işçi-köylü gençlik yığınlarının içinde bu mücadeleyi yürüt-

me görevi koyuyor.

Bu noktada bilince çıkarılması gereken yan, kimin önüne ne tür görevler konabileceğini, kimlere ne tür çağrılar yapabileceğimizi doğru tespit edebilmeliyiz. Somut konuşacak olursak; bugün Kuzey Kürdistan’da Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak üzere faşist TC devleti tarafından haksız bir savaş yürütülmektedir. Bu haksız savaş ulusal istemleri kanla, vahşice bastırmaktadır. Bu durumda, genel devrim propagandası dışında, ama ona da bağlı olarak, ona da hizmet eden bir tarzda somut gelişme karşısında, somut pratik tavır takınma görevi ile içiçe olarak kimlere nasıl çağrılar, nasıl, ne tür görevlendirmeler yapılabilir. Bu konuya açıklık getirmek gerekir. Örneğin; “*Kuzey Kürdistan’da Askere Gitme!*”, ya da “*Askere git, bozgunculuk yap, namluları burjuvaziye çevir*” vs. çağrılar kime yapılacak, görevlendirmeler kime, kimlere verilecektir, sorularının yanıtlarını vermek zorundayız.

Somuta ilişkin konumuza dönelim: Kuzey Kürdistan’daki savaş karşısında somut pratik faaliyet yürütme görevi kime verilecek? Yani burjuva ordusunda, komünist faaliyetleri kim yürütecek. Bunun tek bir cevabı vardır: Senin örgütlü gücün. Böyle bir güç var mı? Hayır! O halde bu yokken git, şunu, şunu yap dediğin güç kimdir? Bu durumda bu güç, esas olarak militarizmin etki alanı içinde bulunan, onların zehirleyip bu savaşta kullandığı kesim, yani senin ancak öncelikle bu etki alanının dışına çıkarma savaşımını yürüteceğin emekçi gençlik. *Hiçbir ön hazırlığın olmadığı* böyle bir kesim için “*Askere git, komünist devrimci tavır takın vs. vs.*” demek, tam da savaşın ortasında ve kendinin fiilen içinde olmadığın durumda yapılan bu çağrılar somut pratikte hayat bulamayan, ayakları havada ve fakat somut bir tavır takınma havası da veren çağrılardır. Bir Komünist Partisi’nin buna ihtiyacı olmamalıdır. Komünist Partisi’ne duyulan ihtiyaç genelin tahlilinden hareketle özele cevap verebilmesidir. Karmaşıklıklar karşısında yapılması gerekeni bulup çıkarması, yapması ve yaptırabilmesidir. Genel devrim propagandası yapmak ayrı şey, somut savaşım içinde -kendi planlı faaliyetin olmaksızın- kitleye “gidin şunu yapın” somut direktifi vermek ayrı şeylerdir. Öncelikle örgütlü yapı ile kitle, genel devrim propagandası ile direktifsel ilişkiler arasında yaşam bulacak koordinasyonun yaratılması ve bu bütünlüğün parçaları olarak meselelerin çözümüne yaklaşılmaları gerekir. Eğer başarı ya da başarısızlıklarımızı tesadüflere bırakmak istemiyorsak ta-

bii ki.

Kıscacası bu bölümde öncelikle şunu anlamamız gerekiyor ki, anti-militarist faaliyeti yorulmaksızın yürütecek olan yapı yaratılmak zorundadır. Bu yapı olmaksızın yapılacak çağrılar yanlış değil, ancak somut pratikte hayata bulamayacak olan çağrılardır. Bizim somutumuzda bu çağrılar böyle bir yapıyı yaratma sürecine hizmet eden, bizzat onun yaratılma işine hizmet eden eden çağrılar olsa idi, daha anlamlı olur ve somut bir işleve sahip olurdu.

Bu bağlamda çıkarılması gereken 1. ders, böyle bir yapının, anti-militarist faaliyeti doğrudan yürüten, ona önderlik eden (Komünist Gençlik Birliği gibi) yapının eksikliğinin tesbit edilmesi, parti inşa süreci ile bağ içinde, ona bağlı olarak bu tür bir yapının temellerinin atılmasıdır. İlerki bölümlerde alıntılara da değinerek konumuzla bağını kurmaya ve anlatımlarımızı daha da temellendirmeye çalışacağız.

1. sayfada; Komünist Gençlik Enternasyonalı, militarizmin niteliğini, amacını ortaya koyup buna karşı mücadelenin önemini aktardıktan ve Komünist Gençlik Birliği'nin önüne militarizme karşı mücadele görevini koyduktan sonra; sosyal demokrasinin militarizm karşısındaki tavrını ele alıyor ve şu tespitleri yapıyor:

1- Sosyal Demokrasi özellikle militarizm sorununda burjuvazinin kampına geçtiğini kanıtlamıştır.

2- Sosyal Demokrasi emperyalist dünya savaşı sırasındaki ihanetinden sonra şimdi artık a) militarizme karşı mücadele etmemektedir, b) ondan da öte, tüm gücüyle militarizmi desteklemektedir.

3- Sosyal Demokrasi, burjuva anavatan savunması ilkesine sarılmaktadır. Bu da militarizmin gerekli olduğunu kabul etmek demektir.

4- Sosyal Demokrasi, pasifist safsatılar ileri sürmesine rağmen militarizmi daha açık desteklediğini belgelemektedir.

5- Sosyal Demokratların gençlik örgütleri olan Sosyalist Gençlik Enternasyonalı ve Sosyalist Gençlik Örgütleri, Sosyal Demokrat partilerin bu siyasetlerini destekliyor ve: a) gençliği pasifizm ruhuyla eğitme yoluyla savaşa karşı "mücadele", b) ve onu aşma öğretileri ile işçi sınıfı gençliğini zehirliyorlar.

6- Sosyal Demokrasi, kitleler önünde küçük burjuva çevrelerle burjuva çevreler vs. hatta burjuva hükümetlerle birlikte PASİFİZM'in çeşitli biçimlerini kullanmaktadır: Tüm savaşlara karşı olduğunu; silahlı şiddetin her türlü kullanımına karşı olduğunu; hedefe barışçıl yoldan, tedricen silahsızlanma

yolu ile varacağını; sınıfı ne olursa olsun tüm insanları ruhen kazanma ile savaşın önlenebileceğini; kapitalist toplum yıkılmadan bu hedefe varılabileceğini PASİFİZM ileri sürer. Bunun, "umutsuz bir ütopya, emekçi kitlelerin aldatılması anlamına geldiğini" ortaya koyar.

Bu bölümde öz olarak: Sosyal Demokrasinin ikiyüzlü olduğunu, militarizm konusunda da kitleler içinde tehlikeli olduklarını; militarizmi açıkça desteklediklerini; emperyalizm varolduğu halde pasifist eğilimlerle savaşın sistem içinde durdurulabileceği hayalleri yaydıkları; sonuç olarak burjuvazi ile birleştiklerini ortaya koymaktadır.

Alınacak 2. ders: Sosyal Demokrasinin kitleler üzerindeki etkinliği de gözönünde bulundurularak, onların ileri sürdükleri tezlerin emperyalist burjuvaziyi güçlendirdiğini kitlelere göstererek, yoğun bir mücadele ile burjuvazinin bu kampına karşı da örgütlenmek; onların gerçek yüzünü teşhir etmek, işçi ve emekçi kitlelerin gençliğini onların etki alanından çekip çıkarmaktır. Bunun için, Sosyal Demokratların sahtekarlıklarına karşı amansız, yorulmaz mücadeleyi daha uyanıkça sürdürmenin gerekliliğidir.

Emperyalist barış konferansları, saldırmazlık antlaşmaları ... vb. tavırlar yalnızca bir şeye hizmet eder: "Savaş için silahlanmayı gözlerden gizlemek!" işine. Çünkü "emperyalizm var olduğu sürece, savaşlar da var olacaktır." Emperyalizm tarihin çöplüğüne atılmadıkça savaşın var olacağını merkeze koymayan anlayışların savaşı gözlerden gizlemeye çalışanlar olduklarını ve bu siyaset ile emperyalizmin hizmetinde olduklarını görüyoruz.

"Silaha sahip olmak ve onu kullanmasını öğrenmek istemeyen bir ezilen sınıf, köle muamelesi görmeyi hak etmiştir" diyor Lenin. Burada çok açık olarak, ezilen sınıf silaha sahip olmalı ve onu köle sistemine doğrultmak zorundadır. Bu yoldan başka bir yol ile ezilenlerin kurtuluşu söz konusu olmaz. Denen şey budur. Yani pasifist düşüncelerle, barışçıl geçişlerle vs. ezilenler kurtulamaz. Kendi iktidarlarını oluşturamazlar.

Öyleyse, proletarya mutlaka silahlanmalı ve bunu kullanmasını -sınıf düşmanlarını alt etmek için- öğrenmelidir. Komünist Partisi, proletaryanın silahlı müfrezelerini yaratma meselesine, proletaryayı silahlandırma meselesine somut yaklaşmalı, pratik adımlar atmalıdır. Kafa bu noktada yorulmalıdır. Bu, yukarıdaki bölümde, ezilenler burjuva ordusu içinde silah kullanmayı öğrenmelidir gibi bir sonuç çıkarılamaz. Burjuva ordusu içinde fırsatlar değerlendirilebilir, ancak

esas olan proletaryanın bizzat sınıf olarak silahlanması ve sınıf düşmanlarını ancak bu yolla -silahlı yolla- alt edebileceğini anlaması gerekir. Mesele budur, çıkarılması gereken ders budur.

Lenin somutlaştırıyor: "Bizim şiarımız; burjuvaziyi yenmek, mülksüzleştirmek ve silahsızlaştırmaktır". Bunu başarabilmenin yolu ise, proletaryayı silahlandırmaktır, demektir.

Komünistler, komünist toplumun kuruluşu ve böylelikle silahlı zorun ve savaşın ortadan kaldırılması için mücadele ederler. Ancak kapitalist sistem varoldukça, ellerinden silahları bırakmazlar. Ve var olan savaşlar karşısında ayrım yaparak yer alırlar. Dolayısıyla her türlü savaşa karşı olmazlar.

Komünistler 3 tür savaşı birbirinden ayırtetmek zorundadır:

1- Emperyalist devletlerin kendi aralarında yürüttüğü savaşlar

2- Sömürge, yarı-sömürgelerde ulusal devrimci kurtuluş savaşları

3- a) kapitalist karşı-devrimin, proleter devrime ve b) kapitalist devletlerin proleter devrimin zafer kazanmış olduğu ülkelere karşı savaşı. (Bu sonun cusu [b şıkkı] günümüzde geçerli değil, çünkü şu anda [günümüzde] böyle bir devlet yok)

Burada, 1. şıkka ilişkin olarak; komünistler emperyalist savaşların can düşmanıdır. Komünistler a) emperyalist savaş tehlikesine, b) emperyalist savaşın kendisine karşı çok büyük bir kararlılıkla, yorulmaz bir şekilde mücadele yürütürler.

Genç Komünistler Birliği (GKB), emperyalist savaşa karşı mücadeleyi, varlığının temel görevlerinden biri olarak görür. Yani, GKB'ne gereksinim duyulmasının temel nedenlerinden biri de emperyalist savaşa karşı, savaş organları olmasından ileri gelmektedir.

Temel tez olarak, emperyalist savaşa karşı amansız mücadeleyi koyduktan sonra neler yapılabileceğini de örneklemeye çalışıyor.

* Komünistler kitleleri savaşa karşı a) kitle eylemlerine seferber etmek için, b) bizzat ordu içindeki faaliyet yoluyla emperyalist savaşları engellemek için her şeyi yaparlar.

Proletaryanın gücü savaşı engellemeye veya ertelemeye yetmezse, buna rağmen emperyalist savaş çıkarsa, komünistler tam bir kararlılıkla, emperyalizmi, muzaffer proleter devrimi yoluyla yıkmak için, bu amaçla emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürmek için çalışırlar, denir.

Burada dikkatimizi çeken sorun şurası: Komünistler bütün güçleriyle emperyalist savaşı engellemeye veya ertelemeye çalışıyorlar, ona güçleri yetme-

diği zaman devrimi yapmak ve bu yolla emperyalizmi yıkmak için iç savaşa başvuruyorlar. Burası ilginçtir; çünkü, komünistler her zaman proleter devrimi yapmak için savaşım verirler ve emperyalizmin ancak proleter devrimleriyle, bu yolla yıkılacağını bilirler. Burada, emperyalist savaşı engellemeye veya ertelemeye güç yetmeyince, emperyalist savaş iç savaşa dönüştürülmeye ve proleter devrim yapılmaya çalışılıyor.

Tabii ki burada bir ikileme takılıp kalmamak, meseleye bütünlüklü yaklaşmak, özü anlamaya çalışmak gerekiyor. “*Ya devrim emperyalist savaşı durdurur, ya da emperyalist savaş devrimi doğurur*” Leninist tezi bu noktada da yol göstermektedir. Emperyalist savaşın devrimle durdurulabileceğini; emperyalist savaşın çıkması durumunda da devrimi yaratma koşullarını da içinde barındırdığını ve bundan yararlanmanın gerekli olduğunu göstermektedir. Demek ki işin özü: “*emperyalist savaşta kendi burjuvazinin kuyruğuna takılma; onu yıkmaya çalış; devrim mücadelesini esas nokta olarak ele al*” olmalıdır. Yani ders bu.

Emperyalist savaşa karşı mücadelede komünistler *Kitlesel Grev ve Genel Grevi de* propaganda ederler. Burada bir önemli noktaya dikkat çekiliyor. O da şudur: Kitlesel grev ya da genel grev şiarının bir propaganda şiarı olmaktan çıkıp, doğrudan bir eylem şiarı olabilmesi için *dış şartların* buna elverişli olması gerektiğini *şart* koşuyor. Dış koşullar uygun olmadıkça böyle bir şiar propaganda şiarı olmaktan öte geçemez; deniyor. Buna rağmen bu şiarın bir propaganda şiarı olarak kullanılmasının nedeni var, o da şudur: savaşı engellemek amacıyla yapılan bir genel grev; a) emperyalist devlet aygıtıyla silahlı çatışmayı, b) iktidar sorununu gündeme getirir. İşte, komünistler bu nedenlerle böyle bir şiarı propaganda şiarı olarak gündeme getiriyorlar. Yani, ortaya konan bir şiarın işlevinin ne olduğu da ölçülüp biçiliyor. Bu bir propaganda şiarıdır denilip geçilmiyor.

Bu bağlamda, komünistler “sol” sosyal demokratları nasıl eleştiriyor, bu noktaya dikkat edelim:

1- Ordu ve kitleler içinde hiçbir hazırlık yapmaksızın,

2- Emperyalist savaşa karşı bugün (her zaman-BN) mücadele yürütmek-sizin,

3- İktidar sorusunu gündeme getirmeye hiçbir hazırlığı olmaksızın, savaş çıkması halinde ona karşı Genel Grevle karşı çıkacaklarını ilan eden “sol” Sosyal Demokratları sahtekar safsatalar ileri sürmekle nitelendirir. Ve bunların işçi sınıfına sahte güven-

celer verdiğini, dolayısıyla sınıfı aldatıldıklarını tesbit eder.

Burada bizim açımızdan çıkarılması gereken en önemli ders şudur: Ordu ve kitleler içinde hazırlık yapmanın, emperyalist savaşa karşı devrim mücadelesi için durmaksızın örgütlenmenin, proletaryayı iktidar sorusunu gündeme getirecek olan mücadelelere sevk etmenin gerekliliğini anlamamız gerekiyor. Bu temel çalışmalar yürütülmeden, sınıf içinde yürütülen devrim mücadelesinde ayakların yere basması meselesi çözümlenmeden; daha en küçük bir işletmede bile, bir tek grev bile örgütlenme durumunda olmadan; daha kendi kendine bile yeter bir güç olmadan geniş kitlelere yönelik şiarların kulağa hoş gelmekten öte bir işleve sahip olmalarını istiyorsak, çok ayrıntılı düşünmemiz gerekmektedir. “Sol” Sosyal Demokratlar için eleştirisi konusu olan şeyler, komünistler için imtiyaz olamazlar. Bu eleştirilerden çok fazlasıyla ders alınması gerekiyor.

Askere gidip gitmeme meselesinde de can alıcı sorun, ortaya konan bu taleplerin genel olarak emekçi kitleler içinde, özel olarak da talebi ileri süren yapı içinde, talebin alt yapısının yaratılması ve bu ileri sürülen taleplerin bu yapı üzerine oturtulması meselesidir, can alıcı sorun budur. Bu taleplerin ayrıştırılmaları, yani hangilerinin Komünist-devrimci, hangilerinin reformist vs. olduklarının tesbiti tabii ki önemlidir. Ancak bu önemin gölgede kalmaması için de, bu ayrıştırma işleminden sonra hangisini ne zaman, hangi zeminde kullanabileceğimizi becerabilmekte bir o kadar önemlidir. Ne yazık ki bizim henüz beceremediğimiz şey de meselenin bu yanıdır. Askerlik bağıntısında da durum böyle. Buna yazı içinde bağıntılarında değinmeye çalışacağız.

Anavatan savunması şiarı ile ilgili olarak şunlar ortaya konuyor: “*Komünistler anavatan savunması şiarını kararlılıkla reddederler. Çünkü bu şiar emperyalist savaşın desteklenmesi anlamına gelir. Oysa; burjuvaziyi daha çabuk devirebilmek, emperyalist savaşa son verebilmek için, kendi burjuvazisinin yenilgisini sağlamak gerekir. Bunun için komünistler a) emperyalist savaşa karşı devrimci bozgunculuk’un propagandasını yaparlar b) birbirlerine karşı savaşan emperyalist ordulardaki askerlerin cephede kardeşleşmesi için ajitasyon yaparlar.*”

Denebilir ki, bakın burada anlatıldığı üzere ajitasyon ve propaganda yapılabiliyor. Biz neden yapmayalım? Elbette bu doğrudur. Bizim bu genel doğru ile hiçbir problemimiz yok. Birçok noktada ajitasyon-propaganda ya-

pılıyor, yapılmaktadır yapılacaktır da. Bütün bunlar ama örgütlenmenin araçları durumundadır, bizim açımızdandır.

Sorun şurada: bir belge incelenirken o belgedeki evrensel ilkeler ile özel olanı ayırmak; tarihi koşullar vs. gözönünde bulundurmak; meseleyi bütünlüğü ile bağ içinde ele almak durumundayız. Bir Komünist Partisi’nden bahis edildiği her durumda kendimizi o yapı ile aynılaştıramayız. Aradaki farklılıklar mutlaka gözönünde bulundurulmalıdır. Bakınız: bu belge ele alındığında görülüyor ki: kesinlikle, henüz kendi kendine bile yeterli olmayan güçler bağlamında mesele ele alınmıyor. Sorun, kitleselliği olan bir komünist örgütün; örneğin ordu içinde ve dışında faaliyet yürütme imkânına sahip organları olan, örneğin Komünist Gençlik Birliği’ne sahip olan Komünist Partilerinden yola çıkılıyor. Aradaki bu farkları tesbit edemezsek, önümüze çözemeyeceğimiz, altından kalkamayacağımız bir yığın görev koyarız, böyle olunca da çözebileceklerimizi de çözemeyiz. Bizim dikkat çekmek istediğimiz nokta tam da burasıdır.

Savaşlar bağlamında, 2. şık karşısında tavrı; yani, sömürge ve yarı-sömürgelerde, Devrimci Ulusal Kurtuluş Savaşları bağlamında tavrı ile ilgili olarak: Komünistler *bütün güçleriyle*, özellikle sömürge ve yarı-sömürgelerdeki *ezilen halkların emperyalizme karşı Ulusal Devrimci Ayaklanmalarını ve savaşlarını* desteklerler, denmektedir. Ve bu, evrensel bir ilkedir. Devamla: “*Emperyalist güçlerin ... ezilen halkların Ulusal Devrimci Hareketlerine karşı saldırısında işçi sınıfı devrimci tarafın zaferinden yana tavrı takınmak ZORUNDADIR; cephede kardeşleşme değil, emperyalist güçlerin askeri birliklerinin devrimci tarafa iltihak etmesi için faaliyet yürütmelidir.*” denmektedir.

Şimdi, burada ortaya konan temel tez üzerinde biraz duralım ve bizimle bağını kurmaya çalışalım. Bu konuda somut konuştuğumuzda birden fazla sorun ortaya çıkmaktadır. Birçok noktayı genel doğrular ötesine taşımayı beceremediğimiz; somuta ilişkin bağını kuramadığımız için, meseleleri ele alırken genel doğruları sıralamaktan öte bir adım bile atamıyoruz. Örneğin incelemekte olduğumuz bu belgede, Komünist Gençlik Enternasyonalı savaş bağıntısında Komünist Partilerin ve onlara bağlı Komünist Gençlik Birliklerinin önüne somut görevler koymaktadır. Bu önemli özün üzerinde fazla durulmuyor, hatta somutumıza ilişkin olarak mesele ile bağ kurulmuyor. Ve burada, askere gitmenin

doğru olduğu, önceki tavrın yanlış olduğu dersi çıkarılıyor.

Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için, daha somut konuşalım. Kürdistan'da, ondan da öte bizi direkt olarak ilgilendiren Kuzey Kürdistan'da yıllardır faşist TC devleti tarafından oluk oluk kan akıtılıyor. Onların zulmü, vahşeti tüm çıplaklığıyla ortada. Bu durum tarafımızdan da tesbit ediliyor ve TC devleti teşhir edilmeye çalışılıyor. "TC ile PKK arasında yürüyen savaşta, demokratik muhtevastan dolayı PKK'nın yanında olduğumuz" ortaya konuyor. Bunlar doğru ve açık olan meselelerdir. Diğer yanda ama işin biraz detayına indigimizde birçok noktanın açıklığa kavuşmaya muhtaç olduğunu görüyoruz. Bu açıklığa muhtaç olan noktaları tahlil edip ortaya koyamadığımız sürece de, somut savaş karşısında eklektik bir pratik tavır takınmaktan kurtulamayız. Bu eklektik tavır "askere git!" tavrının gerekçeleri içinde de kendini açıkça ele veriyor. Örneğin TC ile savaşta PKK'nın yanında olduğumuz, bu bağtıda açıkça desteklediğimiz söylenmesine rağmen askere git bozgunculuk faaliyeti sürdür vs. denmesine rağmen, iş PKK saflarına katılın deme noktasına geldiğinde: "o olmaz" oluyor. Neden? Çünkü PKK milliyetçi örgüt! Tabii ki öyle, komünist olacak değil ya, öyle olduğunu her zaman söyledığımız bu yapı için direkt savaş içinde ondan yana olduğumuzu söylemiyor muyuz? Söylüyoruz. İşte o zaman sorarlar: Nasıl? Bu nasıl soruları çok yönlü sorulduğunda iş karmaşılaşıyor ve sonuçta genel devrim propagandası olumlu şiar olarak konmak zorunda kalınıyor. Ötesi yok!

Ulusal meselede genel Marksist-Leninist ilkelere hareketle somutumuzu doğru çözümleyebilmemiz için -ki bunu yapmak zorundayız- ulusal kurtuluş mücadelesinin durumunu, buna önderlik eden gücün niteliğini vb. tam olarak tahlil etmemiz gerekiyor. Örneğin: proletaryanın genel sınıf çıkarları açısından yaklaşıldığında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin durumu nedir? Emperyalizme bir bütün olarak darbe vuruyor mu? vs. meseleyi daha bütünleştirebilmemiz için şu sorulara net yanıtlar vermeliyiz.

* Kürdistan, sömürge midir, yarı-sömürge midir, ilhak mıdır vs. nedir?

* "Kuzey Kürdistan'daki ulusal uyanış ve mücadele" dediğimiz şey ile "ezilen halkların emperyalizme karşı ulusal devrimci ayaklanmaları ve savaşmaları" karşısında durumu nedir, nasıl bir yere konacaktır?

* Ulusal Devrimci Kurtuluş hareketini nasıl tanımlıyoruz?

* Komünistler açısından bir ulusal

kurtuluş hareketinin desteklenmesi meselesi, o hareketin bir bütün olarak (yani yalnızca emperyalist bazı güçlere değil) emperyalizme darbe vurma ilkesine dayanmaktadır. Bununla ilişkili olarak ; PKK'nın emperyalizme nasıl darbe vurduğu, ya da vurmadığı sorgulanıp ortaya konacağı yerde, (ki desteğin düzeyi bu temel ile ilişkilidir.) "emperyalizme darbe vurma" meselesi atlanıyor, onun yerine "TC ile girdiği savaşta..." şeklinde dolduruluyor. Neden? Emperyalizme darbe vurup vurmadığı noktasında açık değil miyiz? Eğer değilsek bunu da ortaya koymamız gerekmez mi?

Kürdistan'ın Kuzeyinde yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi yalnızca "demokratik bir öze" de sahip olduğu için mi desteklenme gereği duyulmaktadır? Ulusal kurtuluş mücadelesine önderlik eden gücün emperyalizme darbe vurduğu meselesinde kuşkularımız olduğu için mi bu meseleyi öne çıkaramıyoruz. Eğer öyleyse; eğer emperyalizme darbe vurmuysa; ezilen Kürt ulusunun bu mücadelesi çar-çur ediliyor anlamına gelmez mi? Böyle bir durumda, yani esasta emperyalizme darbe vurmayan; başarı şansı sıfır olan, emperyalizme teslim olmaya hazır, "çözüm"ü sistem içinde arayan bir harekete sınırlı destek neden? Sınırlı destek dediğimiz şey nedir, bunun sınırları nelerdir, nerede başlar, nerede son bulur? Demokratik öz dediğimiz şey nedir? Ulusal kimliğini kabul ettirme mücadelesi mi? Eğer böyle ise, diğer parçalardaki hareketlerin de demokratik özü vardır, ve bunlar tarafımızdan da kabul ediliyor. Onun dışında -yalnızca diğer parçalardaki değil- ulusal varlıklarının kabulünü talep eden, kendilerine göre "uygun çözüm yolları" öneren, örneğin özerklik vb. taleplerde bulunan Kuzey Kürdistanlı ulusal hareketlerin haklı demokratik yönleri yok mudur? Var ise, bunlara neden "sınırlı" destek verilmiyor? Örneğin: neden bunlar karşı-devrimci değerlendirilerek legal platformlarda bile birlikte hareket edilmesi yanlış bulunuyor? PKK'nın silahlı mücadele dışında bu yapılardan siyasi çizgisi açısından farkı nedir? vs. vs. yukarıda aktarmaya çalıştığımız bir bölüm sorunun yanıtları bizde yeterince açık değildir.

Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkını kayıtsız-şartsız desteklediğimizi, her yerde, her zaman söylüyoruz. Kendi kaderini tayin hakkı kavramının altının ancak böyle doldurabileceğini ortaya koyuyoruz. Bu işin doğru yanı, ancak genel olanıdır.

Kuzey Kürdistan'da yükselen mücadelenin önderliğini, faşist hakim sınıflarla doğrudan savaş içinde bulunan

hareketi "milliyetçi örgüt" tanımlaması ile belirliyor ve tahlil -çok yönlü- yapmıyoruz. Durum böyle olunca şu olgular ön plana çıkıyor.

Bu durumda:

1) Devrimci taraf olmadığından, devrimci tarafın devrimci zaferi de yok. 2) Zaferine inanılmayan bir hareketin; "devrimci ulusal kurtuluş"çu olarak değerlendirilemeyen bir hareketin desteklenmesi meselesi proletaryanın zorunlu bir görevi olmaktan çıkmaktadır.

Bu durumda bugün doğrudan savaşın içinde bulunan PKK devrimci değerlendirilmediğine göre, böyle bir taraf, devrimci bir taraf bulunmadığına göre, "faşist ordu içinde askeri birliklerin devrimci tarafa iltihak etmesi için faaliyet yürütme" meselesi de aslında ortadan kalmış oluyor. Malesef bizde sorunun bu yanları açık-seçik ortaya konmuyor. Bu temeller atlanıyor. Böyle olunca da bir yerde "destek" bir başka yerde "sınırlı destek"e dönüşüyor. Bunların altı doldurulduğunda ise pratikte gerçek destek uçmak ve yerini teoride propaganda şiarına bırakmak zorunda kalıyor. Örneğin: Burjuva ordusu içinde devrimci bozgunculuk faaliyetinin yürütülmesi meselesi getirilip konuyor ve bunun devrimci-komünist tavır olduğu söyleniyor. (Ki böyle bir tavrın komünist-devrimci tavır olduğu doğrudur.) Ancak bu komünist-devrimci tavrıla yaratılabilecek ürünün bugün doğrudan kime aktarılacağı meselesi kendisini dayatınca bocalama başlıyor ve aslında doğrudan desteklenilecek olan böyle bir güç ortadan kalkıyor. Ne kalıyor geriye? Propaganda şiarı. Olgular, bunu açık yüreklilikle tespit etmeliyiz.

Şimdi: "Komünistler askerlik hizmetinin bireysel reddi ya da askerliği boykot" şiarlarını red ederler, çünkü bunlar anarko-sendikalist şiarlardır" biraz bu bölüm üzerinde duralım. Askerlik hizmetinin bireysel reddi ne demektir? Bu tek tek unsurların askerlik hizmetini yapmayı kabul etmemesi anlamına gelmez mi? Kanımca bu anlamda kullanılmaktadır. Böyle bir durumda bireysel olmayan, örneğin örgütsel anlamda düşünüldüğü planlanmış olan, örgütlü bir biçimde askerlik hizmetini yapmayı reddetmeyi dışlamakta, olanaklı görmektedir. Yoksa "bireysel" nitelemesini kullanmasına gerek olmazdı.

Diyelim ki, belli bir zaman dilimi içinde örgütlü Komünist Partisi önderliğinde sistemli silahlı bir güç yaratılmış olsun. Bu durumda burjuva ordusu içinde askerlik hizmetini yapmayı red etmek, onun yerine Komünist Partisi önderliğindeki halk ordusu saflarında askerlik hizmetini yapmak, ye-

rinde bir tavır olabilmektedir. Yani, böyle bir tavır askerlik hizmetinin bireysel reddi anlamına kesinlikle gelmiyor. Burada açık bir tercih söz konusu olmaktadır: Burjuva ordusu içinde askerlik hizmetini –silahları kullanmayı öğrenmek amacıyla– yapmak yerine, doğrudan proletarya hizmetinde ordu içinde silah kullanmasını öğrenmek ve doğrudan burjuvazi ile savaşım yürütmek üzere askerlik hizmetini yapmak anlamına geliyor, ve bu da askerlik hizmetinin bireysel reddi anlamına gelmiyor. O halde “bireysel red” meselesinin doğru anlaşılması gerekiyor. Örneğin: “*ben burjuva ordusunda askerlik yapmam; hiçbir zaman burjuva ordusuna katılmam vs.*” anlayışını temel alarak burjuva ordusu içinde askerlik hizmetini yapmamayı ileri süren anlayışlar söz konusu ise, o zaman askerlik hizmetinin bireysel reddi söz konusu olabilir. İşte bu anlayış sahipleri anarko-sendikalist bir şiarı sarıldıkları ve Marksizm-Leninizm’in bu konudaki anlayışı ile çeliştikleri söylenebilir. Demek ki bu tez ile: “*Askerlik hizmetinin bireysel reddi, Marksist-Leninist değil, anarko-sendikalist bir anlayıştır*” tezi ile “*askere gitmem, burjuva ordusunda askerlik yapmam...*” anlayışının sahiplerini mahkum edebiliriz. Onların, bu noktada Marksist-Leninist normlarla çeliştiklerini savunabiliriz. Yoksa: Komünist Partisi’nin, örneğin günün durumunu tahlil ederek “*bugün Kürdistan’da askere gitmeyin*” çağrısını yapmasının yanlış ya da doğru olduğunu bu tez ile gerekçelendiremeyiz. Komünist Partisi’nin yaptığı böyle bir çağrının doğru ya da yanlış olduğunu somut koşulları doğru değerlendirip, değerlendirmedigine; ortaya koyduğu politikaların bu temeller üzerine doğru oturtulup, oturtulmadığına; bunların bilimsel sosyalizmle bağlarının doğru kurulup kurulmadığına bağlı olarak değerlendirilip, karar verilebilir.

Daha somutlarsak: “*Bugün Kuzey Kürdistan’da yürütülmekte olan kirlî savaşa alet olma: askere gitme!*” vs. çağrısının yanlış olduğu ortaya konacaksa, bu çağrının, yani “askere gitme!” çağrısının gerekçelerinin yanlış olduğu ortaya konmalıdır. (Ki, bizce bu gerekçeler haklı gerekçeler, doğru gerekçelerdir.)

Yoksa bu tezdən hareketle: Lenin “*Askerlik hizmetinin bireysel reddi anarko-sendikalizmdir, dediğine göre bizim çağrımız (askere gitme!) yanlıştır*” sonucuna varmak sapla samanı birbirine karıştırmak; doğru bir genellemeden yanlış bir sonuç çıkarmak anlamına gelir. Başka birşey değil. İleriki bölümlerde Merkez Komitesi’nin “askere gitme!” gerekçeleriyle bağ i-

çinde bu konuya tekrar değineceğiz. Bu ana başlık altındaki özü şöyle toparlarsak yerinde olur düşündücesindeyiz: Leninizm askerlik hizmetinin bireysel reddini kabul etmez, tersine; burjuva ordusu içinde de silahları kullanmayı öğrenmek, buradaki askerler arasında aydınlatma faaliyetini yürütmek, bu ordular içindeki bilgileri proletaryanın hizmetinde kullanmayı öngörür. Kısaca burjuva ordusu içinde proletaryanın çıkarına faaliyet yürütmek. Ders budur. Bu ama, bizim çağrımız “*Askerlik hizmetinin bireysel reddi*”dir anlamına gelmez. Meselenin bu yanı doğru anlaşılmalıdır. Proleter annenin ağzıyla söylenen yerde konu daha da açıktır. Burada öz şudur: Askerlik hizmeti ya da daha net olarak silah kullanma sanatını öğrenmek gerektiğini, bu sanatı öğrenmede burjuva ordusunu kullanmasını bilmek gerektiğini; bu sanatı –silah kullanma sanatını– proletaryanın hizmetine sunmak gerektiğini: Çünkü ancak bu yolla burjuvazinin iktidarına son verebileceğini ortaya koymaktadır. Mesele budur.

“*Savaşın boykotu*” ile ilgili olarak: “*Savaşın boykotu da aptalca bir safsatır*” der Lenin. Şimdi biraz bu mesele üzerinde durmak; konumuz ile bağını kurmak istiyoruz. Konu bütünlüklü olarak ele alındığında, klasiklerimiz savaşları kendi konumlarına göre ele alıp değerlendirmişler ve savaşların konumlarına göre nitelendirmiş ve ona göre tavır takınılmasını tesbit etmişlerdir. En özlü anlatımıyla savaşları haklı savaşlar, haksız savaşlar olarak birbirlerinden ayırmışlardır ve komünistlerin önüne haklı savaşlardan yana savaşım yürütmek; haksız savaşlara karşı da onun can düşmanı olacak savaşım yürütmek görevini getirip koymuşlardır. İşte, savaş karşısında alınacak tavır bu ilkeye bağlı olmak zorundadır. Bunun dışında başka yollar aramanın savaş karşısındaki ML tavrıyla ilgisi yoktur. Bu anlamda savaşın boykotu da elbette aptalcadır. Çünkü mesele savaşlar arasında ayrımı yapmak ve önümüze konan görevleri yerine getirmektir.

“*Savaşın boykotu da aptalca bir safsatır*” tezinin açıklaması yapılırken: Devrimci unsurların askerlik hizmetini yapmayı red etmelerinin burjuva ordusu içinde devrimci faaliyet yürütmek anlamına geldiğini; ordu içinde emekçi unsurlar arasında devrimci faaliyet yürütülmediğinde ise, bu alandaki emekçilerin militarizmin etki alanından çıkarılmalarının mümkün olamayacağını ortaya koymaktadır. Devamla; emperyalist savaşa karşı mücadele ve proleter devriminin zaferi için şartlar nasıl yaratılabilir sorusuna

cevap veriliyor.

Bu cevaba bakalım: “*Ordu içinde devrimcilerin gizli örgütünün -herşeyden önce Komünist Hücrelerin- yaratılması ve işçi sınıfının kitle eylemleriyle bağ kurma yoluyla emperyalist savaşa karşı mücadele edilebilir ve proleter devriminin zaferi için şartlar yaratılabilir.*” Burada dikkat çekilmesi gereken noktalardan biri, ordu içinde komünist hücrelerin yaratılması, ikincisi; bu hücrelerin kitlelerle –işçi sınıfının kitle hareketiyle– bağ kurarak koordineli bir çalışmayı hayata geçirmek meselesidir.

Demek ki, bir genel çağrı yaparak emekçi kitlelere askere gidin, ordu içinde bozgunculuk faaliyeti yürütün demekle olmuyor. Çünkü emekçi kitleler kendiliğinden Komünist Hücreler kuramazlar. Bunu yapacak olan komünistlerdir. Öyleyse bu bir çağrı olarak değil; bir perspektif olarak, bir direktif olarak, bir görev olarak Komünist Partisi’nin doğrudan planlayacağı bir iştir. Buna bağlı olarak kitlelere şöyle çağrılar yapılabilir. Örneğin: “*Silahları kullanmasını öğrenmekten kaçınmayın, onu kullanmasını mutlaka öğrenin, ancak bu bilgilerinizi egemen sınıfların hizmetinde kullanmayın. Onu kendi iktidarınızın kurulması için kullanın. Bunu yapmadığınızda, köle olarak kalma-ya devam edersiniz. Bu nedenlerle ordu içindeki komünistlerle bağ kurun, onlarla birleşin vs.*” çağrılar yapılabilir. Bu türden koordineli bir çalışma tarzı ordu içinde her zaman; savaş içinde ya da savaşın direkt olmadığı zaman yürütülmesi gereken planlı bir çalışmaya işaret etmektedir.

Ordu içinde Komünist Hücrelerin yaratılması meselesi, orada çalışma yürütmek meselesi Komünist Partisi önderliğinde tüm zamanlarda yapılması gereken birşeydir. Örneğin, emekçi kitleler içinde “*bugün burjuva ordusunda askere gitme! vs.*” çağrısı yapıldığı zamanlarda da temel ilkeye bağlı olarak burjuva ordusu içinde devrimci-bozgunculuk işini yapacak olan komünist-devrimci hücreler faaliyetlerini burjuva ordusu içinde sürdürmek zorundadır. Öyleyse bizim yaptığımız şekildeki bir genel çağrı somut koşulları tahlil eden ve bunu gerekçelendiren genel bir çağrı böyle bir faaliyetin –burjuva ordusu içinde Komünist-devrimci faaliyet yürütmenin– alternatifi değildir. İşte bizi özelleştiriye götüren meselenin merkezini oluşturan nokta tam da burasıdır. Bu iki şeyi birbirinin alternatifiymiş gibi düşünmek!

“*Savaşın boykotu da aptalca bir safsatır*” denen yerde çıkarılabilecek en özlü ders şu olmalıdır: Burjuva ordusu içinde örgütlü çalışmayı yaratmak, bu

çalışma ile işçi sınıfının kitlesel hareketi ile bağ kurmak, böylece PROLETER DEVRİMİNİN ZAFERİ YOLUNU AÇMA faaliyetini sürdürmek. Ders budur ve kafa yorulması gereken nokta tam da burasıdır.

Biz ne yapıyoruz? Lenin *"savaşın boykotu da aptalca bir safesatadır"*, *"askerlik hizmetinin bireysel reddi anarko-sendikalist bir şiar"dır*" demiş, buna rağmen biz *"bugün Kürdistan'da askere gitme!"* çağrısı yapmışız. Öyleyse yanlış yaptık, Leninizm ile çeliştik sonucuna varıyoruz.

Oysa *"bugün askere gitme"* çağrısı (Ki, MK, böyle bir genel siyasetimiz - genel olarak askere gitmeyin şeklinde bir siyasetimizin olmadığını tesbit etmekte ve böyle bir çağrıyı içinde bulunan koşullarla gerçekleştirmektedir. Doğru olan da budur.) günün koşulları içinde doğru bir temelde gerçekleştirilmiştir. Bizce bu çağrıda eksik olan yanlar vardır. Örneğin: *"Askere gitme!"* genel çağrısı yanında bizzat ordu içinde Komünist Hücrelerin yaratılması ve bunlar vasıtasıyla ordu içindeki devrimci faaliyetlerin sürdürülmesinin bir zorunluluk olduğu; böyle bir faaliyetin sürdürülmemesi durumunda, böyle bir çağrı ile Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine doğrudan yürüten savaş cephesi ile ilgili olarak somut destek sunma noktasında fazla bir mesafe kaydedilemeyeceği, bu koordineli çalışmayı mutlaka hayata geçirmek gerektiği vs.'dir. Bunların nasıl yapılacağı meselesi öne çıkarılamamışken olan budur.

Şimdi de, *"burjuva ordusu içinde Komünist Hücrelerin yaratılması ve işçi sınıfının kitlesel hareketiyle bağ kurma yoluyla proleter devriminin zaferi yolunun açılması"* meselesi ile bizim somut bağımızı kuralım. Bugün bulunduğumuz durumda burjuva ordusu içinde gerçekte Komünist Hücreler yaratılabilir miyiz? Bunun net cevabı *"hayır!"*dir. Peki önümüzde böyle bir görevin durduğunu ortaya koyacak yerde; bunun yerine, yaptığımız somut çağrıyı kim uygulayacak, yani burjuva ordusu içinde komünist-devrimci tavrı kim yapacak. Böyle bir durumda bu sorunun mantıklı cevabı *"kitleler"* olmaktadır!!! Tabii ki bu da olmaz bir şeydir. Meselelere yaklaşıpken bizim yapmamız gereken şey: Evrensel öğretiler ışığında doğru dersler çıkarmak bunlardan yola çıkarak eksikliklerimizi aşmak, bu öğretileri pratiğimize aktarmasını becerebilmektir. Bu nedenlerle de, öncelikle kendi durumumuzu anlamak, işin neresinde olduğumuzu doğru kavramak zorundayız. Biz, henüz işin başında, en ucundayız. Henüz kendi kendimize bile yeterli bir güç değiliz. Daha işçi sınıfının

kitlesel hareketi içine yeni yeni girmeye çalışan -okyanusta bir bardak su durumunda olan- bir güçüz. Bu durumda; öncelikle sınıf içinde ayaklarımızı yere nasıl basacağımızın mücadelesi vermek zorunda. Kafa bura ya yorulmalı. İçinde bulunduğumuz durumda sanki kitleselleşmiş bir yapı imiş gibi tavır takınmak, bizi yanlış sonuçlara; ivedi görevlerin çözülmemesi, kitle kuyruğunda dönüp dolaşma noktasında konaklama sonucuna götürür.

"Savaşın boykotu da aptalca bir safesatadır", *"askerlik hizmetinin bireysel reddi anarko-sendikalizmdir."* şiarları üzerinde durmaya devam edelim. Yukarıda da ortaya koymaya çalıştığımız gibi, bu şiarların anlatıldığı yerde çıkarmamız gereken ders: emperyalist savaşa karşı mücadele ve proleter devriminin zaferinin yolunun açılabilmesi için, Komünist Partisi'nin burjuva ordusu içinde örgütlü faaliyet sürdürmek zorunda olduğu dersi çıkarılabilir.

Bu şiarlar *"bugün Kürdistan'da askere gitme!"*, ya da *"git!"* şeklindeki çağrılar *"doğru"* ya da *"yanlış"* olduğunun dayanakları olarak kullanılamaz. Bunun dayanakları bizzat bugün yürütmekte olan savaşın durumunun somut tahlili ile olabilir. (Uluslararası durum, ülkedeki durum, savaşın seyri vs. vs.) Bu tahlil sonuçlarına göre Komünist Partisi belli aşamalarda *"askere gitme!"* vb. çağrılar yapabilir. Bunlar evrensel ilke ile çelişmez. Ne zaman ki, burjuva ordusu içinde askerlik yapmanın yanlış olduğu şeklinde bir tez savunulursa, işte o zaman buradaki tavır ortaya konur ve bu anlayış savunucularının savundukları şeyin ML ile ilişkisi olmadığı ispatlanır.

Belgenin devamında anti-militarist mücadelede Komünist Gençlik Birliği, Komünist Partisi ile birlikte *en başta* önüne hangi görevleri koymalıdır? sorusunun cevabı veriliyor ve nasıl bir çalışma yürütmeleri gerektiği bağlamında somut görevlendirmeler yapılıyor. Buradaki merkezi halka şudur: Burjuva askeri hazırlığın karşısına, işçi sınıfının proleter örgütler aracılığıyla gerçekleştireceği kendi gönüllü askeri hazırlığını koyar. İktidar için direkt mücadele döneminde *"asker sovyetleri"*nin kurulması gereklidir. Tüm çalışmalar bu temel düşünceye hizmet için yürütülür.

Belgenin yorumu ile ilgili olarak birkaç noktaya daha değinmek istiyoruz: *"Gençlik arasında çalışmanın en önemli alanlarından biri olarak ordu içindeki faaliyet görülmektedir"* denmektedir. Bu biçimiyle genel sonuç çıkarmak yanlış yorumlara yolaçabilir. Anti-militarist mücadelede ordu içindeki faaliyet çok önemli bir role sahip

tir. Burjuva ordusunun insan gücünü emekçilerin çocuklarının, yani emekçi gençlerin oluşturduğu bilindiğinde, anti-militarist mücadelede gençlik içinde faaliyet yürütmek ve bu alanın en önemli alanlardan biri olduğundan hareket etmek gereklidir vb. şeklinde olması daha iyi olur. En azından yukarıdaki formülasyonun başına *"anti-militarist mücadelede"* eklenmelidir.

Devamla; *"Bu çağrı objektif olarak geniş kitleler açısından pasifizmin; dar bir devrimci çevre açısından ise ordu içinde komünist-devrimci faaliyet yürütme görevinden vazgeçme çağrısı anlamına geliyor"*, *"askere gitmek, kirli savaşa TC saflarında katılmakla eşitlenerek, ordu içinde komünist-devrimci faaliyet açısından yenilgi-teslimiyetçi bir tavır sergileniyor"* denmektedir.

Öncelikle şunu belirtelim ki; *"Bu çağrı objektif olarak geniş kitleler (abç) açısından pasifizmin"* çağrısı anlamına gelmez. Aslında bugün ne yazık ki böyle bir çağrı *geniş kitleler* açısından fazla birşey ifade etmiyor, dert de burada zaten. Diğer yandan böyle bir çağrının geniş kitleler açısından bir yankı uyandırabilse, çağrının talepleri yönünde olumlu bir rol oynasa; geniş kitleler azgın Türk şovenizminin dalgası dışına çıkıp TC saflarında savaşa katılmayı red etseler, bugün savaşın ortasında böyle bir tavır takınsalar, bunun pasifizm olduğunu söylemek yanlış olur; bu olsa olsa geniş kitleleri komünist-devrimci görmekle mümkün olurdu.

"Dar bir devrimci çevre açısından ise, ordu içinde komünist-devrimci faaliyet yürütme görevinden vazgeçme anlamına gelir" şeklinde yapılan çağrıyı yorumlamak doğru değildir. Çünkü herşeyden önce, ordu içinde komünist-devrimci faaliyet yürütme görevi bazı durum ve zamanlarda yapılan birşey değildir. Böyle bir faaliyet direkt olarak savaş olsun ya da olmasın her zaman yürütülmek zorundadır. *"Bugün Kürdistan'da askere gitme"* vb. çağrı yapmak, ordu içinde komünist-devrimci faaliyet yürütme görevinden vazgeçme olarak değil; komünist-devrimci hareketin bugün içinde bulunduğu objektif durumundan kaynaklandığı bilince çıkarılmalıdır. Devamla; evet, bugün komünist-devrimci hareketin içinde bulunduğu durum; kitleler içindeki durumu gözönünde bulundurulduğunda Kürdistan'da askere gitmek objektif olarak kirli savaşa TC saflarında katılmak anlamına gelir. Böyle olmaması için komünist-devrimci hareketin bu alanlarda da örgütlü hareket ediyor olması gerekir. Bunun olmadığı koşullarda böyle yorumlamak fazla iyimserlik olur.

Şimdi biraz da “Askere gitme! Kürdistan’da askere gitme!” çağrısının gerekçelerine bakalım. Öncelikle şunu belirtelimki, bu çağrının gerekçeleri gerçekte ayakları yere basan, etraflica düşünülüp ortaya konan, doğru, tutarlı gerekçelerdir. Bu gerekçeler aynı zamanda yukarıdaki yorumun yanlışlığını da ortaya koymaktadır. İşte MK’nin çok açık, net tavrı: MK, «Bizim “askere gitmeyin” biçiminde bir genel siyasetimiz yoktur» diyerek, çok doğru bir şekilde genel anlamda askerliği red etme gibi anarko-sendikalist bir tavra sahip olmadığımızı ortaya koymaktadır. Devamla: “Ancak bugün (abç) TKK’da askere gitmek somut olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürütülen haksız, gerici, karşı-devrimci savaşta cepheye sürülme anlamına gelmektedir” tesbiti de bugün için olgu tesbitidir. MK’nin “bugün” kelimesini özenle tercih edip kullandığını, andaki durumu belirleme açısından kullandığını düşünüyoruz. Yani bugün olgu bu, yarın başka durumlar yaratıldığında, duruma denk düşen başka siyasetler üretilebilir. Biz MK’nın bu gerekçelendirmelerini bu temellerde kavırıyor ve sahip çıkıyoruz. Gerçekten de bugün bu içinde bulunduğumuz durumda Kürdistan’da askere gitmek cepheye sürülme başka bir anlama gelmez. (Tek tek devrimci unsurların kendiliğinden geliştireceği olumlu devrimci tavırlar olabilir. Ancak bunlar istisnadır ve durumu değiştirmez) Çünkü böyle olmaması için Komünist Partisi’nin ordu içinde planlı bir çalışmasının, bir örgütlülüğünün olması gerekir. Oysa şu anda bu yok. Şimdi bakınız: Örneğin, bir komünist, burjuva ordusu içinde yürüttüğü çalışma sayesinde bir manga kadar askeri burjuva ordusundan kopardı. Ve bu manga silah, mühimmat, teçhizatı vs. ile halk saflarındaki güçlere katılmak ve onlarla birlikte faşist orduya karşı savaşmak istiyor. Bu durumda; nerede halk saflarındaki ordu? Bunlar kime katılacaklar? “PK-K’ya katılın” şeklinde bir çağrı yapmayı da doğru bulmuyoruz. Katılmalarını istediğimiz başka güç vs. de yok. İşte, benzeri soruların yanıtlarını aradığımızda durumumuz da meydana çıkıyor: “Ordu içinde komünist-devrimci tavrı”nı pratikte hayat bulması, gerçeğe dönüşmesi noktasında bugün için komünistlerin durumu sifıra yakın. Gerçek bu! Geniş kitleler açısından ise Türk şovenizminin azgın dalgası içinde kaybolma durumu var. Son yıllarda askere gitmek gittikçe gösterilerle kutlanmaya, özendirilmeye çalışılıyor. Garajlar davullar, zurnalar, halaylar eşliğinde asker yollamakla dolup taşıyor. Medya askere gitmeyi teşvik

ediyor. “Vatan, millet, sakarya” nutukları her zamankinden daha fazla atılıyor vs. vs. Faşist TC ile doğrudan savaş içinde bulunan ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bugün tartışmasız önderliğini yürütmekte olan gücün; PKK’nın da “TC ordusunda askerlik yapma!” vb. çağrısı yaptığı şartlarda, “Kürdistan’da askere gitme!”, ordu içinde olanlara da “namluları faşist TC’ye çevir, kirli savaşın aleti olma!” vs. şeklindeki çağrı neden pasifist olsun? Neden yanlış bir çağrı olsun? Herşeyden önce *yerinde* bir propaganda şiarından söz edilecekse, tam da bu çağrının içeriğinden bahsedilebilir. Çünkü somut olarak kitleleri Kuzey Kürdistan’da yürüyen savaşın niteliği konusunda bilgilendirir. Gericici, karşı-devrimci, haksız bir savaş olduğu noktasında; TC’nin gerçek yüzünü teşhir noktasında olumlu bir işlev görebilir.

“Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaşmayı reddedin! Silahınızı gerçek düşmanınıza, Türk faşist hakim sınıflarına çevirin, çağrısı ile de birleştirilmelidir” tesbitini de MK yapmaktadır. Şimdi, neresinden bakılırsa bakılsın “askere gitme! (Kürdistan’da askere gitme!)” çağrısı doğru bir yaklaşımla ele alınıp, doğru temellere oturtulmaktadır. Ancak sonuçta yine aynı MK tarafından bu tavrın klasiklerimizle çeliştiği; klasiklerimizin böyle bir tavrı “reddettiklerini, ilkesel olarak reddettiklerini” ortaya koymayla çalışılmakta, bunun için özeleştirtilmektedir. (Halk arasında bir özdeyiş vardır: “İnsan hem öldürür, hem kaldırır”. MK’mızın bu noktadaki durumu biraz buna benzemektedir. Doğruyu söyleyen de kendisi, doğrusunu yanlış çıkarmaya çalışan da kendisi.)

İncelediğimiz belge de klasiklerimiz: Bizim Kürdistan’da bugün yürütmekte olan somut savaş karşısında ortaya koyduğumuz gerekçelerle “bugün Kürdistan’da askere gitme!” çağrımızı redetmiyorlar! Hayır! Böyle bir sonuç çıkarmak yanlıştır. Böyle bir çağrı ne “askerliğin bireysel reddi”, ne de “savaş boykot” anlamına gelir. Böyle düşünmek, yanlış bağ kurmaktır. Biz, bu çağrı ile burjuva ordusu içinde çalışmanın tatil edildiği, gereksiz görüldüğü vb. anlamına gelebilecek sonuçlar çıkarmadık, çıkarmıyoruz. Hatta, tam da bu çağrı çıkmadan önce bu yazıyı kaleme alan yoldaş “askere gitme!” tavrının yanlış olduğu düşüncesini taşıyordu. Oysa daha sonra gerekçelerini incelediğinde, böyle bir tavrın doğruluğuna ikna oldu ve şimdi bu çağrıyla sahiplenmektedir.

Bugün yürütmekte olan somut savaş karşısında ortaya genel teorik doğrular koymak yeterli olmuyor. Hangi tavrın komünist tavrı, hangisinin bur-

juva pasifist tavrı olduğunu tesbit etmek, işi orada bırakmakla da olmuyor. Önemli olan ortaya konan komünist-devrimci tavrı pratikte de hayata geçirebilmektir. Bugün gerçekte pratikte de nelerin yapılabileceğini tespit edebilmek ve onları uygulamak gerekiyor.

“Komünist-devrimci tavrı, bu savaşta hakim sınıflara karşı iç savaşa dönüştürmek için burjuva ordusunda da çalışma tavrıdır” denmektedir. Bu çok doğru. Teorik anlamda burada ortaya konanlarla bir problemimiz kesinlikle yok. Problem şurda: Bu doğru teorinin pratikle bağı doğru kuruluyor mu? Bizce işin bu yanı es geçiliyor. Şimdi somut soruyoruz: Komünist ve devrimciler burjuva ordusu içinde somut olarak nasıl bir çalışma yürütecekler? Bugün gerçekte burjuva ordusu içinde planlı bir örgütlenme var mıdır? Ordu dışında, işçi ve emekçiler arasında, yoksul köylüler arasında hatırı sayılır bir örgütlenme söz konusu değilken, burada ciddi bir örgütlenme yapmak olanaklı mı? “İç savaşa dönüştürme”yi genel bir teorik doğru olarak söylemekten öte davranmak istiyorsak: bunun somut tahlillerini yapmamız gerekmez mi? Bu işin subjektif koşulları (Partinin durumu, kitlelerin bilinç ve örgütlülük seviyeleri vb.) hakkında fikir yürütmemizi, bağ kurmamız gerekmez mi? Bizce gereklidir. Ama bizde işin bu yanı atlanıyor, iş, komünist-devrimci tavrı hangisi, burjuva pasifist tavrı hangisi, bunların teorik tahlillerine dönüşüyor, o kadar!

Haydi! Burjuva ordusu içinde komünist hücreler yaratma görevini yerine getirmeye; sabotajlar yapmaya; kitle gösterileri düzenlemeye, bağ kurmaya, burjuva ordusundaki askerleri proletaryanın saflarına çekmeye vb. Bu görevleri bugün de yerine getirmek zorundasın. Ana ilke budur. Bugün bizde bu türden somut pratiğe ilişkin sorunun somut cevabı şu: Bizim bugün bunları yapmaya gücümüz yok. Evet, gerçek de bu zaten.

Durum bu iken; “Bugün Kürdistan’da askere gitme!” tavrını burjuva pasifist bir tavrı olarak değerlendirip, bu tavrı red edeceksin. Onun yerine “Askere git! Komünist-devrimci tavrın gereklerini yerine getir”, diyeceksin. Buraya kadar iyi. Ancak iş uygulamaya geldiği zaman mesele çatallaşıyor. Çünkü komünistler bugün ordu içinde komünist-devrimci tavrın gereklerini yapacak durumda değiller. Böyle olunca: “Askere gitme!” tavrı burjuva pasifist tavrı olduğu için red ediliyor, bu birincisi, ikincisi de yani askere gidip komünist-devrimci tavrı takınma işi de güç meselesinden dolayı yerine getirilemiyor! Bu durumda ortaya çıkan

gerçek tablo şu oluyor: "Askere git!, sonrasını sen bilirsin!"

Hayır yoldaşlar, meseleler böyle ortaya konmamalıdır. Bir mesele ortaya konurken örgütün durumu, işçi sınıfının durumu, ülkenin durumu, uluslararası konjonktür vs. bir bütün olarak ele alınıp ortaya konmalıdır. Bütünlüğü içinde ortaya konmayan şeylerin birçok yanı boşlukta kalır.

Bir başka bağtıda dikkat çekmek istediğimiz bir nokta da şurası: MK, "Tabii buna bir de TC ordusuna gitmeyip, PKK saflarında savaşa katılanları eklemek gerekiyor. Fakat bunlar açısından yapılan «askere gitmemek» değil, PKK saflarında askere gitmek-tir!" demektedir. Burada şu sonuç çıkıyor: Anarko-sendikalist tavrı genel olarak "askere gitme!" anlayışının savunulmasıdır; yoksa belli koşullarda burjuva ordusunda "askere gitme!" çağrısı yapmak mümkün. Bakınız: TC ordusunda askere gitmeyi red etmek, onu boykot etmek ve PKK saflarında askere gitmek meseleyi çözüyor. Yani PKK için burada bu kabul edilebiliyor, (ki, bizce de doğrusu bu.) çünkü mesele genel olarak askere gitmeme tavrı değil. Burada doğru olan birşey ama bir başka yerde "Kürdistan'da askere gitme!, kirli savaşa alet olma!" vb. tavrı ilkesel olarak yanlış bulunuyor. Yani PKK burjuva ordusunda askerlik yapmayı boykot ettiğinde, onu red ettiğinde ilkesel yanlışlık olmuyor. Bununla kastettiğimiz şey, PKK'nın böyle bir tavrı takınmasının yanlış olduğu şeklinde bir sonuç çıkarmak değil elbette. Bu doğru bir tavidir. Ancak böyle çağrılar yapıldığı dönemler dahil olmak üzere burjuva ordusu içinde komünist-devrimci faaliyetlerin yürütülmesi gerekir. Örneğin PKK bir yanda açık çağrı olarak TC saflarında askere gitmemeyi, kendi saflarında askere gitme çağrısı yaparken, diğer yanda faşist ordu içinde de faaliyet sürdürmeyi bir kenara atmamalı, bunu mutlaka yapmalıdır. İLKESEL TAVIR BUDUR.

Demekki; ana ilkeye, evrensel ilkeye uygun, onu dışlamayan, ona bağlı olarak somut pratiğe ilişkin taktikler yaratılabilir ve yaratılmalıdır da.

Sonuç olarak: Yaptığımız çağrı ve çağrının gerekçelerine bakıldığında kesinlikle olabilir bir çağrıdır. Ve bu konudaki evrensel ilkeyle çelişmemektedir.

Yapılması gereken: Yanlış yaptık gerekçesiyle özeleştirii yapmak değil; böyle bir çağrının burjuva ordusu içinde örgütlü komünist-devrimci güçlerin somut perspektif belirleyerek, özel görevlendirmeler yaparak; bunları planlı, programlı bir temele oturtturarak ordu içinde faaliyet yürütmelerinin al-

ternatifi olmadığını; bu çağrının böyle bir çalışmayı dışlamadığını, bu çağrının yapıldığı zamanlarda da komünist-devrimci yapıların "kaleyi içten fethetme" çalışmasını sürdürmeleri gerektiğini ortaya koymak; eksik olan bu yanlarla bütünleştirmek ve bu durumu bilince çıkarmaktır. Yapılması gereken budur. Bu anlamda özeleştir-

nin gözden geçirilmesi, bu meseleye dikkatli yaklaşılmasını, ondan sonra kamuoyuna açılması gerektiğini düşünüyör ve talep ediyoruz.

(...)

Bolşevik Selamlar.

Ekim 1993

Bir BOLŞEVİK PARTİZAN

Okuru

Askere gitme...

Yoldaşlar,

Bolşevik Partizan sayı 84'deki "Kuzey Kürdistan'daki gerici savaşın da, tüm gerici savaşların da tek gerçek alternatifi Devrimci Savaştır!" yazısında geri çektiğimiz "askere gitme!" çağrısı, bence doğru ve gerçekçi bir çağrıydı. "Askere git, orada örgütlen ve silahı gerçek düşmanına çevir." tavrı, her ne kadar da yazı içinde Marksist-Leninist klasiklerden alıntılarla doğruluğu ispatlanmaya çalışılsa da, şu anda içinde bulunulan durumda doğru Marksist-Leninist tavrı değildir. Bence bu sorunda, partinin kitle çalışmasıyla, parti içi çalışmasını birbirinden ayırmak gereklidir. Bana göre:

a) Kitlelere yapılan "askere git" veya "gitme" çağrısı komünistler için ilkesel bir sorun değildir.

b) Burjuva ordusundaki askerleri sınıfsal çıkarları doğrultusunda örgütlemek komünistlerin bir ilkesidir ve tüm KP'lerin önünde duran önemli bir görevdir.

c) Kitlelere "askere gitme", "haksız savaşa katılma" çağrısı yapılırken, aynı zamanda ordu içinde örgütlenmek mümkündür. Bunlar birbirini dışlamaz. Ordu içinde çalışıldığını partililer dışında kimsenin bilmesine gerek yoktur.

d) Biliyoruz ki; silah kullanmak askerlik yapılmadan da öğrenilebilir. Gerçi tank, uçak ve ağır silahları ordu dışında öğrenmek pek mümkün değilse de, devrim anında zaten ordu içerisinde çoktan örgütlenmiş olacağımızdan, yukarıda saydığım silahları kullanmak pek zor olmayacaktır.

e) "Askere gitme", "haksız savaşa katılma" çağrısı şu an komünistlerin, devrimcilerin, demokratların ve aydınların kitlelere yapabileceği ve kitleden de -az da olsa- karşılık alabileceği (hatta 250.000 asker kaçığının istatistiksel olarak bilindiği durumda, kitlenin bu çağrıya göstereceği ilgi umulandan daha büyük olabilir.) tek doğru ve Kürt ulusuyla dayanışmacı tek gerçekçi çağrıdır.

f) Çağrının komünist mi, devrimci mi, pasifist mi olduğu, içini nasıl doldurduğuna bağlıdır.

g) Komünistler olarak şimdi, şu an kitlelere "askere gitme" demezsek "Kürtlere yapılan soykırıma katıl" demiş oluruz ve katılmalarının önüne de -her ne kadar ordu içinde örgütlenmeye çalışsak da- engel olamayız.

ğ) Bence "askere gitme" çağrısını genişletip "oğlunu, kocanı, sevgilini, arkadaşını, nişanlını, kardeşini askere gönderme!" şeklinde yapmak gerekir.

h) Askere gitmeyi red eden pasifistleri de desteklemek gerekir. Örneğin kısa bir süre önce yayın hayatına maddi nedenlerden dolayı son veren "deli" adlı mizah dergisinin çizerlerinden Tuncer Erdem, askerlik yapmasının vicdanıyla uyum içerisinde olmayacağından dolayı askerliğe gitmeyi red edip, hapsi boylamıştır, bana göre doğru olanı yapmıştır, böyle insanları desteklemek gerekir.

i) "Askere gitme" çağrımızı geri almamız da benim vicdanımla uyum içinde değildir. Şimdiden gelecek kuşaklara nasıl hesap vereceğimizi düşünmekteyim. Her halde, "çocuklar kusura bakmayın, biz taktiksel bir sorunu ilkesel zannettik, vs." deriz.

(Bir de aklıma takılan bir soru var; bizim gençlik kampıyla ilgili yazılarda, komünist gençlik enternasyonalinin temel taşlarından birisinin de anti-militarist mücadele olarak konuluyor, bu mücadeleyi somut olarak nasıl yürütmüşler, bir bilen varsa bilmeyenlere anlatsın.)

18.11.1993

Bir BOLŞEVİK PARTİZAN okuru.

■ Kİ aşamalı parti inşasının içinde bulunduğumuz birinci aşamasında çalışmaların merkezinde bizzat partinin kendisi durur. Bu aşamanın temel görevleri; siyasi programı yaratma, bu programı hayata geçirecek kadroları yetiştirme ve nereden gelirse gelsin her türlü saldırı ve baskı karşısında varlığını sürdürme yeteneğine sahip bir örgüt inşa etmektir.

Bu çalışmalar birbirinden kopuk

İçinde
bulduğumuz
dönemin
can alıcı sorunu:

miz istediği kadar doğru olsun, eğer bu doğru siyasi çizgiyi hayata uygulayacak, kitlelere taşıyacak kadrolara sahip değilsek, bu sahip olduğumuz doğrular fazla bir işe yaramayacaklardır. Bizim durumumuzda, yarattığımız siyasi çizginin, hayata geçirilmesi, kitlelere taşınması, kısaca ona can verilmesi noktasında bu işi yapacak KADROLARIN varlığı canalıcı sorun haline gelmiştir. Önümüzdeki dönem çalış-

KADROLAR...

olarak veya birbiri ardına dizilerek değil, içiçe yürütülmek zorundadır, fakat bu, çalışmaların belli bir aşamasında bu alanlardan birine öncelik veya ağırlık verilemeyeceği anlamına gelmez. Durumun ve dönemin gereklerine göre bu alanlardan biri öne çıkabilir, ağırlık belli bir süre bir alana kaydırılabilir.

Bizim karşı çıkıp reddettiğimiz anlayış, bu alanları birbirinden kopuk ele alan veya bir diğer çalışma alanına ancak bir çalışma alanı içindeki işler bittikten sonra geçmeyi savunan anlayıştır. Bu yaklaşım, akademik, mekanik sakat bir anlayıştır. Ülke ve dünya sorunlarına çözüm getiren, proletaryaya güncel ve sonal mücadelesinde yol gösteren bir programın yaratılması için, bu programı pratiğe geçirecek kadroların yetiştirilmesi için, her türlü baskı şartları altında yaşamını sürdürecektir ve varlığını güvence altına alacak bir örgütün inşası için, bu alanlardaki çalışmalar içiçe yürütülmek zorundadır.

Bizim içimizde, içinde bulunduğumuz aşamanın ana görevleri olan bu alanlarda birbirini tamamlayan bir çalışma yürütülmüş, tüm zorluklara rağmen önemli başarılar kaydedilmiştir. Dönemin ve durumun gereklerine uygun olarak siyasal programın yaratılması çalışması bizim çalışmalarımız arasında öne çıktı, öne çıkmak zorundaydı. Çünkü içinde bulunduğumuz dönem, dünyada kendini teori ve pratiği ile kanıtlamış merkezi bir komünist önderliğin olmadığı, Marksizm-Leninizmin en temel ilkelerinin bile iğdiş edildiği, tanınmaz hale getirildiği, bir zamanlar enternasyonal proletaryaya yolgösteren partilerin hepsinin çoktandır revizyonizmin, karşı-devrimin saflarına geçmiş olduğu bir dönemdi.

Böyle bir dönemde temel görev,

uluslararası komünist hareketin üzerinde birleşebileceği bir programın yaratılmasıydı. İçinde bulunduğumuz dönemde bizden başka çözecek bir güç olmadığından bu görevi biz omuzladık. Bu anlamda faaliyetlerimiz arasında teorik çalışma, uluslararası komünist hareketin programının yaratılması çalışması öne çıkmak, bu göreve öncelik verilmek zorunda idi ve biz de böyle davrandık.

Bu alanda bu zamana kadar çok önemli işler başardık. İdeolojik, siyasi ve teorik temellerin köşe taşlarını hemen hemen yerli yerine oturttuk. Bu anlamda yapılması gereken daha epey önemli iş varsa da, siyasi-teorik temel esas olarak yaratılmış durumdadır.

Fakat istediğiniz kadar mükemmel bir program yaratın, eğer bu programı hayata geçirecek kadrolara sahip değilseniz, bu program bütün mükemmelliği ile çekmece raflarında kilitli kalacak ve bu anlamda "beş para" etmeyecektir. Bizim halimiz de "hazine üzerinde oturan dilenciye" benzeyecektir.

İşte burada kadroların önemi ortaya çıkmaktadır; onu hayata geçirecek kadrolar yoksa, en mükemmel bir program bile hiçtir! Geçtiğimiz dönemlerde kadrolar sorunu üzerinde genel olarak durulmuş, kadro sorununun, kadroların seçimi ve görevlendirilmesinin ilkelerinin parti inşamızın en önemli sorunlarından biri olduğu tespit edilmişti. Buna rağmen ne teorik, ne de ideolojik-siyasi olarak bu alanda çalışma yürütülmedi.

Halbuki içinde bulunduğumuz dönemde KADRO SORUNU, hem örgütün örgütsel inşası açısından hem de siyasi-ideolojik temellerin daha da geliştirilmesi açısından BELİRLEYİCİ SORUN haline gelmiştir. Emperyalizm, ulusal sorun, kadın sorunu, reform-devrim, sendikalar, işçi sınıfı, köylülük, gençlik vb. alanlardaki çizgi-

malarımızın merkezine, siyasi hedeflerimizi gerçekleştirmek için "olmazsa olmaz" bir şart olan bu alanı yerleştirmek zorundayız: Ya başaracağız, ya başaracağız!

...

Kadro sorunundaki temel eksiklik ve hatalarımız; ideolojik-siyasi açıdan profesyonel kadro olarak çalışabilecek durumda olan ve fakat değişik "objektif" nedenler (karı/koca ilişkileri, çocuklar, büyük miktarda borç vb. vb.) adına buna hazır olmayan bir dizi kadın erkek yoldaşımız vardır. Burada sorulması gereken soru, bu yoldaşların eğitiminde yanlış yapıp yapılmadığı, en baştan itibaren meslekten devrimcilik yönünde yeterli eğitim verilip verilmediği; yoldaşların kişisel ilişkileri, çıkarları vb.'ne gereğinden fazla itina gösterilip gösterilmediği sorusudur. Görülen odur ki, bu yönde yanlışlar yapılmıştır, yoldaşlara hayatlarını meslekten devrimcilik yönünde geliştirmek doğrultusunda örgütlemeleri için zorlayıcı talepler getirilmesi noktasında (örneğin eş seçimi, çocuk yapma, borçlanma vb.) çekingen davranılmıştır.

Genç yoldaşlar, teorik seviyelerinin geriliği nedeni ile birçok halde küçümsenmekte, onlara dayanılma, onların sorumlu görevlere getirilmesinde çekingen davranılmaktadır. Halbuki genç yoldaşlarımızın birçoğu, teorik geriliklerinden doğan dezavantajları aktif, militan mücadeleci tavırları ile aşabilecek durumdadır, aşmaktadır. Genç yoldaşlara yönelik, bilinçli olarak, onların özelliklerini dikkate alan bir özel eğitim çabası geçen dönemde olmamıştır. Tartışmalarda onların teorik geri durumları, "tarihi" bilgilerinin ve deneyimlerinin eksikliği göz önünde bulundurulmamaktadır. Böylece onların mücadeleye daha aktif katılımı engellenmektedir. Örneğin ör-

gütümüzün çevresinde bir dizi "eski", siyasi teorik bilgiye ve zengin deneyimlere sahip ve fakat geline yerde az devrimci faaliyetle yetinen sempatisizimimiz vardır. Bunlar bilgi ve deneyim fazlalıklarını, daha atak, daha aktif olan ve fakat siyasi olarak geri olan gençleri frenlemede kullanmaktadır.

Yapılması gereken, genç yoldaşların ilerletilmesi, onlara sorumlu görevler verilmesi için bilinçli bir faaliyettir.

Bazı meslekten devrimci kadrolar, ideolojik olarak güvenilirliğini geçmişte defalarca kanıtlamış kadın/erkek yoldaşlar geçen çalışma dönemi içinde kişisel sorunları temelinde çok önemli ideolojik zaaf gösterdiler. Bunun ardında yatan sorun, kişisel ilişkilerin, örgütün çizgisi ve komünist dünya görüşü ile çeliştiği noktalarda, siyasi gerekliliklerin, zorunlulukların önüne geçirilmesi idi. Bu bağlamda oportünist örgütlerin feodal-bürokratik yaklaşımının haklı olarak reddi temelinde örgütümüz içinde yer yer liberal yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Kuşkusuz çıkış noktamız, herkesin kendi kişisel sorununu kendisinin çözmesi gerektiği ilkesidir. Fakat çatışma/çelişme çıkan noktada, siyasi çıkarların ve siyasi çalışmanın belirleyici olduğu bilinçlere kazınmalıdır.

Kısaca gösterilen bu sorunlar (buna daha çok şey eklenebilir, özellikle örgütlenme alanında... Öyle ki bir dizi yönlendirici durumda yoldaş, örgütlenme alanında tam bir ilkelik içinde davranmaktadır.) bize bu alanda acil olarak şu görevi dayatmaktadır: Marksizm-Leninizmin kadro sorunundaki talepleri bilince çıkartılmalı ve bunlardan yola çıkılarak kadro seçimi, kadro eğitimi, kadroların ilerletilmesi, görev dağılımı, eleştiri/özeleştirisi vs. vs. konusunda derinlemesine bir araştırma, inceleme, eğitime girilmelidir. Şu kesindir: "Kadrolar her şeyi belirleyecektir!" diyecek zaman gelmiştir.

Bizim her şeyi ele alıp ilerletecek, siyasi çizgimizi kitlelerle birleştirip ona hayat vermeyi becerecek kadroları yaratacak, derinleştirilmiş, daha somutlaştırılmış bir kadro çizgisine ihtiyacımız vardır.

Kadroların seçimi, kadrolara yaklaşım ve onların ilerletilmesi konusunda sözü Stalin'e bırakıyoruz.

"Doğru bir siyasal çizgi, bir bildiri olarak değil de uygulanacak bir şey olarak gereklidir. Ama doğru bu siyasal çizgiyi uygulamak için kadrolara, Parti'nin siyasal çizgisini anlayan, bunu kendi çizgisi olarak benimseyen, bu çizgiyi uygulamaya hazır, bunu pratiğe geçirebilecek ve bu çizgiden sorumlu olup onu savunabilecek ve onun için savaşabilecek kişilere sahip olmalıyız.

Bunu başaramamakla, doğru bir siyasal çizgi tamamen sözde kalma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

İşte burada kadroların doğru seçimi, kadroların eğitilmesi, yeni kişilerin terfii, kadroların doğru tayini ve kadroların başarılı çalışmayla sınaması sorunu ortaya çıkar.

Kadroların doğru seçimi ne anlama gelir?

Kadroların doğru seçimi sadece bir yığın yardımcı ve vekili etrafa toplamak ve bir büro kurup arka arkaya emirler yağdırmak anlamına gelmez. Kişinin gücünü kötüye kullanması, mantıksız bir biçimde yüzlerce kişinin durmadan işini değiştirmesi ve sonu gelmeyen «yeniden örgütlemeler» yapması anlamına da gelmez.

Kadroların doğru seçimi şu anlama gelir:

İlk olarak, kadroları Parti'nin (...) altın hazineleri olarak kabul etmek ve onlara değer verip saygı duymak.

İkinci olarak, kadroları tanımak, kişisel erdem ve eksikliklerini dikkatle incelemek ve belli bir işçinin yeteneğinin en iyi hangi görevde gelişeceğini bilmek.

Üçüncü olarak, kadroları dikkatlice yetiştirmek, her umut veren işçiye ilerlemesi için yardım etmek, bu tür işçilerle sabırla «uğraşma»da zamanı esirgememek ve gelişmelerini hızlandırmak.

Dördüncü olarak, kadroların eski görevlerinde tembelleşip yıpranmalarına izin vermemek için yeni ve genç kadroları zamanında cesaretle terfi ettirmek.

Beşinci olarak, işçileri görevlere öyle bir biçimde atamalı ki, kendilerini tam yerinde hissedebilsinler, ortak davamıza kişisel yeteneklerinin azamisi ile yardım edebilsinler ve kadroları atama çalışmasının genel eğilimi, bu kadroları atamanın amacı olan siyasal çizginin yürütülmesinin gereklerini tamamen karşılayabilsin.

Bu konuda özellikle önemli olan, yeni ve genç kadroların cesaretle ve zamanında terfi ettirilmeleridir. Bizim arkadaşların bu noktada henüz beraklaştıklarını sanmıyorum. Bazı kişiler, adam seçmede öncelikle eski kadrolara dayanmamız, diğerleri de, bunun tersine, öncelikle genç kadrolara dayanmamız gerektiğini düşünürler. Bana her ikisi de yanlış geliyor.

Doğal olarak eski kadrolar, Parti (...) için değerli bir varlığı temsil ederler. Bu eski kadrolar, yeni kadrolarda eksik olan şeye, yani, derin bir önderlik deneyine, Marksist-Leninist ilkelerde bir öğrenime, meseleler hakkında bilgiye ve yönelim yeteneğine sahiptirler. Ama ilk önce, yeterli sayıda eski kadro asla yoktur, gerekli olan sayının çok

altındadırlar ve bir kısmı da doğa kanunlarının işlemesi sonucunda görevden çekilmektedir. İkinci olarak, bazen eski kadroların bir kısmı geçmişten inatla gözünü ayırmamak, geçmişe sarılmak, eski alışkanlıkta kalmak eğilimindedirler ve hayattaki yenilik duygusunu kaybetmektedir. Çok ciddi ve tehlikeli bir eksikliktir.

Genç kadrolara gelince, doğaldır ki bunlarda eski kadroların deneyi, öğrenimi ve meseleler hakkında bilgisi ile yönelim yeteneği yoktur. Ama ilk olarak, genç kadrolar geniş çoğunluğu oluştururlar; ikinci olarak, gençtirler ve bu nedenle görevden çekilme tehlikesiyle karşı karşıya değildir; üçüncü olarak, her Bolşevik işçide değerli bir nitelik olan yenilik duygusuna bol bol sahiptirler ve dördüncü olarak; o kadar çabuk gelişir, bilgi kazanır, o kadar şevkle ilerlerler ki eski arkadaşlara yetiyecekleri, onların yanında saf tutacakları ve onların yerine geçmeye layık olacakları zaman çok uzak değildir. Sonuç olarak mesele, eski ya da yeni kadrolara dayanıp dayanmamak değildir; mesele, Parti (...) önderliğinin ortak bir uyumunda eski ve yeni kadroların bir bileşkesine, birliğine yönelmektir.

İşte bu nedenle, genç kadroları cesaretle ve tam zamanında yönetici görevlere terfi ettirmeliyiz.

Sözü geçen dönem boyunca Parti'nin önderliğini güçlendirme meselesinde önemli başarılarından biri, kadroları seçerken tam da bu eski ve yeni kadroları birleştirme yolunu, yukardan aşağıya başarıyla izlemiş olmasıdır". (Parti Üzerine, Devrim Yayınları, sayfa 145-148)

• • •

Bir kadronun nasıl davranması gerektiği konusunda ise, son sözü Mao'ya bırakıyoruz.

"Bir komünist meselelere etraflı bir şekilde bakmalı ve sağlam ve faal olmalıdır; devrimin çıkarlarını kendi canından üstün tutmalı ve kişisel çıkarlarını devrimin çıkarlarına tabi kılmalıdır; Partinin kolektif hayatını sağlamlaştırmak ve Parti ile kitleler arasındaki bağları güçlendirmek için her zaman ve her yerde ilkelere bağlı kalmalı ve bütün yanlış düşüncelere ve eylemlere karşı bıkmadan usanmadan mücadele yürütmelidir. Parti ve kitlelerle, herhangi bir kimse ile ilgilendiğinden daha fazla ve gene başkalarıyla, kendisi ile ilgilendiğinden daha fazla ilgilenmelidir. Ancak böylelikle komünist adına hak kazanabilir." (Mao, Kızıl Kitap Almanca, sayfa 317; "Liberalizme Karşı", 7 Eylül 1937, Seçme Eserler Cilt 2, sayfa 28)

HADİ BAKALIM KADRO
GÖRELİM SENİ!

İşçiden... Fabrikadan... Sendikadan...

BU makalemizde 1993 yılının son üç aylık kesitine ilişkin olarak yine işçiden, fabrikadan, sendikadan söz etmeyi sürdürmek istiyoruz.

Bu dönemde, işçi sınıfı hareketinin mücadelesinde gözle görülür bir durgunluk yaşanmıştır. Az sayıda işyerinde sürdürülen grev ve başka direniş eylemleri, bu genel durgun görüntüyü değiştirememiştir.

15 Aralık 1991 tarihinde sendikalaşma çalışması yürüttükleri gerekçesiyle iki işçinin işten atılması ile başlayan

ve sonra 315 işçinin daha işten atılması ile 3 yıldır (evet 3 yıldır!) sürmekte olan Ceyhan Toros Gübre işçilerinin direnişleri, bu engin, fakat durgun deniz üzerindeki küçük dalgalardan biri durumundadır.

İşten atılan Kağıthane'li belediye işçilerinin bir yılı aşan direnişleri de bunlardır.

İstanbul Cam Sanayi işçileri 27 Nisan 1993'den beri grevdeler. Ya da toplam 778 işçinin Saraçoğlu, Gediz Madencilik'te 26 Ekim 1992 ve Bilginer Madencilik'te ise 3 Mayıs 1993'ten be-

ri sürmekte olan grevleri...

Veya Türkiye Maden-İş'in örgütlü olduğu Etibank, Karadeniz Bakır İşletmelerinde çalışan 11 bine yakın işçinin, "toplu sözleşme farklarının ödenmesi" talebiyle iş bırakarak vezne kuyruğuna girme şeklinde eylem gerçekleştirmeleri, işçi sınıfı hareketinin eylemliliğindeki bu genel durgunluğu bozmaya yetmemiştir.

İşçi sınıfı hareketindeki bu durgunluk, Temmuz ve Ağustos aylarındaki KİT'li işçilerin toplu sözleşme görüşmelerinin sürdüğü dönem dışta tutulduğunda, esasta 1993 yılının bir "özellik" olma durumundaydı.

1993'de, sendikalar almış oldukları 495 grev kararından sadece 45'ini uygulamaya soktular. 495 grev kararından 450'sinin uygulanmaması; sendika ağalarının grevi, patronlara karşı toplu sözleşme masasında ve işçilere de ne denli grev yanlısı olduklarını göstermede kullandıkları iki yanlı bir "blöf" olarak kavradıklarını açıkça gözler önüne sermektedir. Sendika ağaları, grev kararlarını, grevin genel sınıf çizgisi üzerinde yön kazanması, politik mücadelelere dönüşmesi için değil, ücretli emek düzeninin ömrünü uzatmada bir araç olarak kullanmak için almaktadırlar.

"Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı" istatistiklerine göre, 1993 yılında toplam 876 bin 277 işçinin toplu iş sözleşmeleri imzalandı. Toplu söz-

Sendikaların çeşitli işyerlerinde sürdürdükleri grevler:

Sendika	İşyeri	İşçi sayısı	Başladığı tarih
Tarım-İş	İzmir Valiliği Özel İdare Selçuk Meyve Fidanlığı	20	13 Eylül 1993
Türkiye Maden-İş	Saraçoğlu Madencilik	160	26 Ekim 1992
Türkiye Maden-İş	Gediz Madencilik	235	26 Ekim 1992
Türkiye Maden-İş	Bilginer Madencilik	42	3 Mayıs 1993
Petrol-İş	Hayat Tıbbi Aletleri A.Ş.	35	28 Eylül 1993
Petrol-İş	Mendel Kimya San. Tic. A.Ş.	21	1 Kasım 1993
Petrol-İş	Elvan Sanayii	20	2 Kasım 1993
Tek Gıda-İş	Görgülü Pastaneleri (8 pastane)	120	2 Mart 1992
Tek Gıda-İş	Trakya Yağ Sanayii	250	30 Haziran 1992
Kristal-İş	İstanbul Cam	200	27 Nisan 1993
Oleyis	Pen Oteli	25	13 Ocak 1993
Hizmet-İş	Keskin Belediyesi	45	11 Ekim 1991
Hizmet-İş	Gürpınar Belediyesi	45	31 Ağus. 1993

Aydınlık, 16 Kasım 1993

leşme yapılan yapılan işyerlerinden 705'i kamu sektöründe, 2 bin 304'ü ise özel sektörden idi. Aylık enflasyon oranları, hayat pahalılığı, devletin vergi zamları ve toplu sözleşmelerde elde edilen düşük ücret zamları, işçi sınıfının açlık sınırında yaşadığı bir durumu ortaya çıkardı...

...

1993'ün son üç aylık kesitinde, özelleştirmenin ilk etkileri de kendini göstermeye başladı: Bizzat Başbakan Çiller'in boyalı basına yaptığı açıklamalara göre, Zonguldak Kömür İşletmeleri'nde, 4 bin işçi tazminatlarını alarak işten ayrıldı. Ve ayrıca Karabük, İskenderun ve Divriği Demir-Çelik Fabrikaları'ndan toplam 8 bin işçinin işten atılacağı açıklandı.

Özelleştirilecek Pendik tersanesinde 150 işçi zorla emekliye sevk edildi...

Egemen sınıfların işçi sınıfına "özelleştirme" alanında yönlendirdiği bu saldırılar, bir dizi ideolojik hazırlık ve göz boyama ile sürmektedir. Egemen sınıf partilerinin, 1994 yılının Mart ayında yapılacak yerel seçimlere ilişkin oy kaygıları nedeniyle, "özelleştirme" tartışmalarının dozajını düşürmeleri, onların özelleştirmeden vazgeçtikleri hayalini doğurmamalıdır.

Türkiye'nin patron birliklerinden biri olan TUSİAD'ın Başkanı Halis Komili, özelleştirme konusundaki ilkelerini şöyle açıklamaktadır:

"1- KİT açıklarının en önemli kısmı tarım kesiminden kaynaklanmaktadır.

Buna bir çözüm bulmadan KİT probleminin halledilmesinden söz edilemez.

2- KİT zararlarından söz ederken zaruri altyapı yatırımları gözden geçirilmeli.

3- Özelleştirme sonucu kısa dönemde işsizlik artışı kaçınılmazdır. Bunun tedbirleri öncelikle alınmalı ve işgücünün yeniden eğitilmesine önem verilmelidir.

4- Tekel konumundaki KİT'lerin özelleştirilmesinin özel sektör tekelleri-

ne dönüşmesine özen gösterilmelidir.

5- Kamuoyu, özelleştirme konusunda aydınlatılmalı ve desteği sağlanmalıdır."

Patronlar kamuoyunun desteğini almak için aydınlatma (siz "aldatma" okuyun!) çalışmasından söz etmekte. Onlar tekellerin tekel kalmasını talep etmekte: Tek fark, devlet tekelinden, özel sektör tekeline dönüşümdür! KİT'lerin zararlarına çözüm aramaktadırlar ve en fazla açığın verildiği tarım alanında en kapitalistçe çözümler bulunmazsa, özelleştirmenin hedefine varamayacağına dikkat çekmektedirler. Görüldüğü gibi, özelleştirme sonucu işsiz kalacak yüzbinlerce işçi, patronları hiçbir şekilde ilgilendirmemektedir. Halis Komili, açıkça özelleştirmenin işsizliği artıracığının kaçınılmaz olduğunu söylerken, alınacak tedbirlerin ne olacağı konusunda tek kelime etmemektedir. Örneğin devletin ve kendi ceplerinden finanse edilen bir işsizlik sigortasının yanına bile uğramıyorlar! Onlar bunu doğaldır ki varlıkları gereği yapmayacaklardır...

Peki ya işçilerin "haklarını korumak için" birbirleriyle yarışan Türk-İş, DİSK ve Hak-İş ne yapmaktalar acaba?

Örneğin Hak-İş üyesi Öz Çelik-İş çok "keskin"(!): "Karabük'de kan gövdeyi götürür" demektedirler.

Daha sonra Türk-İş, DİSK ve Hak-İş temsilcileri ortaklaşa yaptıkları bir toplantıda, "özelleştirmeye, taşeronlaştırmaya ve işten atılmaya karşı" Kasım ayından itibaren eylemlilikler yapmayı kararlaştırdılar. Kasım ve Aralık

ayları geçti, yeni bir yıla girildi ve fakat bu çok işçi canlısı sendikalardan tık çıkmadı.

İşçi sınıfı hareketi, Temmuz ve Ağustos aylarındaki toplu sözleşme anlaşmalarında —bir kez daha olduğu gibi— kendini satan bu sendika ağalarının oyunlarına gelmemeli, mücadelesinin devrimci gelişmesini sağlamak için sendika ağalığını aşmanın yollarını aramalıdır.

Türk-İş Başkanlar Kurulu 5 Kasım'da Adana'da toplandı. Konu, yerel seçimlere ilişkin tavır belirlemek idi. Bay Genel Başkan şunları söylüyordu:

"Türk-İş geçmişte olduğu gibi geleceğe ağıl, gidene beyim dememelidir. Siyasi yaşama en fazla muhatap olan böyle bir kuruluş, siyasi gidişe seyirci kalmaz. Türk-İş, siyasi hayata yön vermemelidir."

Geçmişte gelene ağıl, gidene beyim diyen Türk-İş'in bugünkü "aristokrat"ları, siyasi hayata yön vermekten ne anladıklarını, egemen sınıf hükümetlerinin verdikleri sözleri yerine getirmemeleri durumunda(!), Türk-İş'in bizzat bir işçi partisi kurarak mücadelesini sürdüreceğini ilan ederek açıklamışlardır. Görünürde çok "mücadeleci"(!) olan bu açıklamanın sahipleri, yaptıkları açıklamanın üstünden çok fazla bir zaman geçmeden, belki de Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi sınıfına yeni yıl hediyesi olarak, başkanları Bayram'ın ağzından ilginç açıklamalarda bulundular.

Yılın son günü, Hürriyet gazetesinde "Özlenen barış" başlığı ile büyük puntolarla öne çıkarılan bu haber, TÜSİAD (Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği / "patronlar kulübü" = Hürriyet gazetesi kullanıyor bu kavramı!) ile Türk-İş (Hürriyet, Türk-İş için ise, "en büyük işçi örgütü" de-

mektedir!) görüşmesine ilişkin. Patronların şarap, sendikacıların ise rakı içtikleri bu görüşme sonucunda, —patronların ve işçilerin görüşlerini birleştirip ortak bir görüş olarak hükümete sunacak ve 3 patron ile 3 işçi temsilcisinden oluşacak olan— bir komisyon oluşturulmuştur.

Gazetenin "tarihi buluşma" adını verdiği bu görüşmenin sonucunda, Türk-İş ve TÜSİAD arasında "tam mutabakat sağlanmıştır" diyen büyük patronlardan Rahmi Koç, basına açıklamanın "sayın başkan" Bayram tarafından yapılacağını açıklamasından sonra, Türkiye'nin "en büyük işçi örgütü"nü başkan şunları söylemiştir:

"Başta ülkenin birliği, bütünlüğü olmak üzere, birçok genel konu üzerinde konuştuk. Görüş birliğine vardık. ..."

Bu "tarihi" açıklamadan sonra söz alan Rahmi Koç ise şunları söylemektedir: *"Biz bir adım attık. Önümüzde önemli meseleler var. Gümrük birliği var. Özelleştirme var. Her konuda oturup konuşacağız. Bunları da ortaklaşa öneriler demeti olarak sunacağız."*

Bayram Meral gibi işçi aristokratlarının işçi düşmanlığından şüphe duyanlara duyurulur derken; özelleştirme sonucu gündemde olan kitlesel işçi kıyımlarına ilişkin olarak patronlarla birlikte nasıl çözümler (hem de demet demet!) üretileceğini merakla bekle-

PATRONLAR ŞARAP, SENDİKACILAR RAKI İÇTİ
Divan Otelinde yapılan tarihi patron-işçi toplantısından önce Türk-İş Başkanı Bayram Meral, Tekfen Holding sahibi Feyyaz

Hürriyet

Berker (sol başta), TÜSİAD Başkanı Halis Komili (sağdan ikinci) ve Şinasi Ertan'la (sağ başta) sohbet etti. 2 saat süren yemekli toplantıda patronlar şarap, işçi liderleri ise rakı içmeyi tercih etti.

diğimizi not etmek istiyoruz!!!

Fakat bu görüşmenin gayet açık bir şekilde ortaya koyduğu bir gerçek de, Bayram Meral'in "siyasi hayata yön vermek"ten ne anladığına ilginç açıklamalar getirmesi olmuştur:

"... ilk kez doğrudan patronlarla buluşuyoruz. (Daha önceleri dolaylı buluşuyorlarmış /BN) TUSİAD, güçlü bir kuruluş. (Bükemediği eli öpüyor! /BN) Bu tür buluşmalar eğer 1980 öncesinde yaşansaydı, belki o günlerin terör ortamı o kadar büyümeyiz, belki de 12 Eylül olmazdı."

12 Eylül öncesinde Bayram Meral'in bu lafları söyleyebilmesi için biraz cesaret sahibi olması gerekirdi! O dönem rüzgar işçiden, devrimden esmekte idi. 12 Eylül'lerin geliş nedenini, biri egemen sınıfların bir bölümünü temsil eden bir patronlar kulübü ile, diğeri karşı-devrimci sarı bir sendikanın temsilcilerinin biraraya gelmemiş olmasına bağlayan kafa; işçi düşmanlığını sonsuza kadar sürdürebileceğini düşünen, işçi sınıfının tarihi misyonunu artık yerine getirmekten vazgeçtiğinin rüyasını gören kafadır. Eğer "terör"den söz edilecekse, faşist Türk devletinin teröründen söz etmek gereklidir! Emekçi halk yığınlarının haklı, kitlesel mücadelelerini "terör" diye adlandıran bu kafa, bizzat 12 Eylül'ün faşist terör olduğunu da gözlerden gizleme çabası içindedir. (Belki de içtiği rakının tesiri sonucu böyle olmuştur?!)

İşçi sınıfı, işte bu satılmışların iyice açığa çıkan gerçek yüzlerini bilincine kazımalı, mücadelesini kendi ellerine almalı, sendika ağalığını aşmalıdır.

Aynı Bayram Meral, 5 Kasım'daki Başkanlar Kurulu toplantısından sonra Adana'da toplanan Türk-İş İş Kurultayı'nda şunları söylemiştir:

"Yıllar önce bu ülkede Türkler ve Kürtler emperyalizme karşı düşmana birlikte savaştılar. Bugün Güneydoğu'da ölen de öldüren de bu ülkenin çocuğudur. Kimse bizleri düşman edemez. Sorun demokratik hukuk devleti kuralları içinde siyasi yollarla bir an önce çözülsün, akan kan durdurulsun."

Bayram Meral'in burada söyledikleri ile, TUSİAD'lı patronlarla yaptıkları görüşmede söyledikleri arasında tam bir uyumluluk söz konusudur. Bayram Meral, patronlarla görüş birliğinde olduğu ülkenin birliği, bütünlüğü konularını demokratik hukuk devleti kuralları içinde çözmeden yanadır. Sözü geçen devlet, faşist Türk devletidir! Sözü edilen birlik, bütünlük; TC'nin "devleti ve milleti ile bölünmez" ol-

duğu söylenen bütünlüğüdür. Kuzey Kürdistan'da bugün öldürülenler de, 1923 yılında TC kurulurken, ayrı devlet kurma hakları gasp edilmiş olan Kürdistanlı emekçilerin çocuklarıdır...

Kuzey Kürdistan'da faşist TC devletinin sürdürdüğü soykırım politikasına karşı işçi sınıfı hareketinin tavır geliştirememesinin önündeki en önemli engellerden birisinin de faşist, sarı sendikalar ve onların başına çöreklenmiş olan sendika ağaları olduğu bu örnekte de açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Eğer işçi sınıfı, soykırımların doğrudan ortağı olmak istemiyorsa, mücadelesini kendi ellerine almalı, sendika ağalığını aşmalı; halkların kardeşliğinin de tek yolunun devrimden geçtiğini mücadele bayrağına yazmalıdır!

...

1993'ün son üç ayında, memurların "grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklar" şiarı temelinde gerçekleştirdikleri eylemlere değinmek gerekmektedir. "Kamu Çalışanları Sendikaları Platformu", 15 Ekim 1993'de memurların toplu viziteye çıkmasını kararlaştırdı. İstanbul, Ankara, Adana, İzmir ve diğer bir dizi şehirde toplu vizite eylemi gerçekleşti.

Ekim ayının ikinci yarısında, "beyaz eylemler" olarak da adlandırılan, sağlık çalışanlarının (hemşireler, teknisyenler, hasta bakıcılar ve doktorların), "ücretler ve özlük haklarında iyileştirme ile; grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı" talepleriyle bir dizi eylemlilikleri gündeme geldi. 28 Ekim'de İstanbul, Ankara, İzmir, Sivas, Muğla gibi şehirler başta olmak üzere, hemen tüm ülke çapında doktorlar da dahil tüm sağlık personeli, yer yer tüm gün iş bırakarak uyarı grevleri gerçekleştirdiler. 18-19 Kasım günlerinde de, tüm ülke çapında sağlık çalışanlarının iş bırakma eylemleri kaydediliyordu. Kamu Çalışanları Sendikaları Platformu, eylemliliklerini Aralık ayı içinde de sürdürdü...

...

Ve ayrıca belediye işçilerinin, örneğin İzmir-Bornova, Adana-Yüreğir ve Seyhan, İstanbul-Küçükçekmece ve Bakırköy, Zonguldak, Mersin Büyükşehir Belediyelerinde olduğu gibi, ödenmeyen toplu sözleşme farkları, ikramiye farkları ve aylıkları için yürüttükleri eylemlilikler de sürekli gündemdeydi...

Ya da sendikal örgütlenme çalışmalarının patronlarca kitlesel işten atma ile cezalandırılması ve bunlara karşı direnişlerin örgütlenmesi örneklenebilir:

-Türk Petrolleri Anonim Ortaklı-

ğı'na bağlı Batman Petrol Tesisleri'nde taşeron firmalarda çalışan Petrol-İş üyesi 300 işçi son üç ay içinde işten çıkartıldı. Direniş sürüyor.

-Aralık ayı ortasında, Florance Nightingale Hastanesi çalışanlarından 113 işçi, hastanedeki sendikalaşma çalışmalarından dolayı işten atıldılar. Direniş sürüyor.

-13 Aralık'ta, İstanbul Pancar Motor'da, patronun 313 işçiden 201'ini çıkaracağını ilan etmesinden sonra, işçilerin tümü işletmeyi işgal ettiler. Direniş sürüyor.

-18 Aralık'ta Derby Lastik Fabrikası'na işbaşı yapmaya gelen işçiler, toplam 220 işçiden 101'nin işten atıldığı haberiyle karşılaştılar. Bunun üzerine tüm işçiler direnişe geçtiler...

...

Burada verdiğimiz bu örnekler, yazının başında da vurguladığımız gibi, işçi sınıfı hareketinin görece bir durgunluk içinde olduğu gerçeğini değiştirmemektedir. Bolşevikler bu olumsuzluklardan da gerekli sonuçları çıkartabilmeli ve işçi sınıfı içinde yürütülen mücadeleyi en son sınırlarına dek zorlamalıdır.

İşçi sınıfı, mücadelesini kendi ellerine almalıdır. Bunun için, her işletmede, her fabrikada GREV ve MÜCADELE KOMİTELERİnin kurulması ve mücadelenin bu komiteler önderliğinde yürütülmesi gereklidir. Mücadelenin tümü, gerçek kurtuluşu sağlayacak olan, ücretli emek sisteminin devrimle yıkılması hedefiyle yürütülmek zorundadır.

İşçi sınıfının 1993 yılı içindeki tüm mücadeleleri, işçi sınıfı içinde devrimci-komünist bir önderliğin eksikliği bar bar bağırılmaktadır. Mücadelenin önderliği, düzene her yönü ile bağlı sendika ağalarının tekelindedir. Bu tekel kırılmadıkça işçi sınıfının mücadeleleri maalesef düzen sınırları içinde kalmaya mahkum olacaktır. Ama bu kader değildir. Bunu değiştirecek güç, sınıf bilinçli işçilerdedir. Bu nedenle çalışmamızda dikkatimizin merkezinde durması gereken hareket işçi sınıfı hareketi olacaktır. Görevimiz, durup dinlenmeden işçi sınıfı hareketi içine komünist bilinci taşımaktır.

İşçi sınıfının tarihsel misyonu, onu çalışmanın içinde yoğunlaştırılması gereken esas sınıf haline getirmektir. Bu yüzden Bolşevikler işçi sınıfı içindeki çalışmalarında işletme/fabrika çalışmasını, bunun temel örgütleri olarak da işletme/fabrika hücrelerini esas alacaklardır!

HEP DAHA İLERİ! BOLŞEVİZME!

Ocak 1994

“Kızıl Sendikalar Enternasyonalı”nin (KSE) deneyim ve derslerinden öğrenelim!

– XVII –

İşçi aristokrasisine, sendika bürokrasisine ve sömürücülere ve devletlerine karşı savaşımın örgütlendiği temel alan, işletme ve işletme içerisindeki komünist hücre olmalıdır. Tek tek işletmelerdeki işçileri işletme hücresi önderliğinde birleştirmeden, işletmeler fethedilmeden, ne en geniş kitleler kazanılabilir, ne de sınıf düşmanlarına karşı başarılı bir savaşım örgütlenebilir. İşletmeler içerisindeki çalışmayı temel alan devrimci sendikal faaliyet, gerici ve sarı sendikalarındaki çalışmada sendika muhalefet gruplarını ve fraksiyonlarını temel almalı, en ileri işçilerin önderliğinde oluşan sendika muhalefet grupları ve fraksiyonları çerçevesinde sendikalarda örgütlü işçileri birleştirmelidir.

SONUÇ: BAZI ÖNEMLİ GENEL DERSLER

Kızıl Sendikalar Enternasyonalı'nın deneyimlerinin ve kararlarının bizim yaptığımız çerçevede incelenmesi, öncelikle şu derslerin çıkartılmasını mümkün ve gerekli kılmaktadır:

- Sendika hareketinin sermayeye karşı savaşımında başarılı olmasının birinci şartı, bu harekete komünist dünya görüşünün kılavuzluk yapmasıdır. Sendikalar için kılavuz edinebilecekleri yalnızca iki dünya görüşü vardır: Ya burjuva dünya görüşü, ya da proletaryanın komünist dünya görüşüdür. Bu iki dünya görüşü arasında sendikalar, iddia etseler bile tarafsız kalmazlar ve her tarafsızlık iddiası, aslında, kabul edilen ve işçi yığınlarının çıkarına karşı yönelen burjuva dünya görüşünün savunulmasını gizlemek için öne sürülmektedir.

- Sendikalara komünist dünya görüşünü hakim kılmanın ve kurulan hakimiyeti sürdürmenin ön şartı, sendikalara proletaryanın komünist partisinin önderliğidir. Genel olarak partiler konusunda bağımsızlığını ilan eden sendikalar, gerçekte komünist partisine karşı bağımsızlığını, burjuva partilerine karşı bağımlılığını ilan etmiş, sınıf uzlaşmasını temel almış, burjuvazinin sınıf çıkarlarına hizmet eden sendikalardır. Devrimci sendikalar, üyelerini gönüllü olarak komünist partisinin önderliğine ikna eder, bu temelde eğitir, komünist partisine müm-

kün olan en büyük yakınlaşmayı sağlamak için çabalar.

- Devrimci sınıf sendikaları ile tüm reformist, sarı, gerici sendikalar arasındaki temel fark, devrimci sınıf sendikalarının işçi sınıfının bütün kısmi talepler uğruna savaşımını devrim, sosyalizm talebine bağımlı olarak ele alması ve örgütlediği işçi yığınları her kısmi savaşımında devrime yakınlaştırmak için çalışmasıdır. Kısmi taleplerin devrim, sosyalizm hedefine tabi olarak ele alınması, kısmi talepler uğruna savaşımın öneminin düşürülmesi değildir. Tersine devrimci sınıf sendikaları, geniş işçi yığınlarını örgütlemek, devrim savaşına yaklaştırmak amacıyla kısmi talepleri, iktisadi talepleri çıkış noktası olarak almalı, işçi sınıfının kısmi çıkarlarını da garanti altına almak için kısmi savaşımın uğruna çabaları devrim, sosyalizm hedefi ışığında değerlendirmeli ve burjuvazinin egemenliğinin yıkılmasını hazırlamalıdır.

- Kapitalist düzen çerçevesinde her sınıf savaşımı, gelişmesinin belirli bir aşamasında kaçınılmaz olarak politik sınıf savaşımı haline gelir. Bu gerçeğin ışığında, devrimci sınıf sendikaları, kendilerini iktisadi savaşımın sınırlayamazlar. Başından itibaren politik savaşıma öncelik tanımalı ve işçi sınıfının genel, devrimci taleplerini burjuvaziye kabul ettirme mücadelesinde devrim hedefini bir an olsun gözden uzak tutmamalıdır. Devrimci sendikalar, geniş işçi yığınlarının kısmi talepleri uğruna savaşımından uzak kalmamalı, tam tersine bu savaşımını bizzat kendisi çıkartmalı, ama başından itibaren ve sürekli olarak savaşıma katılan işçilerin bilinç ve örgütlülük düzeylerini yükseltmek için iktisadi talepler uğruna savaşımın genel sınıf savaşımına dönüştürmek için çabalama-
lıdır.

- Sendikalar kapitalizm şartlarında işçi sınıfının en geniş kitle örgütüdürler (devrimci dönemlerde ortaya çıkan Sovyetler biçimindeki çok daha geniş işçi örgütlerini sermayenin egemenliğinin yıkılmadığı şartlarda sürekli olamayacakları için burada tartışma dışında tutuyoruz). Sendikalarda örgütlü işçilerin çoğunluğu komünist partisinin sloganları için kazanılmadan ve sendikalarda örgütlü işçilerin çoğunluğu komünistlerin etkisi altına alınmadan, ne başarılı bir silahlı ayaklanma mümkündür, ne de işçi sınıfının bilinç ve örgütlülük düzeyini büyük ölçüde yükseltmek mümkündür.

• Devrimci sınıf sendikaları, her türden şövenizme, milliyetçiliğe, dinsel dargörürlüğe karşı, ezilen ulustan işçilere savaşımında özel destek görevlerini yerine getirerek, bütün farklı milliyetlerden, dinlerden, ırklardan işçileri ortak sınıf çıkarları temelinde enternasyonalist ortak sınıf sendikalarında birleştirirler. İşçiler, diğer sınıf kardeşlerinden kendilerini ayıran, ortak sınıf düşmanlarına karşı savaşımını engelleyen ya da zayıf düşüren her türden ulusal, dinsel, ırkçı duvarları yıkmadan, bu yıkıntının üzerinde kendi enternasyonalist eserini inşa etmeden ileriye yönelik bir tek sağlam adım atamayacaktır. Bu hedefe ulaşmanın en önemli koşulu, ezen ulusların işçilerinin, "kendi" egemen uluslarının sömürücülerine karşı tutarlı, proleter enternasyonalisti sınıf savaşımını vermeleri, ezilen ulusların işçi sınıfının ulusal ve sınıfsal kurtuluş savaşımına doğrudan yardımda bulunmaları ve ezilen ulusların işçilerinin güvenini kazanmalarıdır.

• Devrimci sendikalar komünizm okuludurlar. Devrimci sendikalar, kapitalizm şartlarında rekabet aracılığı ile birbirine karşı düşürülmüş, düşman edilmiş, sermaye karşısında sindirilmiş işçi tabakalarını birleştiren, onların sınıf olarak hareket etmesinin önkoşullarını yaratan, sınıf düşmanlarına karşı ortak savaşım bilinciyle eğiten geniş sınıf örgütleridirler. En geniş işçi kitlesinin bilinçli sınıf hareketini geliştirme, kitabı eğitim yoluyla değil, sayısız mücadele biçimleri içerisinde pratik eğitim yoluyla olabilir. Komünizm okulu olma iddiasındaki bir sendikanın iddiasının doğruluğunun en temel kıstası, pratik sınıf savaşımını ne ölçüde başarılı olarak örgütleyip örgütlenmediğinde, en geniş işçi kitlesini savaşım içerisinde ortak düşmana karşı sağlam bir biçimde birleştirip birleştiremediğinde aranmalıdır.

• Milyonlarca işçinin harekete geçtiği ilk alan, kısmi talepler uğruna savaşım alanıdır. Kısmi talepler uğruna savaşımında, çoğu kez işçiler bilincinde olmadan sınıf olarak eyleme geçerler, sermayenin ve onun ortak egemenlik aracı olan devletin, düşmanları olduğunu anlarlar, en basit bir talep uğruna bir mücadelenin bile sıkı bir sınıf dayanışmasını zorunlu kıldığını görürler. Tek başlarına kısmi talepler uğruna savaşım daha fazlasını veremez, işçileri yaşam ve çalışma şartlarının kötülüklerinin ana kaynağına, ücretli kölelik düzenine karşı mücade-

leye doğrudan yöneltmez, ama buraya karşı yöneltmek için, devrimci sınıf sendikalarına büyük imkanlar verir. Devrimci sendikalar bu imkanları kullanmakla, kısmi savaşımını örgütlemekle yükümlüdürler. Sınıf savaşımını yasalarının doğru bir bilinciyle hareket eden sendikalar, kısmi savaşımın içerisindeki işçilerin bilincini genel sınıf taleplerine yöneltir ve işçilerin günlük savaşımını devrimci politik savaşım düzeyine yükseltir. Geriliği ve darlığını bahane ederek kısmi savaşımın her küçümsenmesi, devrimci sendikaların sınıfın geniş kesimlerinden kopmasına, devrimci kitlesel sınıf savaşımını örgütleyememesine yol açacak, dolayısıyla sermaye düzeninin yıkılmasına, yerine proletarya diktatörlüğünün kurulmasına engel olacaktır.

• İşçi sınıfı homojen değil, her top-

Komünizm okulu olma iddiasındaki bir sendikanın iddiasının doğruluğunun en temel kıstası, pratik sınıf savaşımını ne ölçüde başarılı olarak örgütleyip örgütlenmediğinde, en geniş işçi kitlesini savaşım içerisinde ortak düşmana karşı sağlam bir biçimde birleştirip birleştiremediğinde aranmalıdır.

lumsal sınıf gibi heterojen bir sınıftır. İşçi sınıfı, çalışan işçilerden ve işsizlerden oluşur. Sanayi proletaryasını kapsadığı gibi tarım proletaryasını da kapsar; sınıf baskısının yanısıra cinsel baskı altında ezilen kadın işçiler de sınıfın kopmaz bir parçasıdır... İşçi sınıfının her tabakasının, diğer tüm tabakalarla ortak sorunları ve taleplerinin yanısıra, kendine özgü özel sorunları ve talepleri de vardır. Bu nedenle devrimci sendikalar, işçi sınıfının tüm tabakalarını somut olarak incelemeli, onların somut sorun ve taleplerini bilmeli, formüle etmeli, sınıfın tüm tabakaları arasında sıkı bir dayanışma yaratmalı ve tüm tabakaları ortak, genel talepler uğruna savaşımında birleştirmelidir.

• Devrimci sendikaların inşa edilmesinin, en geniş işçi yığınlarının sermayeye karşı, devrimci bir sınıf savaşımında birleştirilmesinin, en küçük

savaşımından en büyük ve en karmaşık savaşımına kadar tüm savaşımın içerisinde işçi sınıfının şaşmadan, paniğe kapılmadan ilerlemesinin olmazsa olmaz koşulu, devrimci sendika hareketinin komünist kadrosunun yaratılmasıdır. Ancak, reformist sendika kadrosundan daha bilgili ve tecrübeli bir devrimci sendika çekirdeği yaratan işçi hareketi, sürekli olarak binlerce engel ve zorlukla karşılaştığı sınıf savaşımını başarılı bir şekilde örgütleyebilecek, zafere doğru ilerleyebilecektir. Devrimci sendika hareketinin kadrosu yalnızca derin bir teorik bilgiyle değil, aynı zamanda en geniş bir pratik tecrübe ile şekillendirilebilecektir.

• İşçi hareketinin devrimcileşmesinin, sınıf uzlaşması siyasetini güden sendikaların yerine devrimci sınıf sendikalarının geliştirilmesinin önündeki en temel engel, işçi aristokrasisi ve sendika bürokrasisidir. Bu tabakaların sınıf içindeki oranı çok küçük olmasına rağmen etkisi çok büyüktür. Bunların etkisinin en önemli nedeni, ücretli kölelik düzeninin her türlü desteğine ve avantajlarına sahip olmalarıdır. Ama tüm bu avantajlarına rağmen bu tabakalar, sürekli olarak işçi sınıfının en geniş yığınlarının çıkarlarına karşı durmak, işçi sınıfına ihanet etmek, burjuvaziyle işbirliğine girmek zorunda olduklarından işçilerin gözünde teşhir olurlar. Bunların etkilerinin temeli sağlam değil, zayıftır. İşçi ve sendika hareketinin devrimci öncüleri işçi aristokrasisine ve sendika bürokrasisine karşı savaşımında dezavantajlarının yanısıra çok büyük avantajlara da sahiptirler. Her şeyden önce devrimci önderler, işçilerin sınıf çıkarlarını savunan ve örgütleyen biricik gücü oluştururlar, ihanete karşı sınıfın davasına bağlılığın sembolüdürler. Bu nedenle işçi aristokrasisine ve sendika bürokrasisine karşı başarılı bir savaşım örgütlenebilir; bu tabakaların geniş işçi yığınları üzerindeki etkisi kırılabilir ve devrimci sendikaların işçi sınıfı içerisinde egemenliği sağlanabilir, yeter ki, savaşımın gereklerine göre mücadele edilsin.

• Sınıf uzlaşmacısı sendikaların hakimiyeti sürdüğü sürece, sarı sendikaların işçi sınıfının geniş kesimleri üzerinde etkisi var olduğu sürece ve ölçüde, komünistler gerici, sarı sendikalarda çalışmak, bu sendikalardaki işçileri komünizm davasına kazanmakla yükümlüdürler. Gerici sendikalarda çalışmayı reddetmek, ya da küçümsemek, geniş işçi yığınlarını burjuvazi-

nin etkisine terketmek demektir. Ama aynı zamanda gerici sendikalardeki çalışmayı, gerici sendika aracını ele geçirme hayali ile yürütmek, bu sendikalarda örgütlü olan işçileri sürekli olarak gericiliğin örgütüne bağlamak, işçileri boş hayaller uğruna kandırmak demektir. Gerici, sarı sendikalar da çalışmanın amacı, en geniş işçileri sermayeye ve sendika bürokrasisine karşı örgütlemek, tabanı kazanmaktır.

- İşçi aristokrasisine, sendika bürokrasisine ve sömürücülere ve devletlerine karşı savaşımın örgütlendiği temel alan, işletme ve işletme içerisindeki komünist hücre olmalıdır. Tek tek işletmelerdeki işçileri işletme hücresi önderliğinde birleştirmeden, işletmeler fethedilmeden, ne en geniş kitleler kazanılabilir, ne de sınıf düşmanlarına karşı başarılı bir savaşım örgütlenebilir. İşletmeler içerisindeki çalışmayı temel alan devrimci sendikal faaliyet, gerici ve sarı sendikalardeki çalışmada sendika muhalefet gruplarını ve fraksiyonlarını temel almalı, en ileri işçilerin önderliğinde oluşan sendika muhalefet grupları ve fraksiyonları çerçevesinde sendikalarda örgütlü işçileri birleştirmelidir.

- Devrimci sendika siyaseti ve pratiği sürekli olarak ücretli kölelik düzeninin bekçi köpeklerinin baskısı altında çalışmaya zorlanmıştır ve sermaye düzeni sürdüğü sürece bu zorbalığı sürekli olarak da üzerinde hissedecektir. Bu nedenle devrimci sendika çizgisi, savaşımın tüm biçimlerini (legal ya da illegal) kullanmasını ve ustaca birleştirmesini bilmeli, her şart altında mücadelesini sürdüreceği biçimde örgütlemelidir.

- Toplumsal barbarlığın en son ve en "uygar" biçimi olan ücretli kölelik düzeni, aşılamayacak zorluklar ve felaketler içerisinde can çekişmektedir. Ama buna rağmen bu hasta, mikroplu yaratık, ömrünü uzatmak için her fırsatı kullanmaya çalışmakta, toplumda ve doğada sağlıklı olan ne varsa hepsini zehirlemektedir. Bu kokuşmuş organizmanın daha fazla zarar vermesini engellemenin tek yolu, onu yok etmektir!

KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALI'NİN DENEYİMLERİNİN ELE ALINDIĞI BAZI ESERLER

Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'nin

deneyimlerini ele almayı önemli gören ender komünistlerden birisi, eski Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nden Filip Kota'dır. Eserinin konusu, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki dönemde dünya sendikal hareketindeki iki karşıt çizginin değerlendirmesidir. Filip Kota, aynı zamanda sendikaların tarihi olarak ortaya çıkma nedenlerini, Marx ve Engels'in sendikalar konusundaki anlayışını ve komünist hareketin sendika enternasyonalî'nin önemine de değinmektedir.

Filip Kota Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'ne o kadar değer vermektedir ki(!), Birinci ve İkinci Dünya Savaşları arasındaki dönemde, dünya işçi sınıfı ve sendikal harekette önemli ölçüde etkide bulunmuş bu örgütün değerlendirilmesine, Türkçe çevirisi toplam 162 sayfa tutan eserinde ancak 2,5

**Devrimci sendikalar,
işçi sınıfının
tüm tabakalarını
somut olarak incelemeli,
onların somut sorun ve
taleplerini bilmeli,
formüle etmeli, sınıfın tüm
tabakaları arasında sıkı bir
dayanışma yaratmalı ve
tüm tabakaları ortak,
genel talepler uğruna
savaşında birleştirmelidir.**

sayfalık bir yer ayırmaktadır. Kızıl Sendikalar Enternasyonalî'nin önemini, tarihi rolünü içerik olarak ortaya koyamayan bu kısa, yetersiz eser, uluslararası işçi sınıfının belirli bir dönemini kapsayan tecrübelerini gün ışığına çıkartamıyor. Filip Kota'nın yazdığını olduğu gibi aktarırsak, okuyucu daha açık olarak Kızıl Sendikalar Enternasyonalî gibi bir örgüte ne kadar az önem verildiğini görecektir:

"C) Kızıl Sendikalar Enternasyonalî

1919 Mart'ında Moskova'da Üçüncü Komünist Enternasyonalî'nin kurulması dünya sınıfsal sendikacılık hareketi üzerinde doğrudan doğruya etkili oldu ve ona yeni bir atılım kazandırdı. Bunun sonucunda 1920'de Moskova'da 41 ülkenin delegesinin katıldığı devrimci sendikalar 1. Kongresi toplandı. Kızıl Sendikalar Enternasyonalî işte orada kuruldu.

Kızıl Sendikalar Enternasyonalî, programına ilk görev olarak kapitalist sistemin yıkılması ve sosyalizmin kurulmasını koydu. Örgütün kapıları, sınıf mücadelesinin devrimci ilkelerini kabul eden, işçilerin ekonomik talepler uğruna mücadelesini siyasi mücadeleye bağlayan ve Amsterdam Uluslararası Sendikalar Federasyonu tarafından temsil edilen reformcu hareketi teşhir için mücadele eden, bütün sendikal kuruluşlara açıktı. Üçüncü Komünist Enternasyonalî'nin himayesinde ve doğrudan desteğiyle kurulan Kızıl Enternasyonal, Komünist Enternasyonalî'le birlikte çalıştığını ve onun siyasi ve ideolojik önderliğini kabul ettiğini açıkça ilan ediyordu.

Kızıl Enternasyonalî'nin kurulması işçi sınıfının ve dünya sendikal hareketinin bütün mücadelesinde çok önemli bir rol oynamıştır: 1937'de 20 milyon üyesi vardı, Amsterdam Enternasyonalî'nin üye sayısı da 20 milyondan 12 milyona düşmüştü.

Kızıl Enternasyonal, Amsterdam Enternasyonalî'ni birçok defa birleşmeye, sermayenin taaruzuna, faşizmin zuhur etmesine ve kurulmasına, emperyalist savaş tehlikesine karşı ortak eylemler düzenlemeye davet etmiştir; ama bütün bu öneriler fiiliyatta faşizmin önündeki yolu temizlemiş olan Amsterdam Enternasyonalî'nin sağ yöneticileri tarafından reddedilmiştir.

Burjuvazinin ve tekellerin çıkarlarını koruyan bir başka örgüt de 1919'da Cenevre'de Cemiyet-i Akvamla aynı zamanda, 1. Dünya Savaşının galip ülkeleri tarafından «evrensel planda emekçilerin korunması ve geleceğin daha iyi kılınmasına yönelik daimi bir örgüt» olsun diye kurulan Uluslararası Çalışma Örgütüydü (OIT).

Bu örgütün kurulmasına ilham kaynağı olan ve onun en ateşli savunucuları S. Gompers, L. Jouhaux ve Uluslararası Sendikalar Federasyonu'nun liderleri gibi sağ sosyal-demokratlardı. İlk başkanı «sosyalist», sendikacı ve 1. Dünya Savaşı sırasında Fransa Silahlanma Bakanı Albert Thomas'dı.

OIT'in kurulmasının amacı işçi sınıfını devrim yolundan döndürmek, ona sınıf çelişmelerini ve mücadelesini unutturmak, işçi sınıfının ve sendikal hareketin içinde sınıf çıkarlarının bu örgüt tarafından korunacağı ve halledileceği hayalini yaratmaktı.

İtalya'da ve Almanya'da faşizmin kurulması sendikaların çözülmesi ve yıkılmasına, bu ülkelerde elde edilen sendikal hak ve özgürlüklerin inkarına

yol açtı. Faşizmin iktidarı ele geçirme tehlikesi, örneğin Fransa gibi, başka ülkelerde de görüldü; bu ülkelerde işçi sınıfı faşizme karşı bir dizi eyleme girişti. Bu çerçevede içinde 1935'de Fransa'da, zirvede bir birliğin sonucu olan Halk Cephesi kuruldu. Bu cepheye sendikal hareket de katıldı. 1936 Mart'ında Fransa'nın en büyük iki sendikal örgütü birleşti. Ama tecrübelerin de gösterdiği gibi, sendikaların birliği sağlam ilkelere temelinde olmayıp siyasi konjunktürün bir sonucu olarak olarak gerçekleşti. Daha önce görülmemiş bir güçte, bir grev dalgası bütün Fransa'yı sarsdı; işçiler, fabrikaları ve işletmeleri işgal ettiler, bu da devrimci bir durumun doğmasına yol açtı. Ama bu geniş sınıf mücadelesi hareketinden korkan reformcu sendika yöneticileri «Matignon Sözleşmeleri» ile burjuvaziyle uzlaşarak hareketi baltaladılar.

İki dünya savaşı arasındaki dönem kapitalist düzenin iç buhranı, işçi sınıfının sayıca artması, sendikalarda örgütlenmesi ve devrimci ruhunun yükselmesiyle belirlenmiştir. Nitekim 1. Dünya Savaşının arifesinde 10 milyon sendikal işçi varken 2. Dünya savaşı öncesinde bütün dünyada 40 milyona yakın işçi bulunuyordu.

Özellikle Sovyetler Birliği'nin savaşa girmesinden sonra, faşizme karşı mücadele işçi sınıfının bilincini ve mücadeleye ruhunu sağlamlaştırdı. Faşizm, sadece işçi sınıfının düşmanı olmakla kalmıyordu, aynı zamanda milli bağımsızlığın da düşmanıydı. İşçi sınıfı ülkesinin kurtuluşu için işgalcilere karşı mücadele ederken, aynı zamanda kendisinin en acil sorunlarını halletmek için de savaşıyordu. İşçi sınıfını nazi-faşizmine karşı savaşa faal olarak katılmaya iten nedenler bunlar olmuştur ve işçi sınıfı grev ve sabotajlardan silahlı mücadeleye kadar çok çeşitli mücadele biçimlerine başvurmuştur." (Filip Kota, "Dünya Sendikal Hareketinde İki Karşıt Çizgi", sayfa 36-38, Günce Yayınları, 1. Baskı, Haziran 1977, orijinal baskı 1973)

Bu kadar kısa bir değerlendirme bile, bir yerde, 1960'ların ortasından itibaren modern-revizyonizmle ayrılığı resmen ilan eden Uluslararası Komünist Hareket içerisinde ender, olumlu bir tavidir. Zira, o günkü dönemde Çin Komünist Partisi ve Arnavutluk Emek Partisi şahsında yeniden şekillenen Uluslararası Komünist Hareket saflarında Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi üzerine bir değerlendirme yapan eser, istisnayı teşkil etmektedir.

Fakat, geçerken yapılan kısa değerlendirmeler, kısalığı içerisinde doğru olsa bile, uluslararası işçi sınıfının geçmiş deneyimlerini komünist açıdan değerlendirme görevine cevap vermemekte ve bu mirasın çarpıtılması, yanlış bir biçimde tanıtılması modern-revizyonistlere, her türden diğer revizyonist ve oportünistlere bırakılmaktadır.

Modern-revizyonist cephe içerisinde, başından sonuna kadar eserinin konusu olarak Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi'ni alan bir yazar G. M. Adibekow'dur. F. Kota ile aynı tarihte, kitabını tamamlayıp yayınlatan Adibekow, kitabının başlığı olarak da "Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi"ni almıştır. Adibekow'un Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi'nin deneyimlerini revizyonist bakış açısı ve revizyonist taraflı tarihle incelediği, kitabına eleştirel bir

Ancak, reformist sendika kadrosundan daha bilgili ve tecrübeli bir devrimci sendika çekirdeği yaratan işçi hareketi, sınıf savaşımını başarılı bir şekilde örgütleyebilecektir. Devrimci sendika hareketinin kadrosu yalnızca derin bir teorik bilgiyle değil, aynı zamanda en geniş bir pratik tecrübe ile şekillendirilebilecektir.

gözle bakıldığında hemen görülmektedir. Şöyle yazıyor Adibekow:

"Reformist önderler, «sınıf barışı»nı, «kapitalizmin sosyalizme gelişmesini»ni vaaz ediyorlar, reformlar için savaşımla kendilerini sınırlamaya çalışıyorlar ve işçileri yalnızca kısmi reformlar üzerine yönlendiriyorlardı. İşçileri, sömürü ve baskıya dayanan toplum düzeninin yıkılması son hedefi uğruna savaşıma da (abç) çağıran devrimcilerden farklı olarak reformistler, yığınların aktif, devrimci eylemlere girişmelerini engellemeye çalışıyorlardı". ("Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi", sayfa 9, Verlag Tribüne Berlin 1973, Almanca)

Devrimcilerle reformistler arasındaki fark, Adibekow tarafından devrimcilerin devrimi de savunması, reformistlerin devrimi savunmaması, kendilerini yalnızca kısmi talepler uğruna savaşımla sınırlaması olarak ko-

nuyor. Bir revizyonistin devrimci ile reformist arasındaki ana farklılığı ortaya koyması da reformistçe olabiliyor.

Devrimci ile reformist arasındaki, Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi ile reformist Amsterdam Enternasyonalisi arasındaki ana farklılık, birincinin reformlar uğruna savaşımı devrim savaşımına tabii kılması idi. Yoksa ince reformizm denilen, reformların yanı sıra devrimi de savunan reformizm ile devrimcilik arasında bir farklılık olmazdı.

Bir başka bağtımda da Adibekow, Kasım 1922'de yapılan "KSE'nin 2. Kongresi, kuruluş kongresinde tespit edilen, reformist yığın sendikalarının kazanılması hattını onayladı." diyor. Başka bağtınlarda da tekrarladığı bu düşünce, Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi'nin hiçbir kongresinde karar altına alınmamıştır. Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi kuruluş kongresinde, reformist sendikalara yönelik olarak, Sovyet sendikaları delegelerinin sunduğu ve 270 evet oyuna karşılık 28 hayır oyu ile kabul edilen kararda, "sendikaların parçalanması değil, fetih; yani, eski sendikalarda birleşmiş bir çok milyon sayıdaki yığınların fethi" (Aktaran, Adibekow, sayfa 23) denerek, reformist sendika aracının kazanılması gibi aptalca bir görev değil, reformist sendikalardaki kitlenin kazanılması görevi tespit edilmiştir. Adibekow gibi revizyonistler için, devrim yapmak, burjuvaziyi yıkmak gereksiz olduğu için proleter yığınların kazanılması değil, reformizmlerini ege-men kılmanın aracı olarak reformist sendikaların kazanılması talebi getirilmektedir.

Adibekow'un reformizmi bir başka yerde yine sırtıyor. Ona göre, "en önemli şey işçi sınıfının birliği" (age, sayfa 57) imiş. Bir reformist için devrimci temelde olmaksızın işçilerin birliği en önemli şey olabilir, ama komünistler için en önemli şey olamaz. İşçilerin birliğinde belirleyici olan nokta, yapılan birliğin hangi temel üzerinde yükseldiğidir...

Revizyonistlerin Kızıl Sendikalar Enternasyonalisi'nin tarihine olduğu gibi, deneyimlerine de doğru temelde yaklaşmasının mümkün olmadığı, her somut örnekte yeniden görülmektedir...

8 Mart 1994, “Kadın Grev Günü” olacak mı?

13.11.1993 tarihinde Kassel’de biraya gelen her renkten sendikalı kadınlar, feministler, kiliseden kadınlar, bazı otonom kadınlar ve yeşilci kadınlar, 8 Mart 1994’ün tüm Almanya çapında “Kadın Grev Günü” olarak kutlanması için bir kadın grev komitesi oluşturdu- lar.

Bizler bu grev komitesinin Kassel’de hazırlanmış olduğu “Almanya Çapında Grev Konferansı”na katıldık. Konferansa katılım 350-400 civarında idi. Açılıştan ve selamlama konuşması yapıldıktan sonra gündem açıklandı:

- 1- Skeç,
- 2- Podyum tartışması,
- 3- Kadın grevinin hukuksal yanının açıklanması (Avukat Ingrid Steinmeister),
- 4- Bölgelerden raporlar,
- 5- Çalışma grupları.

Biz gündemin değiştirilmesini talep ettik. Gerekçe olarak da, gerek tek tek şehirlerdeki grev komitelerinin çıkarmış oldukları ortak grev gazetesinden, gerekse başka bir dizi kaynaklardan ve çıkarılan ortak çağrıdan takip edebildiğimiz kadarıyla, temel görüş ayrılıkları ve anlaşmazlıkların olduğunu gördüğümüzü ve bu sorunlar üzerinde tartışmanın zorunlu olduğunu dile getirdik.

Ayrıca bizim de eleştirilerimizin olduğunu, fakat gündemde tartışma bölümünün hemen hemen hiç yer almadığını, bu gündem maddesine ayrılan sürenin çok kısa tutulduğunu, konuşmacıların konuşmalarını kısa yapmaları ve konferansa katılanların tartışmaya daha fazla katılmasının sağlanmasının gerektiğini savunduk.

Ayrıca konferansa katılan yabancı kadınların çoğunluğu Türkiye-Kuzey Kürdistanlı kadınlardı, bu yüzden dil sorununun var olduğu kadarıyla çözülmesi gerektiğini de belirttik. Belirttiğimiz bu noktalar doğru bulundu ve konferansın gündemine geçildi.

Konuşmacılardan önce, konunun içeriğine bağlı saçma sapan kısa bir skeç sunuldu. Daha sonra podyumda

yeralan İzlandalı Thornhildur Tholitsdottir (bu kadın, aynı zamanda İzlanda Parlamentosunda yer alan kadın partisinin başkanı), İsviçre’den Zita Küng (sendika başkanı), Petra Christoph (HBV Berlin /Berlin Ticaret, Banka ve Sigorta Sendikası), Mansoreh Fared (İranlı göçmen), Gisela Notz (grev komitesi temsilcisi) konuştular.

Konuşmacılar, ülkelerinde gerçekleşmiş olan grev hareketlerinden “ders ve deneyimleri”ni aktardılar.

İzlanda: 1975 ve 1985’de grev hareketini gerçekleştirmişler. Bu grevlerle, kamu yaşamında kadınsız olunamayacağını göstermek istemişler. İzlandalı kadınlar bu grev eylemlerinde Birleşmiş Milletler’in (BM) ilan ettiği kadın yılını, kadın ve erkeğin eşit kılınmasına hizmet eder düşüncesiyle desteklemişler. Bu kadın konuşmasında, İzlanda’da çağrıyı, grev günü olarak değil, “Day Off” tatil günü olarak yaptıklarını söyledi. Bunun nedeni de, İzlanda’da siyasi grevin yasak olması. Siyasi grev yasak olduğu için, grev eylemleri buna uygun seçilmiş. Her kadın, yapabileceği eylem türüne kendisi karar vermiş. İşletmelerde kadınlara o gün için izinlerini alarak işe gitmemeleri önerilmiş. 1975 yılında İzlanda’da bu eylemlere %90 katılım olmuş.

İsviçre’den Zita Küng: İsviçre’de, İzlanda’da olduğu gibi tatil günü olarak değil, doğrudan grev günü olarak ilan ediliyor. İsviçre’de yer yer iş bırakma eylemleri gerçekleştirilmiş, fakat burada da genel olarak kadınların hangi eylem biçimini uygulayacağı kendilerine bırakılmıştır. Sendikaların yapılan çeşitli eylemleri desteklemesi için mücadele yürütülmüş ve bu eylemlerde 500.000 kadın yer almıştır.

Petra Christoph (sendika yöneticisi): İş bırakma eylemini yapabilenlerin yapmalarını; yapamayanlara da diğer eylem biçimlerini önerdi. (Çok akılcı bir öneri!) Bu konuşmacı, genel olarak Batı Almanya ile Doğu Almanya’nın birleşmesinden sonra “kadın hakları” konusunda geri adımların atıldığını,

bundan özellikle Doğu’daki kadınların daha fazla etkilendiğini belirtti.

Mansore Fared (İranlı göçmen): Yabancı bir kadın olarak, bu toplumda yabancıların özellikle de yabancı kadınların daha fazla ezildiklerini ve kadın-erkek eşitliğinin yanı sıra yabancıların da eşit haklara sahip olmaları gerektiğini vurguladı. Bu bağlamda, Alman anayasasının 19 no’lu eşitlik yasa- sının genişletilmesini talep etti. Bu kadın, tamamen sarı sendikanın savunuculuğunu üzerlenmişti.

Gisela Notz (grev komitesi temsilcisi): Almanya’da 8 Mart 1994’ün grev günü olarak gerçekleştirilmesinin düşünülüğünü vurguladı. Kadınların alışlagelmiş eski gelenekleri bu günde protesto edeceklerini, grevin geniş bir kavram olduğunu, hem işletmelerde, hem de dışta görünür olması gerektiğini düşündüklerini açıkladı. Bugün için en önemlisi, en geniş eylem birliklerinin sağlanmasıdır.

[Açıklığa kavuşması gerekli olan bir konu var, o da grev kavramının ne anlama geldiğidir. Konferansa katılan diğer kadınlar da grevin geniş bir kavram olduğunu anlattılar. Fakat bunlar

yapılan tek tek eylemleri, yanlış bir şekilde “grev” olarak nitelemektedirler. Örneğin: Şefe kahve pişirmemek, şefe gülümsememek, çocuklara bakmamak, çocukları babalarıyla birlikte işe göndermek, bütün gün alış-veriş yapmamak, o gün mor kıyafet giymek, grev için çorba pişirmek, su tabancasıyla erkeklerle mor renkli su sık- mak, işletmelerde topluca iş molalarını uzatmak, doğum grevi yapmak, ev işini protesto etmek, seks dükkanlarının önünde eylem yapmak ve başka sembolik bir dizi eylemler.]

Bu konuşmalar bittikten sonra tartışma bölümünde bizler söz alıp konuştuk. Dikkatimizi çeken; bizim dışımızda gerek söz alıp konuşanlar, gerekse konferansı düzenleyenler arasında görüş birliği vardı. Özellikle dikkat

ettikleri, bu birliğin bozulmamasıydı. Bu yüzden, gelen eleştirilere ve başka görüşlere tahammülleri yoktu. İlk konuşmalarımızdan sonra, bize karşı tutumları değişti, konuşmalarımız sık sık kesildi, hoşnutsuzluklarını açıkça belirttiler. Bizim savunduğumuz görüşler kısaca şöyle oldu:

Sendika alanında, bölgelerden verilen bilgilerden de görüldüğü gibi tasarlanan eyleme ilişkin olarak desteğin olmadığı, sadece sendikalardaki tek tek kadınların katılıp desteklediği açıkça ortaya çıkmıştır. Sendikalar, kadınları iş bırakma eylemine teşvik edip, eylemi desteklemeye zorlanmalıdır. Grevin toplumsal bir güç olarak etki sağlaması ancak bu şekilde olabilir. Hakim olan anlayışın sadece toplumun ilgisini çekmek olduğunu; bizlerin ise sadece ilgi çekmek değil, haklarımızı almak için mücadele ettiğimizi belirttik. Bu anlamda da yasalara bağlı kalarak değil, yasaların dışına çıkılması gerektiğini anlattık, ortak çıkardıkları çağrıya bir dizi eleştiriler getirdik.

Çağrıda, tüm toplumsal alanlarda, alınan kararlarda, toplumdaki kadın oranına göre hak sahibi olmak istediklerini belirtmekte. Bu talep, bu sistem hedef alınmadan savunulamaz çünkü bizler bu sistemin taşıyıcısı değiliz. Çağrının bir bütün olarak, var olan politik gelişmelere tavır takınmadığını; mesela ırkçılığa, gelişen faşizme ve süren gerici savaşlara tavırlarının olmadığını anlattık. Bu "yeni dünya düzeni"nin de "eski" emperyalist dünya düzeninden hiçbir farkı olmadığını vurguladık.

İzlandalı konuşmacının BM "kadın yılı" üzerine söylediğine karşı çıkıp, özellikle BM'nin barış gücü olarak girdiği ülkelerde kirli savaşlar yürüttüklerini, Somali'de bizzat kadınlara tecavüz ettiklerini, ayrıca BM askerlerine cinsel ihtiyaçlarını tehlikesiz bir şekilde gidermeleri için kondom dağıtıldığını belirttik.

Çağrının amacı, yabancı kadınlarla birlikte mücadele etmek değildir; belirtilen tek şey, sadece yabancı kadınların "eşit" ve korkusuz yaşamaları istekleridir. Bu konferansta emperyalist erkek egemen sisteme karşı çıkılmamıştır. Esas hedef, genel olarak erkekler alınmıştır. Konferansta korkunç bir sınıf uzlaşmacılığı egemendir. Sorunlara sınıfsal yaklaşılmadığı sürece de, ezilen ve sömürülenleri karşılarına almış olacaklardır. Bu anlayış ırkçılığa ve faşizme hizmet etmektedir.

Bu bölümde getirdiğimiz eleştirilerden dolayı, bir ara ortalık karıştı, özellikle son konuşmada divandaki bir kadın, bize "haddini bilmezler" diye bağırıyordu. Daha önce konuşmalarımızı

destekleyen, ama konuşmayan azınlık bir kesim, bu kez doğrudan öfkelerini dile getirdiler. Bunu da toplu olarak "bırakın konuşsunlar" diye ayağa kalkıp bağırarak yaptılar.

Ne yazık ki, grevin hukuki açıdan açıklanmasına tavır takınma imkanı olmadı. Zaman darlığından dolayı tartışma bölümü kısıtlandı. Hukuki yönün açıklanmasında, esas olarak Steinkühler ve benzeri sendika ağalarına atıfta bulunularak, grevin mümkün olabileceği, sendikaların ve devletin yasal çerçevesine bağlı kalınarak hareket edilebileceği açıklandı. Yasalara sadık kalınarak 8 Mart 1994, "Kadın Grev Günü" ilan edildi.

Konuşmacı, sendikanın geçmişteki grev çağrılarından örnekler verdi. Aynı zamanda sendikanın bazen siyasi grev(!) çağrısında da bulunduğu örnek olarak, Schleyer'in (Almanya İşverenler Sendikası eski başkanı) "teröristler" tarafından öldürülmesi üzerine, sarı sendikanın "teröre karşı" 2 dakikalık grev(!) çağrısı yaptığını anlattı.

Daha sonra çalışma gruplarına geçildi. Çalışma gruplarında kısa raporlar verilmekteydi. Bizler "iş pazarı ve kadınlar" ve "göçmen kadınlar" grubuna katıldık. İş pazarı grubunda verilen bilgilere göre, kadınların çalışma koşulları çeşitli iş dallarındaki gerçeği yansıtmamaktaydı. Özellikle Doğu Almanyalı kadınlar, kadınların kötü iş durumu ve işsizliğin nedeninin kapitalist sistemin politikası olduğunu belirttiler. Bu konuda daha detaylı tartışılması gerektiği kararlaştırıldı.

Göçmen kadınlar grubunda, geniş plenuma verilen bilgi konusunda değişik pozisyonlar aktarılmaktaydı. Sonuçta şu talepler gündeme getirildi ve konferansta karar altına alınması talep edildi: Sınırlar kaldırılmalı, herkese kalma hakkı, özel kanunların kaldırılması, yabancı kadınların bağımsız oturma hakkı almaları, yabancılar kanununun kaldırılması ve 19 no'lu eşitlik yasası.

Bu konferansa katılmamız, bizim açımızdan olumlu oldu. Konferansta, 8 Mart grev günü örgütleyicilerinin çıkarmış olduğu çağrıya karşı çağrı bildirimizi dağıttık. Gerek bildiriden dolayı, gerekse yaptığımız konuşmalardan dolayı, aralarda ve konferans bittikten sonra bizimle bağ kurmak isteyen kadınlar oldu.

Konferansa dışımızdan TDKP çevresinden kadınlar da katılmıştı. Kendilerinden, grev komitesinde yer almak istedikleri için geldiklerini öğrendik...

KONFERANS'ın merkezinde duran sorun, yeni yönelimin kadın gruplarının çalışması açısından önemi ve pratiğe uygulanmasıydı. Yeni yönelim daha 1991 ortalarında TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkez Komitesi'nin bir genişletilmiş toplantısında tartışmaya açılmıştı ve Bolşevik Partizan'ın Türkiye-Kuzey Kürdistan dışında faaliyet gösteren gruplarıyla ilgiliydi.

Konferans, katılan kadınlar yalnızca Türkiye-Kuzey Kürdistan kökenli olmadıkları, Almanya ve diğer ülkelerden de geldikleri için iki dilde (Türkçe ve Almanca) yürütüldü. Almanya'da yetişmiş genç Türk ve Kürt kadınlar da Almancayı Türkçeden daha iyi anlamaktadırlar.

Konferans'ın başında, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerinde yaşamını yitiren devrimci ve komünist kadın ve erkekler için bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu.

Tartışma şu noktalarda yürütüldü:

1) Yeni yönelim bağlamında geniş tartışma,

2) Yeni yönelim ve yurtdışı kadın gruplarının çalışması,

a- Otonom, anti-emperyalist, devrimci kadınlarla çalışma,

b- Kadın işçiler ve emekçi kadınlar arasında çalışma, kadın çalışmasının en merkezi unsuru olarak iş yerleri ve sendikalarda çalışma

c- Genç kızları ve kadınları kazanma çalışması,

3) Kadın gruplarının çalışmasında karşılaşılan zorluklar ve sorunlar,

4) Kadın grupları çalışmasında yeni yöntemler,

5) 8 Mart 1994 hazırlığı (Almanya'da kadın grev günü),

6) Bağış kampanyası,

7) PKK ve (Alman devletinin /BN) PKK-yasağından payını alan kadın örgütüyle dayanışma açıklaması.

1) Yeni yönelim bağlamında geniş tartışma

Bolşevik Partizan'ın yurtdışında faaliyet gösteren grupları için daha 1991'den bu yana, yaşamlarının ağırlık noktasının bulunduğu, yaşadıkları ve çalıştıkları ülkelerde o ülkedeki sınıf mücadelesine daha güçlü ve aktif bir biçimde katılmak ve müdahale etmek hedefiyle yeni yönelim vardır. Yurtdışında 2. ve 3. kuşağın yetişmesiyle, başta yalnızca göçmen işçiler olarak bu ülkelere gitmiş olan Türkiye-Kuzey Kürdistanlı insanların çoğu için artık perspektif vatana dönüş olmaktan çıkarak, bu ülkelerde kalmak haline gelmiştir.

Bolşevik Partizan Yurtdışı Kadın Gruplarının kadın çalışmasında yeni yönelim konusundaki

5. KADIN KONFERANSI RAPORU

Merkezi Kadın Komisyonu'nun bize ulaştırmış olduğu, Bolşevik Partizan Yurtdışı Kadın Grupları'nın 5. Konferansına ilişkin raporu aşağıda yayınlıyoruz. – YAZI KURULU

Yurtdışı gruplarının gelecekteki çalışmalarını açısından bir çözüm kendini dayatmaktadır ve gündemde durmaktadır.

**Yurtdışı çalışması
yurtiçi çalışması durumuna
gelecektir.**

Yeni yönelimden önce, Yurtdışı Bürosu'nun çalışması, Türkiye-Kuzey Kürdistan devrimi için çalışmaydı. Yurtdışındaki sınıf mücadelesine müdahale etme salt kısmi bir görev ve ikincil karakterdeydi. Şimdi yeni yönelimle birlikte bu, ilgili ülkelerde devrimi ilerletme, birincil görev durumuna gelmelidir.

1981'e değin, ağırlıklı olarak yurtdışında çalışmak isteyen kardeş örgütlere gidebilir deniliyordu; kardeş örgütlerden kopuşla birlikte gerçi bu yoldaşların örgütlenmeleri çözümsüz ortada duran bir sorundu, ama bu sorunun açıkça ortaya konulmaması hatası işlendi. Ancak 1991 ortalarından başlanarak değişen koşullar hesaba katıldı. Fakat buradaki eksiklik, kadın çalışmasının somut olarak bu sorunda gözönüne alınmamış olmasıydı.

5. Kadın Konferansı bu sorunları ele aldı, konferansın eleştirileri ve önerileri yeni yönelimi ele alacak olan 5. Parti Kongresi için de fikir verici olmalıdır.

Yeni yönelimin esasen doğru mu yoksa yanlış mı olduğu sorunu, tartışmada geniş yer tuttu. Bu tartışma son derece açık ve özgürce geçti. Kadınlar sorunlarını ve kuşkularını doğrudan doğruya dile getirdiler. Yeni yönelim, farklı farklı değerlendirildi.

Bazı kadınlar için yeni yönelim çok açık bir meseleydi, onlar için politik faaliyetlerinin ağırlık noktasının buraya aktarılması, yurtdışındaki yasaamlarının tümüyle mantıksal olan so-

nucuydu.

Bir kadın, yeni yönelimle birlikte şimdi nihayet bir baskıdan kurtulduğunu hissettiğini, çünkü yurtdışından Türkiye-Kuzey Kürdistan için çalışmanın belli sınırları olduğunu ve tatmin etmediğini ve şimdi yaşadığı ülke devrimi için taşınan sorumluluğun açıkça merkezde duracağını söyledi.

Birçokları için, özellikle de 2. ve 3. kuşaktan genç kadın yoldaşlar için sorun böylesine basit değildi. Onların birçok sorunları vardı bu bağlamda. Yurtdışında yaşamalarına ve büyük olasılıkla burada kalacak olmalarına ve kalmayı istemelerine karşılık, ilk planda kendilerini Türkiye-Kuzey Kürdistan'a bağlı hissediyor ve oradaki devrim için çalışmak istiyorlar.

"Biz kendimizi buralı hissetmiyoruz" diyen genç bir kadın yoldaş, tüm objektif koşullara karşın otomatikman bu toplumun bir "parçası" olmadığına ilişkin kuşkularını dile getirdi. Gün be gün karşılaştıkları dışlanmalar vardır ve bu, durumlarının özelliğini açıkça vurgulamaktadır.

Bu sorun çok ciddiye alınmak zorundadır. Dışlanma gerçekten vardır. Bunlar tüm yabancı kadın ve erkeklerin karşılaştığı özgün sorunlardır. Ancak insanın kendisini nasıl hissettiğinden bağımsız olarak, istese de istemese de bu toplumun bir "parçasıdır". Bir Alman kadın yoldaş, bu bağlamda, bir komünist olarak kendisini "Alman" toplumu içinde "evinde" hissetmediğini açıkladı. Ama kişi bununla yaşamayı ve zorlukları aşmayı denemelidir. Bunun ötesinde, genç kadın yoldaşlar kendilerini yaşadıkları ülkeden çok daha fazla Türkiye-Kuzey Kürdistan'a bağlı hissettiklerini söylediklerinde, elbette ki "yeni yönelim" örneğin şimdi onların kendilerini "Alman" hissetmelerini gerektirdi anlamına gelmez, ancak özellikleri ve Türkiye-Kuzey Kürdistan'a olan özel bağlarıyla

birlikte burada yaşadıkları ve siyasi çalışma yaptıkları anlamına gelir.

Bu bağlamda ortaya çıkan bir diğer sorun, Türkiye - Kuzey Kürdistan ile karşılaştırıldığında ve onunla ilişki içinde yurtdışında çalışmanın somut nasıl olacağıydı. Eğer gelecekteki çalışma tamamen yurtdışı üzerinde yoğunlaşacaksa, Türkiye-Kuzey Kürdistan devriminin "unutulacağı" korkusu dile getirildi. Türkiye-Kuzey Kürdistan'da örneğin Almanya'dakinden tamamen farklı, devrimci koşullar varken, yurtdışında insan gereğinden fazla politik "kıvrır-zıvırla" uğraşmaktadır denildi. Türkiye-Kuzey Kürdistan'da sistem, açıkça herkes için çok daha vahşidir. Orada sınıf bilinci ve sınıf savaşimleri daha gelişmiştir ve bu anlamda orada siyasi çalışma, örneğin Almanya gibi bir emperyalist ülkede olduğundan daha basittir. Bu yüzden Türkiye-Kuzey Kürdistan'da devrimci savaşımı ilerletmek daha belirleyici ve önemlidir.

Bu görüşe, Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki koşullar örneğin burjuva-demokratik yönetim biçimine sahip emperyalist bir ülke olan Almanya'da gerçi farklıdır, ama bu, burada kitleleri kazanmak daha zor olduğu için insanın burada devrim için mücadele edemeyeceği anlamına gelmez biçiminde karşı çıktı. Fakat ne olursa olsun Türkiye-Kuzey Kürdistan ile yurtdışı arasında farklılıklar bilince çıkartılmak ve devrimci insanları kazanmak ve bir komünist partide örgütlemek için burada varolan koşullar tahlil edilmeli, öğrenilmelidir. Tam da Almanya'da işçi sınıfının geniş bölümlerinde anti-komünizmin neredeyse geleneksel kökler saldırdığı durumda, birçokları için bu, örneğin ajitasyon-propaganda çalışmasında gerçekten de bir değişiklik anlamına gelecektir. Alman otonom kadınlarıyla çalışmada, bunlar kendilerine devrimci hatta yer yer

komünist deseler de, Türkiye-Kuzey Kürdistanlı kadınlar bir Komünist Parti'de örgütlenme meselesi için tavır takındıklarında gerçi "kuşkulu" bir anlayış göstereceklerdir. Ancak kendileri ve Almanya için bunu kararlılıkla reddedeceklerdir. Türkiye-Kuzey Kürdistanlı kadınlar için gösterdikleri bu "kuşkulu" anlayışın nedeni, bu kadınların faşist bir devletten geliyor olmalarıdır. Yurtdışında en acil görevlerden biri, bu yanlış görüşlere karşı mücadele ve ikna çalışmasıdır. Bunun ötesinde ajitasyon ve propaganda çalışmasında çok somut (örneğin silah ihracatı, PKK yasağı, işkence "okulları" biçiminde askeri yardım vb. bağlamında) burjuva-demokrasisi ve faşizm arasındaki bağlantılar ve ilişkiler gösterilmesi ve açıklanmalıdır.

Ayrıca, yurtdışında politik çalışma yapıldığında ve buradaki devrim için çalışıldığında, Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki devrimin çok açık olarak desteklenmiş olacağı vurgulandı. Bunlar birbirinin karşısına konulamaz.

Bolşevik Partizan her zaman oportünist Türk ve Kürt örgütlerinin milliyetçi pratigine karşı çıkmış ve bunların yalnızca kendi "davaları" söz konusu olduğunda yabancı gruplarla eylemler ve eylem birlikleri yapmalarını eleştirmiştir. Diğer sığınmacıların yazgısı ve diğer ülkelerin durumu onları hiç ilgilendirmemektedir. Bolşevik Partizan hiçbir zaman böyle pragmatist (faydacı) ve milliyetçi olmamıştır.

Tartışmanın diğer bir ağırlık noktası da gelecekteki örgüt sorunuydu. Yurtdışındaki ülkelerin çoğunluğunda bu ada gerçekten hak kazanmış bir komünist öncü örgüt yoktur. Kadın yoldaşlar tarafından Bolşevik Partizan'ın böyle bir örgüt kurup kurmayacağı ve bunun nasıl gerçekleştirilebileceği, bunun tarihsel örneklerinin olup olmadığı ve güçlerin buna yetip yetmeyeceği soruları ortaya atıldı.

Bu konuda Bolşevik Partizan'dan yoldaşların bulunduğu tüm ülkelerde Komünist Parti'ler inşa edilmesi çalışmasına girmeleri gerektiği, çünkü kişinin kendisini sınıf mücadelesinin dışında tutamayacağı, tavır takınmak zorunda olduğu açıklandı.

Herhalükarda yeni Komünist Partilerin inşasını eğer salt "biz"im yapabileceğimiz düşünülüyorsa, bu, yanlış bir anlayıştır. Bu, ilgili ülkelerde yaşayan ve kazanılması gereken komünistlerle birlikte yapılmak zorundadır. Bu parti örneğin Türkiye-Kuzey Kürdistanlı, Yunanlı vb. işçiler için kendi seksiyonlarını kuracak, bunlar da göçmenlerin kendi dillerinde özel ajitasyon-propagandalarını yapacak, böylece Türkiye-Kuzey Kürdistan devrimi

için özel bir destek oluşturacaktır. Örneğin Almanya'da bir gazete projesi, bunun bir aracıdır.

Ve bu bir "Alman" ya da başka bir "milli" komünist partisi olmayacaktır. Tartışmada yer yer böyle anlaşılmıştır. Burada söz konusu olan enternasyonal Komünist Parti'lerdir. Bunların içinde o ülkede yaşayan tüm uluslar ve milliyetlerden komünistler örgütlenecektir. Yaşanılan ülkeninkinden farklı bir kökene ve milliyete sahip bu insanların sayısı hızla artmaktadır. Bir Komünist Partisi kurulurken vazgeçilmez bir zorunluluk, enternasyonalist olmasıdır. Enternasyonalist olması, yalnızca düşünsel olarak enternasyonal dayanışmayı propaganda etmesi ve diğer ülkelerdeki devrimci ve komünist hareket ve örgütleri desteklemesi anlamında değil, fakat bileşiminde de aynı ülkede yaşayan çok farklı ülkelerden insanları bu ülkenin devrimine, komünizme kazanması ve bu partide örgütlemesi anlamındadır da. Böyle bir parti ülkelerin çoğunluğunda hiç yoktur; daha inşa edilmesi gerekmektedir.

Örgütsel bakımdan bu görevin nasıl çözülebileceğine bir örnek, İkinci Dünya Savaşı öncesi Fransa Komünist Partisi'dir. Orada göçmenler için özel seksiyonlar vardı (Yahudiler, Romenler, Ermeniler, İtalyanlar) ve bugün de Fransa'da küçük bir devrimci örgüt vardır, bunda örneğin Perulu ve Şilili göçmenler özel olarak öyle örgütlenmişlerdir ki, örneğin "geldikleri" ülkeler hakkında belirli araştırma çalışmaları yapmakta, bunlar örgütün tümü içinde değerlendirilmekte ve belgelenmektedir.

Bolşevik Partizan yurtdışında çalışmaya başladığından bu yana, orada varolan gruplar ve örgütler hakkında politik değerlendirmeler ve tartışmalar yapılmıştır. Bir olanak, bu örgütler çerçevesinde çalışma başlatmak ve insan kazanmaktır.

Ne yazık ki bugün tek tek komünist partilerin kendisine seksiyonlar olarak bağlı olduğu, iş ve görev bölümü ve üye değiş-tokuşu yapılan bir komünist enternasyonal yoktur. Bu da gelecekte ele alınması gereken görevlerden biridir.

Tartışmada dile getirilen, Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki yoldaşların devrimini "tek başına" da yürütebilecekleri görüşü, çok aşırı ve yanlıştır. Türkiye-Kuzey Kürdistan devrimi için en iyi çalışma ve en iyi destek, tabii ki bir yandan yaşanılan ve çalışılan ülkede sınıf mücadelesini güçlendirmek ve devrim için mücadeledir, öte yandan ama elbette ki Türkiye-Kuzey Kürdistan'a dönmek isteyen yoldaşlar destek-

lenecektir. Türkiye-Kuzey Kürdistan'dan yurtdışında kalan yoldaşlar, "köklerini" koparmayacaklar, tersine "köklerinin" bilincinde olacaklar ve her zaman Türkiye-Kuzey Kürdistan'la özel bir ilişki ve sorumluluk içinde bulunacaklardır. Biz gelinen yeri ve milliyeti salt bir sorun olarak değil, fakat bir kazanç olarak da kavramak zorundayız.

Bolşevik Partizan bazı görevlerini gizlilik nedeniyle, Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki özel koşullar yüzünden, yalnızca yurtdışında yapabilir. Eğer yurtdışında iki örgüt olursa, o zaman mutlaka bir iş bölümü de olacaktır.

Kadın örgütlenmesi sorununda da muhtemelen yurtdışındaki kadınlar için bir kadın komisyonu ve Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki kadınlar için bir kadın komisyonu olacaktır.

Güçlerin zayıflığı sorunu, çok ciddi bir sorundur ve grupların yeni yönelim çerçevesinde giderek daha fazla dışa açılmaları ve inisiyatifini ele almalarıyla adım adım çözülebilecektir. Kadın grupları arasında, artık pratikte kısmen böyle çalışan ve yeni kadınlar kazanmış olan gruplar vardır.

Henüz belirsizlikler olmasına karşın, "yeni yönelim" artık yer yer pratiğe geçirilmektedir. Bunun olumlu örnekleri Almanca da basılan gazete "Komünist" ve bileşimi de enternasyonal olan bu Konferans'tır.

Genç bir Alman kadın bu konuda, önceden kadın grubunda iki dilde konuşulmuş olsa, büyük olasılıkla daha önceden katılırdım dedi. 1991'den beri "yeni yönelim" varolmasına rağmen, kadın grubunda kısa süre öncesine kadar esas olarak Türkçe konuşuluyordu.

2) Yeni yönelim ve yurtdışı kadın gruplarının çalışması

2,5 yıllık yeni yönelimden bu yana kadın çalışmasının genel bir değerlendirilmesi olarak, kadınların daha geliştikleri, yayınlanan materyalin okunduğu ve tartışmanın bir bütün olarak ilerlediği anlatıldı. Ancak şimdi önemli olan, yeni yönelimin uygulanması sorununu daha somut ele almaktır.

Konferans öncesi kadın gruplarının çoğunluğu, faaliyetlerini ve zorluklarını anlatan raporlar yazarak sunmuşlardır.

a- Anti-faşist, anti-emperyalist, otonom kadınlarla çalışma

Burada, açıklığa kavuşturulması ge-

reken temel sorunlar ortaya çıktı:

► Kiminle birlikte çalışılabilir, kiminle çalışılmaz?

► Hangi ödünler verilebilir, hangi uzlaşmalara gidilebilir? Hangi noktalarda işbirliği, eylem birlikleri yapmak olanaksızdır?

► Şimdiye kadar somut hangi çalışma yapılmıştır? Nasıl olmuştur?

Bugüne değin esasen 2 bölgede bir çalışma yapılmış, yer yer başlangıçlar olmuş, bazılarında henüz hiç olmamıştır. Bu bölgelerde bu çalışmanın önemi henüz kavranmamıştır, bu kadınlara yaklaşma ve onlarla tartışma konusunda önyargılar mevcuttur.

Geçmişte çok çeşitli otonom kadınlarla mitinglerde (örneğin merkezi 8 Mart 1993 mitingi, 1 Eylül Savaş Karşı Mücadele Günü '93) eylem birliğine gidilmiş, 1993 Şubat'ında Berlin'de Enternasyonalist Kadın Konferansı yapılmıştır.

Konferans'ta daha ayrıntılı olarak değinilen kadın gruplarının raporlarında başarılar kadar düş kırıklıkları, alınan darbeler, yapılan hatalar da anlatılmaktadır.

Stalin değerlendirmesi, proletarya diktatörlüğü sorunu ve örgütlenme sorununda tüm otonom kadınlarla aramızda esasen farklı görüşler vardır. Sınıfsal sorunun önceliği bunlarda yoktur, hatta kısmen ve zaman zaman tamamen kaybolmaktadır; genellikle bu, cinsel ezilmeyle tamamen eşit tutulmaktadır. (Örneğin bir bölgede planlanan kadınlara karşı şiddete karşı eylem günü 25 Kasım 93, bunlar tamamen sınıfsal özden yoksun, hiçbir biçimde devrimci amacı olmayan bir içerikte idrettikleri için planlanan işbirliği yapılamamıştır).

Konferans'ta otonom gruplarla çok eylem yapılması ("otonomlar nerde, biz orada") ve böylece en önemli görevin, işçi ve emekçi kadınları kazanmanın neredeyse unutulduğu eleştirisi getirildi.

Gerçekten de hatalar yapılmış ve yanlış uzlaşmalara girilmiştir, zaman zaman deneyimsizlik (örneğin Berlin Enternasyonalist Kadın Kongresi broşürünün kapağı, bunun üzerinde yalnızca "yalnız kadınlar ve lezbiyenler için" yazılıydı) rol oynamıştır bunda. Ödünler verilmelidir, ancak ilkesel sorunlarda değil.

Fakat esasen otonom kadınlarla ortak eylemler yapılmalı, tartışma derinleştirilmeli ve bu gruplardan tek tek kadınlar seçilerek konuşulmalıdır.

Ancak artık tartışmanın sürdürülemediği, otonom kadınların, örneğin 8 Mart yürüyüşüne erkeklerin katılımı gibi tartışmayı kesinlikle reddettikleri belirli bir sınıra da ulaşılmıştır ve bu-

nun ötesinde, bizim görüşlerimizi savunun konuşmalar da reddedilmektedir.

Çeşitli otonom kadınların değerlendirilmesi de kadın grupları içinde aynı değildir, farklıdır.

Otonom kadınlarla tartışmada esas problem, bizde feminist teoriler bağlamında büyük bir teorik ve ideolojik zayıflığın varolmasıdır. Teorik temellere dayalı, marksist bir eleştiri yoktur [örnek: Çeşitli ezilme şekilleri arasındaki çeşitli çelişkiler (ev işi, üretken faaliyetler).] Feministlerin tersine bizim için belirleyici çelişki, ücretli emekle sermaye arasındadır. Bu daha net ortaya çıkarılmalıdır ve bu işi ele almak isteyen bazı kadın yoldaşlar vardır. Ancak bu yalnızca kadın gruplarının değil, bir bütün olarak Bolşevik Partizan'ın bir zayıflığıdır.

Bizde de feminist sapmalar vardır (politik çizgi anlamında sapma değil, ancak feminizme çok yaklaşan bazı belirli pozisyonlarda), örneğin kadınların hak eşitliği talebinde olduğu gibi. Biz esasen kadınların erkeklere göre eşit olmamasına karşıyız, ama biz burada da sınıfsal bakış açısından hareket ederiz ve biz toplumun her alanında kadınları desteklemeyiz (örneğin üniversitede profesörlük için kariyer yapmak isteyen kadınları), ki bunlar sonradan kendileri bir baskı işlevi görürler.

Bizzat feministlerde de farklılık gözetmek doğrudur, burjuva (kariyer kadınları) ve otonom, proleter, anarşist vb. vb.. Devrimci feministlerle pratikte işbirliği yapmak olanaklıdır, çünkü devlete karşıdırlar. Onların ortak noktası, bizden farklı olarak sınıfsal çelişkiyi ve cinsel ezilmeyi eş değerde görmeleridir.

Otonom kadınlarla çalışmış o'an kadın gruplarının deneyimlerinin, birleştirilmesi ve genelleştirilmesi için, bundan sonraki çalışmayı belirleyecek ve henüz bu çalışmaya yeni başlayan kadın gruplarına yardımcı olacak ve yön belirlemelerine yarayacak ilkeler hazırlanabilmesi için, bir kez daha ayrıntılarıyla tartışılması önerildi. Bu konuda en iyisi, bu sorunda özel bir konferans yapılmasıdır.

b- İşçi ve emekçi kadınlar arasında çalışma, kadın çalışmasının merkezi bileşeni olarak iş yerlerinde ve sendikalarda çalışma

Bu iş en yakın gelecekte daha ka-

rarlı ele alınmalı ve gerçekten de merkeze konmalıdır. Fabrikalarda, iş yerlerinde işçi ve emekçi kadınlar arasında çalışma bağlamında birçok başlangıç vardır, ancak henüz kaydedilen büyük bir başarı yoktur.

Bu çalışmayı yapmak, yalnızca bir takım fabrikaların önünde bildiri dağıtmak demek değildir, somut hangi fabrika önünde ve hangi bildirinin dağıtılacağı düşünülmelidir. Fabrika çalışması merkezi çalışma durumuna getirilmelidir, esasen bir fabrikada çalışan kadın yoldaşlara dayanılmalıdır.

Aynı şey sendikalarındaki çalışma için de geçerlidir. Varolan deneyimler somutlaştırılmalıdır. Kimin nerede çalıştığı ve orada bizim politikamızı etkili kılmak ve yaymak üzere hangi olanakların varolduğu belirlenmelidir. Kadınlar şimdiye değin olduğundan daha güçlü bir biçimde böylesi bir çalışmaya yönlendirilmelidir.

8 Mart 1994, Almanya'da bir kadın grev günü olacaktır. Devrimci atılımla ve bakış açısıyla reformist sendika politikasına karşı eyleme geçmeliyiz (şimdiye değin merkezi grev komitesinin reformist ve milliyetçi çağrısına karşı bir karşı taslak hazırlanmıştır).

Bir bütün olarak şimdiye değin ek-sik olan şey, yeni yönelim çerçevesinde fabrika ve sendika çalışmasını kapsayan birleştirici-özetleyici ve genelleştirici ilkelerdir. Bu sorunlar konusunda da bununla daha yakından ilgilenen özel bir konferans yapılmalıdır.

c- Genç kız ve kadınları kazanma çalışması

Gençlik çalışmasında esas olarak planlanan biçimde Genç Bolşevik'in devreye sokulmasıyla iyi bir başlangıç yapılmıştır. Genç Bolşevik içinde her iki cinsten gençler örgütlenmiştir ve bu gençler bu arada çok aktif duruma gelmiştir.

15-25 yaşlar arasında genç kadınların ilgisi, kadın çalışmasından çok gençlik çalışmasına yöneliktir ki, bu onca kötü bir şey değildir. Ne olursa olsun, kadın çalışması açısından bakıldığında, genç kızlara henüz pek az dikkat gösterilmiştir. Genç kadınların çoğunlukla aile sorunları da vardır, çalışmada bu gözönünde tutulmalıdır.

Henüz aydınlanmamış bir sorun da, gençlik çalışmasında genç kadınların özel olarak örgütlenmesi gerekip gerekmediği sorunudur.

Hatalar da yapsalar, genç kadın ve erkekler kendileri bağımsız eylemlilikler geliştirmelidirler.

Konferans'ta, genç bir kız tarafından, kendileri devrimci ve komünist

olan ana-babalar ve yetişkinlerin tavırları konusunda şu görüş ve eleştiriler getirildi: Ana-babalar devrimci eğitimi görev olarak fazla ciddiye almadıklarından, çocuklar kendi kendilerini devrimciler olarak yetiştirmek zorunda kalmaktadırlar. Çocuklar çok küçük yaştan itibaren yürüyüş ve toplantılara sürüklenmekte, ancak ana-babalar çocuklarına doğrudan devrimci bilgileri aktarmamakta ve onlarla ilgilenmemektedirler. Ana-babalar çocuklara okullarda öğretilen gerici bilgilerin karşısına herhangi bir şey koymamakta, bunu çocukları "şaşırtmak"tan korktukları yanlış anlayışıyla yapmaktadırlar.

Bu bağlamda, çocukların okulda da fikir tartışmasına girişmeyi öğrenmeleri gerektiği getirildi. Ama bir çok ana-babanın kafasının arkasında yatan şey, çocukların okulda ilk ağızda eğitimlerini yapmaları gerektiğidir.

Belirleyici olan çocuklara ayrılan zamanın süresi değildir (birçok yetişkin yoldaşın zamanı, gerçekten de politik çalışmaları yüzünden çok sınırlıdır), fakat olan zamanın çocuklarla yoğun olarak ilgilenerek geçirilmesidir. Nasıl sorusudur burada belirleyici olan.

Ana-babalar, onların birbirleriyle ilişkileri, gündelik yaşamdaki tavırları, çocuklar için örnek alınacak şeylerdir. Eğer ana-babalar ve yetişkinler baskının olmadığı bir toplum için mücadele ediyorlarsa, o zaman bu gündelik ilişkilerde de belli olmalıdır (bu salt çocuklarla değil, diğer yoldaşlarla ilişkilerde de geçerlidir). Çocuklar eşit insanlar olarak değerlendirilmeli ve ciddiye alınmalıdır.

3) Kadın gruplarının çalışmalarında zorluklar ve sorunlar

Tek tek kadın gruplarının durumları yer yer çok farklıdır. Tümünün düzeyi, durumu aynı değildir. Bazı kadın gruplarında kişisel sorun ve sürüşmeler çok büyük ve engelleyici bir rol oynamaktadır.

Tek tek kadın gruplarının somut sorunları, görevli yoldaşlarla ayrıca görüldü. Gene de bazı kadın yoldaşlar yaptıkları konuşmalarda, kadın gruplarının çalışmalarını engelleyen, grubun havasını bozan acil sorunlarını sürekli yeniden dile getirdiler.

Bu noktada örneğin bazı kadın gruplarında çok sayıda ayrılıp geri dönmelerden, ve çalışmada durağanlıktan söz edildi, bazı kadınlar bu yüzden ay-

rılıp ayrılmama ikilemiyle karşı karşıyadırlar.

Örneklere dayanarak, dışta ilişki aransa da, dışa açılınca da, yeni insanlar bulmanın ve kazanmanın gerçekten çok zor olduğu anlatıldı. İyi bir ajitasyon-propaganda çalışması yapılsa da, çok sık ilgisizlikle karşılaşmaktadırlar.

Bu yüzden uzun soluklu olmak gerekmektedir. Yeni kadınların kazanması çok zaman alabilir ve örgütlenme yıllar sürebilir. Zorlukları aşmak ve öncelikle kişisel sürüşmeleri ortak davranın önüne geçirmemek üzere çaba harcanmalıdır. Kadın gruplarının dağıtılması ancak en son ve en uç önlem olabilir. Kadın çalışmasının mutlaka her kadın için aynı ölçüde çekici olmadığı da gözönünde tutulmalıdır, isteyen kadın, başka siyasi görevlerle ilgilenebilir.

Grupların dışa açılmasıyla birlikte başka sorunlar, örneğin dil sorunu da gündeme gelmektedir. Artık tek Türkçe yetmemekte, iki dil gerekmektedir. Yaşanılan ülkenin dili de öğrenilmelidir. Ve ülkenin dilini yeterince konuşamayan, Türkiye-Kuzey Kürdistanlı kadınlara yoğunlaşmalıdır.

Tüm sorunlara rağmen, kadın çalışması mutlaka sürdürülmeli ve geliştirilmelidir. Politik çalışmanın ağırlık noktalarından biridir. Bizim için politik sorunlar çözülmüşse, başka kadınları kazanmak zorundayız.

Gelecekte kadın gruplarının yönetilmesine daha iyi dikkat edilmeli. Ve kadın grupları içindeki politik bakımdan daha gelişmiş kadınlarla daha fazla ilgilenilmelidir.

Ayrıca, kadın gruplarına Bolşevik Partizan çizgisine çok yakın olmayan kadınların da katılmasına çalışılmalıdır, o zaman tartışma çok daha canlı geçecektir ve Bolşevik Partizan'lı kadınlar çok şey öğreneceklerdir.

4) Kadın grubu çalışmasında yeni yöntemler

Gerek içte gerekse dıştaki kadın çalışmasında yeni yöntemler, yeni kadınlar kazanmanın koşuludur. Konferansta bu konuda birçok öneri getirildi. Yeni eğitim ve çalışma yöntemlerinin geliştirilmesi, kadın gruplarının çalışmalarını daha iyi duruma getirmeye, daha ilginç kılmaya, kadınları aktifleştirmeye, onları coşkulu hale getirmeye, daha fazla öz inisiyatif geliştirmelerine ve elbette ki yeni yöntem çerçevesinde grupların daha fazla dışa açılmalarına yolaçacaktır.

Salt eğitim, salt kitap tartışmaları yetmemektedir, politik pratik önemlidir. Ajitasyon ve propagandada sistemli bir yayın satışı yapılmalıdır, zordur, ama uzun vadede başarı kazanılacaktır. Örneğin Almancada da bol miktarda hazır materyal vardır (broşürler, vb.), bunlar kahve ve lokantalarda satılabilir. Ajitasyon-propaganda en iyi bilinen dilde yapılmalıdır.

Kültürel etkinliklerden yararlanılmalı ve örgütlenmelidir: Sergileri ziyaret, sinema, tarihsel şehir turları, vb.. Örneğin bir müzik grubu, devrim sempati duyan, ama Bolşevik Partizan taraftarı olmayan insanları Bolşevik Partizan'ın siyasetiyle ilgilenmeye, tartışmaya yöneltmek üzere iyi bir araçtır.

Tek tek kadınlarla daha yoğun ilgilenilmelidir, iyi bir kişisel ilişki önemlidir.

Kadın grubu yöneticileri daha iyi yönlendirilmeli, örneğin nasıl iyi ve ilginç tartışmalar yapılır gibi sorunlar da eğitilmelidirler.

Kadın grupları önlerine küçük projeler almalı, kendileri bir şeyler ortaya çıkartmalı, bunlarla dışa açılmalıdırlar.

Ancak tek tek kadınların eylemlilikleri arasında farklılıklar olduğunu, tümünün aynı şekilde ele alınamayacağı da kabullenilmelidir. Tüm kadınlar aynı şeyi yapmak zorunda değildir. Belirli bir minimum varolmalıdır, ama "o bunu yapmazsa, ben de yapmam" gibi küçük-burjuva tavırlara girilmemelidir. Tek tek kadınların yetenekleri ve gelişme olanakları gözönünde bulundurulmalıdır. Elbette ki bu, karşılıklı birbirini tanımayı gerektirir.

Hiçbir şeyin yolunda gitmediği kadın grupları, bunun nedenini bulup çıkarmalı, temelli bir tahlil yapmalıdırlar. Konferansa iletilen bir yazıda bu bağlamda bazı örnekler verilmiştir.

Gündem maddeleri 5) ve 6) kısaca örgütsel olarak tartışıldı.

Genel değerlendirme

Bolşevik Partizan Yurtdışı Kadın Grupları 5. Konferansı'na yaklaşık ... civarında kadın ve erkek katıldı.

Tartışmaya katılım çok canlıydı. Kadınlar sorunlarını, çalışmalarını, özellikle yeni yönelim bağlamında görüşlerini kendilerine güvenli, coşkulu bir biçimde dile getirdiler.

PKK'nın kadın örgütünün yasaklanmasına ilişkin olarak ... bildirisi ortaklaşa kaleme alındı ve kararlaştırıldı.

Adil vergi sahtekarlığına son! Vergiye kapitalistler ödesin!

ÇİLLER hükümeti yeni vergi paketini açıkladı. Ekonomik krizin tüm yükünü işçi ve emekçilerin sırtına bindirmek için yine bir oyun düzenleniyor. Bundan önce kiler gibi bu vergi yasası da işçi ve emekçilere adil vergi sahtekarlığıyla yuturulmaya çalışılıyor. Dolaylı ve dolaysız vergi yollarıyla işçi ve emekçiler apaçık soyulurken, ödediğimiz vergilerin halka hizmet olarak döneceği aldatmacasına başvuruluyor. Hangi hizmet, kime hizmet?

Nerdeyse tamamı işçi ve emekçilerden toplanan vergiler hakim sınıfların/kapitalistlerin çıkarlarını koruyan devlet çarkını döndürmek için kullanılıyor. Ezilen ve sömürülenlerin her türlü hak arayışının, baskı ve sömürüye karşı direnişinin zorbalıkla bastırılması için kullanılıyor. Kapitalistlerin bizim sırtımızdan kârlarına kâr katmalarını sağlayan susturulmuş ve sindirilmiş toplum, dikensiz gül bahçesi yaratmak için kullanılıyor.

Bizden toplanan vergilerle beslenen ordu, polis, özel tim hakim sınıfların/kapitalistlerin çıkarlarını koruyor. Verdiğimiz her kuruş vergi işçilerin ve emekçilerin hakları ve daha iyi yaşam koşulları için mücadelesinde baskı, tehdit, cop, işkence olarak dönüyor. Sendikalaşma hakkını arayan memurlara meydanlarda dayak, cop olarak dönüyor.

Öyleyse, talep ediyoruz: **İşçi ve emekçilerden tek kuruş vergi yok! Verginin tümünü kapitalistler ödesin!**

İşçi ve emekçilerden toplanan vergilerle faşist hukuk çarkı döndürülüyor. Bunun ne demek olduğunu hepimiz biliyoruz: Bu çarkın dişlileri arasında yine hakim sınıfların/kapitalistlerin çıkarları için, işçi ve emekçilerin hakları ve mücadeleleri öğütülmeye çalışılıyor. Bütün hukuku, yasaları, mahkemeleri ile bu devlet kapitalistle-

rin çıkarlarını koruyor, onların yolsuzluklarının üstünü örtüyor. Haklarını aramaya çalışan işçi ve emekçiler ise sürüm sürüm süründürülüyor. İşçilerin posasını çıkarıncaya kadar çalıştırdıktan, sömürüp tükettikten sonra onları açlığa terketme özgürlüğüne sahip.

Öyleyse: **İşçi ve emekçilerden tek kuruş vergi yok! Vergiyi tümüyle kapitalistler ödesin!**

Türk, Kürt, Arap, Çerkez, Laz, Ermeni, bütün milliyetlerden işçi ve emekçilerden toplanan vergi ile faşist Türk hakim sınıfları Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesini kan deryasında boğmayı hedefleyen bir savaş yürütüyor. Kürt emekçilerinden toplanan vergi, yine onlara kurşun, bomba, katliam, zorla göç ettirme olarak dönüyor. Çeşitli milliyetlerden emekçiler faşist Türk hakim sınıfların çıkarları uğruna birbirine boğazlatılıyor. Ezilen Kürt ulusu ve ulusal azınlıklar üzerinde estirilen baskı, terör, katliam politikasında hangi ulustan ve milliyetten olursa olsun işçi ve emekçilerin en ufak bir çıkarı yoktur. Tersine, bu bütün ezilenlerin ve sömürülenlerin ezen ve sömürenlere karşı sınıf birliğine halkların özgürlük mücadelesindeki dayanışması ve kardeşliği-ne indirilen darbedir.

Bizden toplanan vergilerle döndürülen çarkta, işçi ve emekçilerin en fedakârları, en ilerileri olan komünist ve devrimci savaşçılar hapsilere tıkalıyor, işkenceden geçiriliyor, yargısız-sorgusuz infaz ediliyor.

Öyleyse: **İşçi ve emekçilerden tek kuruş vergi yok! Vergiyi tümüyle kapitalistler ödesin!**

Ya eğitim, sağlık vb. gibi hizmetler? Onların mahiyeti belli. Eğitim adına çocuklarımızın beyni ırkçı-şoven ideolojilerle yıkıyor. Bütün eğitim sistemi, işçi ve emekçi çocuklarını büyüdüklerinde hakim sınıflar/kapitalistler için açlık ücretine çalışacak, hakkını aramasını bilmeyen, "kader"e boyun eğen, uysal ücret köleleri olarak yetiştirmek üzerine kurulu.

Verdiğimiz vergilerin ancak en küçük kırıntıları ayrılan sağlık sistemi ise, işçi ve emekçilere ve onların ailelerine bırakalım sağlıklı yaşamı bir kenara, en temel hizmetleri dahi veremiyor, hatta en basit nedenlerle ölmelelerini dahi engelleyemiyor. İşçi ve emekçilerin yaşamları ve sağlıkları kapitalistlerin gözünde hiçbir değere sahip değildir. Onların gözünde iligine kadar sömürülecek, işe yaramadığında kolundan tutulup kapı dışarı atılacak, makinalar kadar değeri olmayan, basit işgücüdür sadece. Kendilerine ama, bizim sırtımızdan sağladıkları muazzam kârlarla, sağlıklı yaşamın, sağlık hizmetlerinin bütün kapıları açıktır.

Öyleyse: **İşçi ve emekçilerden tek kuruş vergi yok! Vergiyi tümüyle kapitalistler ödesin!**

TKP/ML(BOLŞEVİK)

ÇAĞRI

Alman emperyalizmi, Berlin'de beş anti-faşisti, önde gelen bir Alman faşistinin öldürülmesi nedeniyle tutuklamıştır. Tüm okuyucularımızı, öncelikle de yurtdışındaki okuyucularımızı, beş anti-faşist arkadaşına siyasi ve mali destekte bulunmaya çağırıyoruz. Mali destekte bulunmak isteyenler aşağıdaki hesap numarasına havale yapabilirler:

Kennwort: Antifa, R. Stücker

Kontonummer: 240297679

BLZ: 100 500 00

Berliner Sparkasse

6 - 7 Kasım 1993 tarihinde Almanya'nın Gelsenkirchen şehrinde Mao Zedung'un 100. doğum yılı dolayısıyla enternasyonal bir seminer yapıldı. Seminer, "Sosyal Araştırmalar Merkezi/ Utrecht", "İşçi Eğitim Merkezi/Gelsenkirchen", "Almanya Marksist-Lenini Partisi" (AMLP, orijinal kısaltmasıyla MLPD) ve çeşitli örgütlerin koordinasyon komiteleri tarafından düzenlenmişti.

Seminer dört bölümden oluşuyordu. Her bölümde toplantıyı yönlendiren bir ve ana konuşmacı olarak da dört kişi konuşuyor; bunların ardından

Mao'nun geliştirdiğini, Lenin ve Stalin'in koşullarının buna elvermediğini" belirterek, üstü örtülü bir biçimde Lenin ve Stalin'e saldırdı. Sison'a konuşmasından sonra yazılı olarak iletilen, "şehirlerin kırlardan kuşatılması bütün sömürge, yarı-sömürge ülkeler için geçerli midir?" sorusuna Sison, "üçüncü dünya ülkelerinin hemen hemen tümü yarı-sömürge'dir. Yeni sömürgecilik eskisi gibi değildir. Bu nedenle, tüm bu ülkelerde halk savaşının geçerli olduğunu savunmak yanlıştır, Mao'yu iyi anlamak lazımdır." şeklinde cevap verdi. Bu bölümde konuşan bir RİM taraftarı, "halk savaşının genel geçerli-

yunca sınıfların var olacağı ve buna bağlı olarak sınıf mücadelesinin var olacağı, Mao Zedung'un düşüncelerinin gücü ve yenilmezliği, Stalin'in hatalarından öğrenilerek proletarya diktatörlüğü öğretisinin geliştirilmesi vb. konuşmacıların değindikleri ana konular ve savlardı. Biz bu bağlamda görüşlerimizi yazılı olarak ilettik, ne yazık ki tavrımız okunmadı.

3. oturumun konusu, "Modern revizyonizme karşı mücadelelenin ve kesintisiz devrimin teori ve pratiği" idi. Bu bölümde esas olarak Stalin'in ve Stalin döneminde Sovyetler Birliği'nde işlenen "hatalar" üzerinde duruldu. Mao'nun kazanımları öne çıkarıldı. Bu bölümde konuşan Henry Park (ABD), Çin'de şu an bile kapitalist üretimin olmadığını savunarak ne kadar "Çin hayranı" olduğunu gösterdi.

4. oturumun konusu, "Mao Zedung düşüncesinin dünya ölçeğinde anlamı, değeri ve etkisi" idi. Bu bölümde konuşmacıların tümü Maoist üç dünya teorisini savundular ve Mao Zedung düşüncesinin yeni bir aşama olduğunu belirttiler.

Toplantı, ortak bir açıklamanın imzalanmasıyla bitirildi.

Sonuç olarak, bu seminer açık bir biçimde seminere katılanlar arasında bir dizi noktada ortak noktalar olduğu gibi, bir dizi çatışma noktalarının olduğunu gösterdi. Önümüzdeki dönem bu seminere hakim olan anlayış karşımıza yeni bir enternasyonal merkez olarak çıkacaktır. Bu anlamda, bu çizgi ile daha ciddi ilgilenmeli, özellikle bu çizgi içerisinde ağırlığı olan Filipinler Komünist Partisi ve AMLP gibi örgütleri daha iyi takip etmeliyiz. ◀

Mao Zedung'un 100. doğum yılı dolayısıyla yapılan enternasyonal seminer ve anma toplantısı

uzman oldukları söylenen birkaç kişiye daha söz hakkı veriyorlardı. Ayrıca kişilere ve örgütlere 5 dakika ile sınırlı, ancak en fazla 5 kişinin konuşabileceği bir zaman içinde söz hakkı veriliyordu. Konuşmak istemeyen, yazılı birşeyler iletenlerin yazıları da, bu zaman dilimi içinde okunuyordu. Tabii ki bu işlemedi, zaman darlığından işlemesi de mümkün değildi.

Seminerin örgütsel hazırlığı çok iyi idi. Tartışmalar ve konuşmalar arasında üç dile çeviriliyor; Almanca, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca çeviriler kulaklıklardan dinlenebiliyordu. İsteyen herkese giriş kartı karşılığında kulaklık veriliyordu. Seminere 32 ülkeden temsilci düzeyinde olmak üzere 38 ülkeden katılım vardı. Tüm katılım ise bin civarında idi.

Biz başından itibaren toplantıları izledik. Daha önceden yazılı olarak yaptığımız masa açma isteğimiz, yine yazılı olarak, "sadece toplantıyı düzenleyenlerin yayın masası açma hakkı olduğu" gerekçesi ile reddedilmişti. Dışarıda RİM'ciler (Devrimci Enternasyonalist Hareket / "Maocular") bildiri dağıtıp, Mao ve Gonzalo posterleri satıyorlardı, daha sonra dışarıda masa da açtılar, fakat pek ilgi görmedi.

Toplantıya katılanlar arasında, daha önceleri kendisine Hollanda'dan çıkış izni verilmeyen Filipinler Komünist Partisi liderlerinden Jose Maria Sison da vardı.

1. oturumun konusu, "İşçi sınıfı rönörliğinde yeni demokratik devrimin teori ve pratiği" idi. Bu bölümde konuşanlardan Otto Vargas (Arjantin), "demokratik devrimi, Marks'tan sonra

liği olduğunu ve Mao'nun ancak böyle savunulabileceğini" iddia etti. İspanya'dan gelen Jesus Salvador ise, halk savaşının geçerlilik alanına İspanya'yı da katarak iyice saçmaladı. Buna karşı konuşan AMLP'den Stefan Engel ise, "Çin'de gerçekleşen uzun süreli halk savaşının o günkü koşulların ürünü olduğunu, bu koşulların bugün hemen hemen hiçbir ülkede bulunmadığını, Çin Devrimine şabloncu yaklaşılması gerektiğini" belirtti.

2. oturumun konusu, "Sosyalist devrim ve sosyalist inşanın teori ve pratiği" idi. Bu bölümde yapılan konuşma ve tartışmalarda, tüm sosyalizm bo-

Anma toplantısı hakkında

6 Kasım günü, AMLP tarafından düzenlenen "Mao'nun 100. doğum yılı toplantısı", Almanya'nın Bottrop şehrinde yapıldı. Toplantıya aynı tarihte yapılan Mao seminerine katılan 38 ülkeden temsilciler ile 1500 civarında bir katılım oldu. Toplantıya biz kalabalık bir grupla gittik ve masa açma isteğimizi belirttik. Fakat bu isteğimiz seminerdeki gerekçe ile burada da reddedildi. Bunun üzerine giriş kapılarında bildiri dağıtmak ile yetindik. Ancak AMLP'nin üst düzey yöneticileri ile yaptığımız görüşmeler ve tartışmalar neticesinde önce bize, sonra tüm örgütlere masa açma izni verdiler. Masamıza ilgi büyüktü: 1500 civarında bildiri dağıtıp, 50 civarında yayın sattık. Toplantı üç saat sürdü. Bunun ilk bir saatinde AMLP'den Stefan Engel konuştu. İkinci saatte ise çeşitli gruplar ve korolar müzik yaptılar, son bir saatte de gençlik örgütlerinin gösterileri ve film vardı. En son bölümde tüm ülkelerden temsilciler sahneye çağrıldı ve hep birlikte "Enternasyonal" söylendi. Buna kendi aramızdan bir temsilci göndererek biz de katıldık. Toplantıya bir de mesaj gönderdik, fakat zaman darlığı gerekçesiyle okunmadı, belki AMLP'nin yayın organı "Kızıl Şafak"ta basılacak.

Toplantıya katılmamız olumlu oldu ve bizim açımızdan başarıyla geçti.

15.11.1993

PKK'nın ve onun
sözde "alt örgütü"
olan 35 derneğin
yasaklanması
üzerine...

Alman demokrasisi gerçek yüzünü bir kez daha ortaya koydu:

Türk faşistleriyle elele; Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesine karşı!..

Türkiye'de ve öncelikle Kuzey Kürdistan'da çıplak devlet terörü egemen ve faşist Türk devleti Kürt ulusuna karşı bir yoketme savaşı yürütüyor. Her gün Kuzey Kürdistan'da 30-40 insan, faşist Türk ordusu tarafından katlediliyor. Köyler haritadan "siliniyor", bombardımana tutuluyor, insanlar sürülüyor, tutuklanıyor ya da öldürülüyor... Bu sistemli saldırılara karşı mücadele eden, baskı ve katliamları teşhir eden ve belgeleyen kadın ve erkek gazeteciler, gazeteler ve politik örgütler izleniyor; gazeteciler katlediliyor, gazeteler-dergiler üzerindeki cendere her geçen gün biraz daha sıkıştırılıyor; DEP üzerinde baskı artırılıyor, milletvekilleri kurşunlanıyor, öldürülüyor; yurtsever-devrimci-demokrat insanlar kaçırılıyor, işkencelere uğrattılıyor, katlediliyor! Kısacası faşist Türk devleti Kuzey Kürdistan'da gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini yoketmek için elindeki her türlü olanağı kullanıyor. Faşist devletin bu yoketme savaşı, öncelikle, ulusal kurtuluş mücadelesine anda önderlik eden PKK'yı hedefliyor...

Faşist Türk devleti bu savaşında yalnız değildir. Amerikan, Fransız vd. emperyalist güçler, ve öncelikle de Alman emperyalistleri; faşist Türk devletinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ezmesi için gerekli desteği sağlamak tadırlar. Alman silahları, Alman parası, politik desteği —en son Çiller'in Bonn ziyaretinde açıkça görüldüğü gibi— faşist Türk devlete verilmektedir; faşist Türk devleti ile elele Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bastırılmaya çalışılmaktadır... "İnsan hakları"ndan çokça dem vuran, dünyanın en "demokratik" ülkelerinden biri olduğunu iddia eden Alman devletin ne denli "insan hakkı" savunucusu ve ne kadar "demokratik" olduğu, Kürt ulusuna karşı yürüten pis savaşa verdiği destekle daha iyi görülüyor. O, bir yandan Kuzey Kürdistan'da faşist Türk devletinin Kürt ulusuna karşı yürüttüğü kanlı savaşı parasıyla, silahıyla, politikasıyla destekleyip Türk devletinin katliamlarına ortak olurken; diğer yandan Almanya içinde de, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini destekleyen ve faşist Türk devletinin Kuzey Kürdistan'daki baskı ve katliamlarına dikkat çekmek isteyen, bunun için çeşitli protesto gösterilerinde bulunan kişi, kurum ve kuruluşlara saldırmaktan geri durmuyor. Alman emperyalizmi; daha düne kadar first leydileri Madam Mitterrand'ın Kürt ulusu için döktüğü timsah gözyaşları ardından, büyük bir ikiyüzlülük ve sahtekarlıkla "terörist" ilan ettikleri Kürt kitle örgütlerine/kuruluşlarına saldıran Fransız emperyalistlerinden farklı bir tavır takınmıyor. Bunun en son örneği olarak Alman emperyalist devleti, "PKK ve onun alt örgütlerini yasaklama" adı altında 35 derneği kapattı. Operasyon sırasında bir dizi ev arandı, bir çok insan hakkında koğuşturma başlatıldı.

"Demokratik" olduğu ileri sürülen bir ülkede, Kürt ulusuna yönelik katliamların protestosu "terörizm" olarak damgalanıyor, koğuşturmaya uğruyor! Demokrasinin bir gereği olan insanların örgütlenme özgürlüğü ortadan

kaldırılıyor! İnsanlar, haklı değerler uğruna tutuklanıyor. Ve bunların hepsi de demokrasi adına yapıyor!.. Ne büyük sahtekarlık!

Alman devletin saldırılarına en büyük destek Alman basın-yayın organlarından geldi. Alman basın-yayın organları öteden beri Kuzey Kürdistan'da yürüten savaş hakkında sadece arada sırada —ve tabii çarpıtılmış olarak— bir iki haber yayınlamaya faşist Türk devletinin terörünü gözlerden gizlerken, faşist TC'nin baskı ve terörüne dikkat çekmek isteyenleri yoğun bir kampanya ile "terörist" ilan etmesi Alman devletin yaptığı baskı ve koğuşturmaları "meşru" gösterme çabasına hizmet ediyor. Alman basın-yayın kuruluşları "bu teröristler savaşlarını Almanya'ya taşımaya nasıl cesaret ederler" yönlü haber ve yorumlar ile kendi istekleri doğrultusunda kamuoyu oluşturmaya çalışıyor; bu çok "demokratik ülkede" derneklerin kapatılması, insanların koğuşturilmaya uğratılması ve yasaklar "alkışlanıyor"! Hem de demokrasi adına! Ne büyük sahtekarlık!

...

Çeşitli uluslardan kadın ve erkek işçiler, emekçiler, anti-faşistler, devrimciler;

Faşist Türk devletinin Kürt ulusuna karşı uyguladığı baskı, terör ve yoketme politikalarına; emperyalist devletlerle elele vererek Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini bastırma çabalarına karşı mücadeleyi tüm güçleri seferber ederek yükseltelim. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine ve onun andaki gücü PKK'ya yönelen saldırılara karşı sesimizi yükseltelim! PKK'nın yanlışlarını eleştirme özgürlüğü temelinde, onun mücadelesini destekleyelim.

PKK'nın ve bazı derneklerin "yasaklanması" kararına, koğuşturmalara, dernek kapatmalara, ev aramalara; derneklerin ve yurtseverlerin-devrimcilerin gizliliğe itilme çabalarına; Alman emperyalist devletin "iç" faşistleşme-deki attığı adımlara karşı çıkalım, savaşım yürütelim! Alman, Kürt, Türk, Arap, Yunan, vd. kadın ve erkek emekçiler; Alman devletin saldırılarına karşı, ortak mücadele cephesi oluşturalım! Bu emperyalist devletin yıkılması için ortak mücadeleyi örgütleyelim, savaşım verelim! "Demokrasi" lafızları ile yürütülen iç faşistleşmeye karşı işçilerin-emekçilerin mücadele birliğini çıkaralım! Alman emperyalizminin ikiyüzlü "demokrasisini" teşhir edelim, demokrasi sahtekarlarına ve onların düzenlerine karşı mücadele yürütelim!

- Emperyalizme ve faşizme ölüm, halklara özgürlük!
- Alman emperyalizminin saldırılarına karşı duralım!
- Faşist Türk devletine ölüm!
- Yaşasın Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkı!

27 Kasım 1993

BOLŞEVİK PARTİZAN
Yurt dışı

OKUYUCU MEKTUPLARI

Değerli yoldaşlar!

Bolşevikler olarak; Büyük Sosyalist Ekim Devrimi üzerine 07.10.1993'te Mersin'de illegal bir toplantı düzenledik. Bir hafta gibi kısa bir süre içinde kararlaştırıp düzenlediğimiz toplantıya .. kişi katıldı. Dergilere haber bırakmamıza, çağırmamıza rağmen hiç kimse gelmedi. Bize göre temel nedeni, ideolojik temeldeki zayıflıklarımızdır.

Toplantımıza .. bayan katıldı. Katılım, .. ayrı işyerinden/kolundan işçiler, öğrenciler ve işsiz kesimden oluşuyordu, büyük çoğunluğu işçiydi.

Toplantıya tam saatinde başlandı ve tam 5 saat sürdü. Zamanın 4 buçuk saatini konuşmacı yoldaşın konuşması aldı. Bu kadar uzun konuşulmasının nedenlerinden bir tanesi, tartışma bölümü için ayrılan iki saatin yaklaşık 30 dakikası, toplantıya katılan iki arkadaşın soru ve konuşmalarıydı. Bu iki arkadaş da bizim dışımızdan arkadaşlardı. Bu yüzden cevaplar geniş tutulmak zorundaydı.

Gündem şöyleydi:

- Saygı duruşu,
- Ekim Devrimi'nin anlam ve önemi,
- Ekim Devrimi üzerine tezler,
- Sorular-cevaplar,
- Tartışma-sözhakkı,
- Kapanış konuşması.

Toplantının gidişatı, "Ekim Devrimi Üzerine" başlıklı broşürümüz temelinde oldu ve buna, bugün aktüel olan konuları, cevap beklenen sorunları ekledik, güncelleştirerek anlattık.

Saygı duruşu ve saygı duruşu esnasında Mayakovski'nin şiiriyle toplantı açıldı. Neden böyle bir toplantıya ihtiyaç duyarak düzenlediğimiz gerekçelendirildi.

Gündeme alınıp anlatılan konular, birçoklarının nerdeyse tamamen yabancı olduğu ve ihtiyaç duydukları konulardı. Nasıl bir sosyalizm? Lenin-Stalin Sovyetlerinde ne çözüldü, ne çözülemedi? Geriye dönüş nasıl ve neden oldu? Sovyetler neden ve ne zaman artık sosyalist değildi? Kimler, nasıl değerlendiriyor?

Tartışmacılardan birisi, geçmişte TKP çevresinden olduğu ve hala onun modern-revizyonisliğinden etkilenmiş olmasından dolayı, önce Kruşçev'i savunmaya çalıştı ve "Leninist"liğini iddia eder düzeyde olduysa da, kendisi bunu savunamaz konuma geldi. Bu tavır, sorunun daha iyi anlaşılmasına

hizmet etti.

İkinci -çok kısa konuşan- konuşmacı ise, daha çok, sorunun önemini ve anlatılanları, geç gelmesi nedeniyle de, yeterince kavramayarak, bizim, programatik görüşlerimizin neler olduğunu soru sorarak anlatmamızı istedi.

Dinleyicilerin büyük çoğunluğu, toplantıyı kafalarını açan iyi bir top-

lantı olarak değerlendirdi. Yine büyük bir bölümü haklı olarak toplantının çok uzun olduğunu ve sadece bir defa 10 dakika ara verilmesini eksiklik olarak değerlendirdiler.

Bolşevizm yenecektir!

Ekim 1993

Mersin'den TKP/ML(BOLŞEVİK) taraftarları.

Değerli yoldaşlar!

Eylül sonunda TKP/ML Hareketi, 5. Kongreleri adına bir toplantı düzenledi. Bu toplantıya biz 4 kişiyle katıldık. Biz çağrıldığımızda, tartışma bölümü varsa ve bize sözhakkı verilecekse, planlanmış işimizi erteleyip katılacağımızı söyledik. Tartışma bölümünün olduğunu ve bize söz hakkının verileceğini açıklamışlardı.

Toplantı yaklaşık 1 saat gecikmeyle başlatıldı. Konuşmacı 1,5 - 2 saatlik konuşması süresince, alınan kararların neler olduğunu anlattı. "Genel grev-genel direniş", "Komünistlerin birliği" gibi, EB'da yayınlanan konuların dışında yeni bir şey sunmadığını -ki pek "yeni kararlar"dır denemez- gördük.

Sorular bölümünde iki soru sorduk:

- 1.) Kendilerine parti deyip demediklerini, değilse gerekçelerinin neler olduğunu,
- 2.) Yayın siyasetinde, legal ya da illegal yayın siyasetinden hangisini esas aldıklarına ilişkindi.

Birinci soruya; parti olmadıklarını, çünkü parti anlamının "işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleşmesi" demek olduğunu, kendilerinin durumunun bu olmadığını ve bu yüzden de "parti" olmadıkları cevabını verdi.

İkinci soruya; legal yayın siyasetini esas aldıklarını söyledi. (İlk olarak 5. Kongre'de böyle bir karar aldıklarını, bunun yeni olduğunu söyledi ama, ya bilmiyordu, ya da unutmuştu; 4. Konferansların da aynı kararı aldığını konuşmamızda belirttik!)

Söz hakkı bölümüne gelindiğinde konuşmacı; "iki-üç dakikalık konuşulması gerektiğini, toplantının tartışma toplantısı değil, kararları açıklama toplantısı" (!!!) olduğunu açıkladı. İtirazlarımıza rağmen, açıklaması değişmedi. Tavırlarını eleştirerek zamanı kullanmaya çalıştı. "Genel grev-genel direniş", yayın siyasetleri, AEP ve "birlik" konularına değinerek görüşlerimizi anlattık.

2-3 dakikalık kısa konuşmamıza uzun demogojik "cevaplar" verildi. "Başka zaman tartışırız, yeri değil" gibi açıklamalara karşılık biz, her zaman açık olduğumuzu ve bunun için de orada olduğumuzu, kendilerine bu konular veya konulardan dilediklerinden biri üzerine ortak bir tartışma yanlısı olduğumuzu ve kendilerine somut öneriyle gideceğimizi, kendilerinin kendilerini göstermeye çalıştıkları kadar ideolojik mücadele taraflısı olmadıklarını bildiğimizi açıkladık.

Daha sonraki günlerde, kendilerine AEP üzerine somut tartışma toplantısı önerisi götürdük ve daha başka konular üzerine tartışma önerisine açık olduğumuzu ilettik.

"Arkadaşlarla konuşalım, size bildiririz" in sonucu; "önerileriniz aktüel konular üzerine değil" mişe döndü(!?) ve tartışmayı, herhangi bir aktüel konuda önerilerini sunmadan, istemediklerini bir kez daha kanıtladılar!

Bolşevizm, oportünizme karşın da yenecektir!

Ekim 1993

Mersin'den bir grup

TKP/ML(BOLŞEVİK) taraftarı.

Devrimci İşçi, açık anti Marksist-Leninist kervana katılıyor!

Bolşevik Partizan Yazı Kurulu'na,
Değerli Arkadaşlar,

Hepimizin bildiği gibi sosyal-emperyalist kampın dağılmasıyla birlikte, burjuvazi her alanda olduğu gibi ideolojik alanda da en iğrenç metodlarla komünist ideolojiye karşı saldırıya geçti. Sosyal-emperyalist kamptaki rezaleti "komünizmin çöküşü" olarak gösterip bilinçleri karartmaya çalıştılar, çalışıyorlar.

Bu karşı-devrimci kampanya sadece emekçi yığınları etkilemekle kalmayıp, devrimci saflardaki insanları ve örgütleri de etkiledi. Kimisi hiçbir zaman kavrayamadığı Marksizm-Leninizm'in iflas ettiğini açıkça ilan ediyor, kimisi utangaçça Marksizm-Leninizm lafından vazgeçemeyip, geçmişin tümünden sorgulanması gerektiğini söyleyip Marksizm-Leninizm'i revizyonistten geçirmeye çalışıyor, kimisi de yanlışlığı pratik tarafından defalarca ispatlanmış bayat teorileri bağnazca Marksizm-Leninizm olarak savunmaya çalışıyor. Kısacası Marksizm-Leninizm'i eleştirmek, sorgulamak ve yeni yollar aramak bugün oportünist-revizyonist kampta moda haline geldi.

Ben yazımda bu akımın tipik bir temsilcisi olan Devrimci İşçi grubunun çok iddialı çıkışlarını ele almayı gerekli görüyorum. Zira Devrimci İşçi yazarı ve çoğunluğun temsilcisi İbrahim Sevimli'nin bu sene ortasında Belge Yayınları tarafından yayınlanan "Uzun Bir Göç Öyküsü" adlı kitabındaki tezler, bu grup tarafından kaostan çıkışın biricik yolu olarak propaganda ediliyor.

İ. Sevimli, kitabında esas olarak Avrupa'daki Türkiyelilerin durumunu incelemek ve Türkiye solunun buradaki örgütlenme biçimlerini ve görevlerini irdeme iddiasıyla çıkıp, bunun yanı sıra sosyalistlerin bugünkü bunalımdan çıkış yollarına değiniyor. Yazar kitabın önsözünde, aslında bir broşür çıkarmak istediğini ama konuların genişliğinden kitap yazmak zorunda kaldığını belirtiyor. Ben de bu kitabın kapsamlı bir eleştirisi için bir ansiklo-

pedi yazılması gerektiğini düşünüyorum. Fakat ben yazımda kendimi en kaba tezlerin eleştirisiyle sınırlamayı yeterli görüyorum.

**İ. Sevimli,
Marksizm-Leninizm'in
ulus tanımını ve
sosyalist uygulamaları
reddediyor!**

Yazar, kitabının "Halk mıyız, Göçmen miyiz, Azınlık mıyız, Millet miyiz, Sahi Biz Kimiz, Neyiz?" başlıklı 2. bölümünde sağcı ve solcu çeşitli kişi ve kuruluşların benimsediği tanım araclarını sorgulayıp, hangi tanımın Avrupa'daki Türkiye-Kuzey Kürdistanlıların durumuna uygun düştüğünü tartışıyor. Bunu yaparken de, Marksizm-Leninizm'in ulus tanımını reddediyor ve Lenin-Stalin'in Sosyalist Sovyetler Birliği'ndeki ulusal sorun konusundaki uygulamaları hiçbir belge gösterme ihtiyacı duymadan karalıyor. İ. Sevimli söze şöyle başlıyor:

"Sıra geldi en tartışmalı kavrama: Ulus kavramı, hem toplumbilimcilerle politikacılar arasında farklı tanımlara konu olması nedeniyle, hem de bu kitapta irdelenen nüfus kümesi ile ilişkisi bağlamında oldukça tartışmalıdır. Bu durum, ulus hakkında daha geniş açıklamaların yapılmasını zorunlu kılmaktadır." (age, sayfa 61)

Yine devamla:

"Dünya solunda, ulusun ne olduğu

konusunda 19. yüzyılın ortalarından beri yoğun bir tartışmanın yapıldığı bilinmektedir. 1917 Ekim Devrimi ile ve bu devrimin önderlerinin (nedense Lenin ve Stalin diyemiyor /BN) geliştirdikleri teorik-politik tahlillerle çözüldüğü sanılan tartışma, ulusal kurtuluş mücadelelerinin gündeme gelmesiyle yeniden alevlenerek yaygınlık kazanmıştır. ... Bütün bunlar, Marksizmle, öteki sosyalizm teorileriyle ulus, ulusallık konularının hem ilişkili hem de sorunlu olmasına zemin hazırlamaktadır. Sosyalizmle ulus konusu arasındaki ilişki, sadece 90'larda değil, geçmişte de oldukça sorunlu olmuştur." (age, sayfa 66-67)

Görüldüğü gibi revizyonist yazarımız Marksist-Leninist'lerle her türden troçkist, revizyonist akımlar arasındaki ilkesel ayrımı silip, sanki bu konuda gerçekten problem varmış gibi davranıyor ve kendi arayışına zemin aramaya çalışıyor. Ama niyetinin aslında Stalin'in berrak, hiçbir yanlış anlaşıl-maya meydan vermeyen bilimsel kesinlikteki ulus tanımını reddetmek olduğu apaçık ortaya çıkıyor.

Bu konuda İ. Sevimli yalnız değildir. Stalin'in bilimsel kesinliğe sahip ulus tanımı bir dizi revizyonist ve oportünist saldırıların hedefi olmuştur, olmaktadır. Kendinden önceki revizyonistlerden devraldığı çarpıtma metoduyla İ. Sevimli de önce sosyalist şahsiyetlerin ulus tanımlarını araştırma adına Lenin ve Stalin arasında bu konuda bir görüş ayrılığı icat etmek için yanıp tutuşuyor. Bu konuda güya anti-revizyonist "Yeni Sol" diye adlandırılan yarı-Troçkist akımın teorisini M. Löwy'i yardıma çağırıyor ve şu alıntısına yer veriyor:

"Stalin'in «Marksizm ve Ulusal Sorun» makalesi, Troçki'nin iddialarının tam aksine çok önemli olmayan bazı noktalarda kesin ve açık bir biçimde Lenin'in yazılarından farklı hatta zıttır. ... Stalin, teorisine, Lenin'de hiçbir zaman bulunmayan dogmatik, sınırlayıcı ve katı bir özellik vermiştir. (...) Lenin'in, ulusal sorunla ilgili stratejisinin çıkış noktası Luxemburg, Troçki ve Pannekoek'un aynısıydı: Proletarya enternasyonalizmi." (aktaran İ. Sevimli, age, sayfa 68-69)

Revizyonist yazar; Marksist-Leninist'lerle her türden troçkist, revizyonist akımlar arasındaki ilkesel ayrımı silip, sanki bu konuda gerçekten problem varmış gibi davranıyor ve kendi arayışına zemin aramaya çalışıyor.

Önce yukarıdaki alıntılar bloğunun İ. Sevimli tarafından ya bilinçli makaslandığını ya da en iyi ihtimal alıntı yaptığı kitaptaki eksikliğinden bütünlüklü bir aktarma olmadığını belirtelim. Zira yukardaki alıntının başlangıcından az önce M. Löwy şunları da söylüyor:

“Stalin’in ünlü «Marksizm ve Ulusal Sorun» makalesine gelince: Bu makaleyi yazabilmesi için Stalin’in bizzat Lenin tarafından Viyana’ya gönderildiği ve Lenin’in 1913 Şubat’ında Gorki’ye yazdığı bir mektupta: «Burada harika bir Gürcü çalışmaya girdi, yazıyor... büyük bir makale için tüm Avusturya kaynaklarını ve diğerlerini bir araya getirdi.» diye yazdığı doğrudur. Fakat makale bittiğinde Lenin pek hoşnut değildir ki, ulusal sorunla ilgili bir sürü tavrında -28.12.1913’teki bir makalesinde yaptığı atıf dışında- bu makaleye değinmemektedir. Stalin’in bu çalışmasının temel düşüncelerinin parti ve Lenin’in düşünceleri olduğu açıktır. (Ulusal Sorun ve Marksizm’in Klasikleri, M. Löwy, Milliyetçilik ve Marksizm, Rotbuch-Verlag 199, sayfa 118)

İ. Sevimli’yi bir kenara koyarsak, Marksist olma, bilimsel olma iddiasındaki bay Löwy burada tam anlamıyla ne dediğini bilmez bir “teorisyen” durumundadır. Bir yandan, “Stalin’in «Marksizm ve Ulusal Sorun»u temel düşünceleri açısından parti ve Lenin’in düşünceleridir”, diğer yandan ama bu eserdeki ulus tanımı, “doğmatik, daraltılmış ve durağandır”. Ya ulus tanımı bu eserin temel düşüncelerinden biri değildir; ya da Löwy saçmıyor.

Modern revizyonistlerin de, tüm burjuvazinin de karşı olduğu şey, gerçekte ulusun kesin, bilimsel bir tanımının yapılmasıdır. Lenin ve Stalin’i ulusal sorunda karşı karşıya koymak tarihi gerçekleri çarpıtmaktır. Lenin’i savunma adına bunu yapmak, Lenin’i ne dediğini bilmeyen, parti adına çıkan programatik yazıları okuyup incelemeyen vb., biri olarak göstermektedir. Bu, Stalin’i gözden düşürmek için yapılacak en büyük siyasi sahtekarlıktır. Bu düzenbazlığı çürütmek için iki alıntı yapıp geçelim.:

“Merkez Yönetim Kurulu, «Bildirimler»de yayınlanmış olan ve ulusal program sorununu, kurultay gündemine alan ulusal soruna ilişkin bir karar onayladı. Şimdilerde ulusal sorunun -karşı-devrimin tüm siyasetinde burjuvazinin sınıfsal bilincinde ve Rusya’nın proleter Sosyal-Demokrat Partisinde- niçin ve nasıl önplana çıktığı bu kararda ayrıntılarıyla gösteriliyor. Durum apaçık olduğu için bu nokta üzerinde durmanın hiç gereği yok. Bu yakınlar da marksist teorik yazında, gerek bu durum üzerinde, gerek sosyal-demok-

rasinin ulusal programının dayanakları üzerinde durulmuştur (burada, başta Stalin’in yazısını belirtmek gerekir)”. (Lenin, Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları, Sol Yayınları, sayfa 126)

“Ekim Devrimi”ni hazırlayan ve Sovyet iktidarı için temel oluşturan önemli bir karar, ulusal sorun konferansının saptadığı çizgiydi. Ulusal azınlıklar sorunu keskin ve karmaşık bir sorundu. Bu sorun da güçlü bir devrimci iktidar tarafından çözümlenebilirdi. Ulusal soruna ilişkin raporu Stalin hazırladı. Tek doğru Marksist-Leninist rota kabul edildi: «Ayrılmaya kadar varan kendi kaderini tayin hakkı». Bu direktifimiz «Anavatan savunucuları» arasında ve sonra Haziran’daki 1. Sovyet Kongresi’nde Plehanov’da büyük bir infiale yolaçmıştı!” (Aleksandra Kollantai, Birçok Hayat Yaşadım, İnter Yayınları, sayfa 282)

Okuyucuyu merakta bırakamamak için İ. Sevimli’nin ulus tanımını (“şaheser” bir şey) aktarıp bu konuyu kapamak istiyorum, zira Marksist-Leninistlerin ulus, ulusal sorun hakkındaki görüşleri berraktır ve Lenin-Stalin’in Sovyetler Birliği’nde zengin deneyimleri vardır. Tabii görüp, anlamasını bilene!

“Sonuç olarak söylemek gerekirse, herhangi bir toplumun ulus olabilmesi için, belirli bir toprağın üzerinde birlikte yaşıyor olmak, herhangi bir şekilde bütünleşmiş olmak ve ulus olduğu bilincinde olmak gibi özelliklere sahip olmak gerekmektedir. (İ. Sevimli, age, sayfa 72)

İbrahim Sevimli, Leninizm’in, çağımızın Marksizm’i olduğunu reddediyor ve tüm anti Marksist-Leninist akımlarla barışmayı öğütüyor!

Bütün kitap boyunca yazarın çağ tespitine rastlamadım. Fakat sosyalizmin tarihi bir döneminin bittiğini iddia ederek, çağımızın emperyalizm ve proleter devrimler çağı olduğunu red-

dediyor. Ve sanki Marksist ya da Marksist-Leninist adlandırması zevk sorunuymuş gibi sayfa 302’deki dipnotta şunları söylüyor:

“Her neyse ! Marksizm - Leninizm yerine Marksizm demeye daha yatkınum. Hem daha kapsayıcı olduğu için, hem de çok sayıda tarihi kişiliğe haksızlık edilmesine meydan vermediği için. Marksizm-Leninizm ifadesinin, Lenin’i hap haline getiren «Leninizm’in İlkeleri» reçetesine yazmayı başaran Stalin’e ait olduğu söylenir.”

Eh artık biraz insaf! Tartışmanın da, yazmanın da belli kuralları vardır. Yanlış bulduğunuz bir düşünceyi çürütmek için belgelerle gerekçelerini koyar, kendi düşüncenizi ispatlamaya kalkarsınız. Ama tüm Marksizm-Leninizm düşmanları gibi İ. Sevimli de tüm kitabı boyunca Marksizm-Leninizm’e saldırılarında tek bir alıntı koymuyor. Öyle diyor ya öyledir! Yukarıdaki saçmalığa gelelim, Marksizm’in serbest rekabetçi döneme tekabül ettiğini, Lenin’in Marksizm’i kendine temel alıp onu emperyalizm çağına uyarladığı Marksizm-Leninizm’in abc’sidir.

Alıntıda bahsedilen “haksızlığa uğrayan tarihi kişiler” sakın Troçki, Buharin, Zinowjev vs. olmasın! Biraz cesaret İbrahim bey, varsa bu konuda bir derdin, belgelerle ortaya koy düşünceni. Ama lütfen belgelerle olsun! Bu konuda Stalin’den şu alıntıyı almadan edemeyeceğim. Bence Leninizm’in parlak bir tarihi. İlk Amerikan işçi temsilcileriyle 9 Eylül 1927’de yapılan görüşmeden:

“Birinci soru. Lenin ve Komünist Partisi Marksizm’e pratikte hangi yeni ilkeleri eklemişlerdir? Lenin’in «yaratıcı bir devrime» inandığını, Marx’ın ise daha ziyade iktisadi güçlerin gelişmesinin doruk noktasını bekleme eğiliminde olduğunu söylemek doğru olur mu?

Yanıt. İnanıyorum ki Lenin, Marksizm’e «yeni ilkeler» eklemediği gibi, Marksizm’in bir tek «eski» ilkesini de ortadan kaldırmamıştır. Lenin, Marx ve Engels’in en sadık ve en tutarlı öğrencisiydi ve öyle kalacaktır, ve o tamamen Marksizm’in ilkelerine dayanmaktadır.

Üm Marksizm-Leninizm düşmanları gibi İbrahim Sevimli de tüm kitabı boyunca Marksizm-Leninizm’e saldırılarında tek bir alıntı koymuyor. Öyle diyor ya öyledir!

Ama Lenin, Marx ve Engels'in öğretilerini salt eyleme geçirmekle kalmadı. O aynı zamanda, Marx ve Engels'in öğretisinin sürdürücüsüyü.

Bu ne anlama gelir?

Bu, onun Marx ve Engels'in öğretisini, gelişmenin yeni koşullarına, kapitalizmin yeni dönemine, emperyalizme uygun olarak daha da geliştirdiği anlamına gelir. Bu, Lenin'in sınıf mücadelesinin yeni koşullarında, Marx'ın öğretisini daha da geliştirerek Marksizmin genel hazinesine, Marx ve Engels'in verdiklerine kıyasla, emperyalizm öncesi kapitalist dönemde verilebilecek olana kıyasla yeni şeyler kattığı anlamına gelir, ve Lenin'in Marksizm'in hazinesine kattığı bu yenilik, tamamen Marx ve Engels'in ilkelerine dayanmaktadır.

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağının Marksizm'i olarak Leninizm den de işte bu anlamda söz ediyoruz." (Stalin, C. 10, sf. 80-81, İnter Yay.)

Yazı uzun olduğundan kesmek zorunda kalıyorum, ama herkese bu bölümün tamamını okumasını tavsiye ediyorum. Çünkü devamında Lenin'in Marksizm'i hangi noktalarda ilerlettiğini parlak bir şekilde aktarıyor. İ. Sevimli ve tüm Stalin düşmanlarını belgelerle tavrı takınmaya davet ediyorum.

İbrahim Sevimli'nin en önemli tezlerine göz atacak olursak, şu incileri özetliyorum:

"Özellikle 80'li yılların sonu ile 90'ların başı, sol, sosyalizm ve devrim adına 19. yüzyılın ortalarından beri yaratılabilen pratiklerin tıkanıp çözüldüğünün, bu pratikleri açıklamak ve meşrulaştırmak için oluşturulan teorik-politik çerçevelerin/sistematüğün parçalanıp dağıldığının, 19. ve 20. yüzyılda işçi hareketlerini, bağımsızlık mücadelelerini derinden etkileyip yönlendiren kavramların açıklayıcılıklarını yitirdiğinin, vb., tamamen açığa çıktığı, elle tutulur olgular haline geldiği bir dönem oldu." (age, sayfa 283)

"Sosyalizmin öncelikle teorik plan da yeniden kurulmak zorunda oluşunun sebebi, böyle bir toplum projesine temel oluşturan kavramsal sistematüğün parçalanmış, iş tutarlılığını yitirmiş, ayrıca da dondurulmuş, kabalaştırılmış, metodu ve diğer bazı yönleri itibarıyla bilimseliktan kopartılmış olmasıdır. (...) sosyalizmin öncelikle teorik düzeyde, yanı sıra da politik, kültürel, iktisadi ve toplumsal düzeylerde yeniden kurulması sosyalizm mücadeleleri tarihinin bir bütün olarak devrimci bir eleştirisini gerekli kılmaktadır.

Söz konusu eleştirinin gerçek anlamda devrimci olabilmesi, verimli ve bugünü açıklamamıza katkıda bulunacak sonuçlar yaratabilmesi, herhangi bir ta-

Sevimli kitabında komünist partisinin önder rolünü ve kitle örgütleriyle arasındaki farkı reddettiği gibi, demokratik merkezîyetçilik ilkesini geçersiz ilan edip, zaten lafta savunduğu Marksizm-Leninizm alanını terkettiğini ilan ediyor.

bu tanımamasına, küçük-büyük, başarılı-başarısız tüm tarihsel olayları, ünlü-ünsüz tüm şahsiyetleri eleştiriden muaf tutmamasına bağlıdır." (age, sayfa 286)

Aynı sayfanın dipnotunda Marksizm-Leninizm'in bilimselliği açıkça reddediliyor. İ. Sevimli'nin Marksizm-Leninizm'i geçersiz ilan etmesine bu kadar yeter sanırım. Yeni bulacağı bir "sosyalizm" ideolojisini de kimlerle arayacağına şu alıntılar açık yanıt veriyor:

"Marksist hareketle, liberter (anarşist, anarko-sendikalist vb.) hareket arasında daha henüz Marx ve Engels hattayken yaşanan bölünme ne kadar anlamlıydı; ve bu bölünmeyi ve sonuçlarını bugün devam ettirmek ne kadar anlamlıdır." (age, sayfa 290)

Yukarıdaki alıntının dipnotunda devam ediyor:

"Bu bölünmenin sosyalizm teorisini daralttığını, daha sonraki süreçte ise eşitlik ve özgürlük davasının güçlerini böldüğünü unutmayalım. Hatta, taraflardan birisinin (anarşistlerin) düşman ilan edilerek ve öni zor yoluyla, entrikayla kesilerek devrimcilerin bilincinde çarpıklıklar, vicdanında yaralar açıldığı da unutulmamalı. Marksist hareketle, Liberter hareketin barışması için ve varsa imkanı, birleşmesi için adım atma görevi ve sorumluluğu Marksistlere düşmektedir."

Devamla sayfa 291'deki dipnotta daha da ileri gidip dostlarını belirtiyor:

"Bu konularda Batı Solu'nun (Troçkistyle, Euro-komünistyle, anarşistyle, sosyalist feministyle, çeşitli okullarıyla, eğitimcisi, sanatçısı ve felsefecisiyle) 30-40 yıldır belli bir çaba içerisinde olduğu kabul edilmelidir. Fakat bunlar «Resmi Marksizm»in sosyalizm dışına ittiği odaklar oldukları için, hem bizde hem de başka coğrafyalarda hak ettikleri değeri bulamamışlardır."

Ve nokta. O kadar çok saçma düşünceler var ki, hangisini alayım hangisini atlayayım diye zorlandığımı itiraf edeyim. Yukarıdaki alıntılarda yoruma gerek yok sanırım. İbrahim beye "iyi yolculuklar" ve "bütün Marksizm-Leninizm düşmanları birleşsin!" demekten başka bir şey aklıma gelmiyor. Hepiniz toplanın ve Marksizm-

Leninizm'e karşı bir cephe oluşturun. Ama Bolşevizmin hepinizin hakkından geleceğini söylemeye izin verin.

Son olarak Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki sol için düşüncelerini belirttiği "Solu yeniden saflaştıracak bir harmanlama, tartışma ve mücadele süreci yaşanmalıdır" (sayfa 294) bölümünden bir alıntıyla bu konuyu kapatıyorum:

"Birçok kavrama ve tahlile anlamını veren, onları doğru gösteren bir tarihsel dönem geride kalıyordu. 1917 Ekim Devrimi'ne yol açan ve bu devrimle somutlaşan bir tarihsel süreç, uzun bir cümlede açılan bir parantez gibi 1990-1991'de kapanmıştı."

Evet sil baştan. Aynı düşünceler, Ekim 1993'de yayınlanan Devrimci İşçi özel sayısının ("Birlikte düşünmek, birlikte tartışmak ve birlikte yeniden yapılanmak için çağrı!") ideolojik gazdasını oluşturuyor. Bu yüzden bazı Devrimci İşçi taraftarlarının "bu kitap İ. Sevimli'yi bağlar" şeklindeki itirazlarını duyar gibi oluyorum. Ama bu özel sayı İ. Sevimli'nin Devrimci İşçi içerisinde önemli avantaj elde ettiğini gösteriyor. Yoksa bu "mevlanavari" ne olursan ol gel çağrısı çıkmazdı.

**İ. Sevimli,
Marksist-Leninist
parti anlayışına ve
Dünya Komünist
Hareketi'nin mirasına
saldırıyor.**

İ. Sevimli kitabında komünist partisinin önder rolünü ve kitle örgütleriyle arasındaki farkı reddettiği gibi, demokratik merkezîyetçilik ilkesini geçersiz ilan edip, zaten lafta savunduğu Marksizm-Leninizm alanını terkettiğini ilan ediyor. Bununla kalmıyor şunları da söylüyor:

"Sosyalizm mücadelesi teorisine ne zaman ve kimler tarafından dahil edildiğini bilmediğim (kimin ve kimlerin dahil ettiğinin aslında bugün fazla bir önemi olmamalı) bu teori, aslında sosyalizm davasının kaybedildiği asıl yer olarak kabul edilmelidir." (age, sf. 328)

Şaşkın bayımızın reddettiği düşüncelerin Lenin'in "Ne Yapmalı?" ve "Bir Adım İleri, İki Adım Geri" adlı kusursuz, Marksizm-Leninizm'in en temel belgeleri olduğu bilindiğinde, İ. Sevimli ya zır cahildir ya da Marksist-Leninist teorinin önemini küçültmek için bu teorinin Lenin'e ait olduğunu söyleme cesareti bulamıyor. Alıntıyı yorumu gerek görmüyorum, ama yazarın tüm bunlara rağmen halen sosyalizmden bahsetmesine hayret ediyorum. Ekim Devrimi ve Çin Devrimi hakkındaki toptancı iftiraları aktarıp geçeyim:

"Örneğin, T. Solu'nun benimsediği devrim anlayışı, Rus ve Çin partilerinin sosyalist teorideki bütünlüğü parçalayıp yerine kendi eylemlerini makul göstermek için oluşturdukları ve büyük ölçüde tek yönlü olan, yanısıra da tarihin tahrifatına bilimsel düşüncelerin ve metodun dondurulmasına dayanan teorilerin kopyesi ve Türkçe'ye tercümesidir." (age, sayfa 289)

Son olarak da, sayfa 301'de tek tek ülkelerde sosyalizmin başarıya ulaşması konusunda, bunu reddedip "sosyalizmi, bölgesel ve kıtasal çapta, birleşik bir süreç olarak tasarlamak, bugün hem daha gerçekçidir; hem de gereklidir" diyerek Troçkist kampa gidişini belgeliyor.

İ. Sevimli'nin Avrupa'daki Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütlenmelere yaklaşımı tasfiyeci, çözüm önerisi reformist ve milliyetçidir.

Bu konuya ilişkin yazarın temel tezleri şunlar:

"Bizim solun örgütlenmede sergilediği iki önemli özellik şunlardır:

a) ulusal örgütlenme, b) çizgi örgütlenmesi." (age, sayfa 161)

Sayfa 195'de şöyle diyor:

"Bizim sol, Türkiye ile ilgili olarak Avrupa'da yerine getirilecek görevin i-çerigini, hedefini, araçlarını ve biçimini yanlış belirlemiştir. Bu görevi, Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halklarının eşitlik, özgürlük, demokratikleşme ve sosyalizm mücadeleleriyle dayanışma kapsamında değil, taraftarı ya da yan kolu olunan örgütün propaganda-sını yapmak ve o örgütün Türkiye için savunduğu politikalara adam kazanmak şeklinde kavramış ve yerine getirmiştir."

Ben bu konuda İ. Sevimli'yle hemfikir değilim. Avrupa'daki Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütlerin Türkiye-Kuzey Kürdistanlılar arasında örgütlenmeleri ve Türkiye-Kuzey Kürdis-

tan'daki örgütlerin yansıması olmaları gayet doğaldır. Yoksa İ. Sevimli RSD-İP'in yurtdışı örgütlenmesini, Lenin'in Ekim Devrimi'nin zaferine kadar esasında yurtdışında çalışmasını ve Marx'ın İngiltere'de yaşamasına rağmen Alman Sosyal-Demokrat Partisi ile çalışmasını nasıl açıklayacak acaba?

Bence eleştirilecekse, Avrupa'daki Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütlerin büyük bir bölümünün yaşadıkları ülkelerdeki sınıf mücadelesine kayıtsız kalmaları eleştirilmelidir. Eğer içimizden bazıları burada kalacaklarından dolayı bulundukları ülkelerdeki devrim mücadelesine katılmak istedilerse ve bunlar engellendiyse, o zaman bu milliyetçi tavır eleştirilmelidir.

Görevler bağlamında da Türkiye-Kuzey Kürdistanlıların ezici çoğunluğunun geri dönme düşüncesiyle yaşadığı dönemde, esasen Türkiye-Kuzey Kürdistan devrimiyle ilgili görevlerin ön plana çıkması doğrudur. Geriye sadece değişen objektif şartlardan İ. Sevimli'nin yanlış sonuç çıkarması kalıyor. Nedir değişen şartlar? Yazarın da kabul ettiği gibi özellikle 80'li yılların sonlarına doğru Avrupa'daki Türkiye-Kuzey Kürdistanlıların büyük bir bölümü burada kalıp yerleşmekten yana. Bundan çıkarılacak sorun buradaki örgütlerin tasfiyesi mi? Bence hayır.

İ. Sevimli, şu tasfiyeci görüşleri savunuyor:

"Burada önerilenlerin doğal bir sonucu, Avrupa'daki Türkiye solunun Türkiye'deki bir örgütün uzantısı, bir kopyesi olmaktan çıkmasıdır. Böyle bir sonuç hem gereklidir hem de kaçınılmazdır. (...) Bu bağlamda yapılması gereken işlerden birisi, Türkiye'deki gruplaşmalara ve bölünmelere göre Avrupa'da gruplaşmaya ve bölünmeye son vermektir." (age, sayfa 309)

Yazarın görüşüne göre, Türkiye-Kuzey Kürdistan devrimiyle enternasyonal dayanışma, nasıl başka ülkelere yaklaşıyorsak öyle olmalı. Buradaki esas görevi ise sayfa 311'de ifade ediyor: "Devrimci-demokratik nitelikte bir azınlıklar/göçmenler hareketi yaratılmalıdır."

Bu milliyetçi yaklaşım tarzı bence çözümsüzlüktür. Madem ki bu azınlık

buradaki toplumun bir parçası haline geliyorsa, neden bulundukları ülkelerdeki devrim mücadelesine katılmasınlar? Benim düşüncem, Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütlerin objektif şartları değerlendirerek buradaki yapılarını yeniden düzenlemeleridir. Özel görev hücreleri ve burada kalmak istemeyenler şimdiye kadar olduğu gibi Türkiye-Kuzey Kürdistan'a yönelik çalışma yürütmelidirler, burada kalacaklar ve İ. Sevimli'nin "kararsızları" da bulundukları ülkelerdeki devrim mücadelesine katılmalıdırlar.

Şimdiye kadar yaptığım alıntıların da gösterdiği gibi İ. Sevimli'de yeni bir yol yok; olan, tüm anti Marksist-Leninist akımların (anarşist, troçkist vs.) görüşlerinin karışımı, kendi deyişiyle "harmanlaması". Yeni olan bir tek şey varsa, o da İ. Sevimli ve Devrimci İşçi'nin lafta Marksizm-Leninizm'i savunma alanından, artık açık Marksizm-Leninizm düşmanı alana geçmiş olmalarıdır. Devrimci İşçi içerisinde halen Marksizme-Leninizme sempati duyan arkadaşlara çağırım, Marksizm-Leninizm'i bizzat orijinal kaynaklardan inceleyin ve "yeni yol" iddiasıyla sizi çıkmaza götüren önderleri yalnız bırakın. Çünkü her şeye rağmen emperyalist barbarlığa karşı Büyük Sosyalist Ekim Devrimi uluslararası proletaryanın ve ezilen halkların yolunu aydınlatıyor. Yeter ki biz Bolşevizmin aydınlık yolunu izleyelim ve Bolşevik partileri inşa edelim.

Yazımı Lenin'in ünlü ve günümüzde ne kadar tekrarlınsa o kadar yararlı olan önemli bir alıntısıyla bitirmek istiyorum:

"Ne kadar zamanda, ne zaman, hangi ulusun proleterleri bu eseri sonuna vardırırlar, bunun önemi yok. Önemli olan, buzun kırılmış, yolun açılmış ve gösterilmiş olmasıdır." (Ekim Devrimi'nin Dördüncü Yıldönümü makalesinden aktaran H. Yeşil, Ekim Devrimi Üzerine, sayfa 20, Dönüşüm Yayınları)

Çalışmalarınızda başarılar dileyiyle, devrimci selamlar.

11.12.1993

Bir Bolşevik Partizan okuru

S

evimli'de yeni bir yol yok; olan, tüm anti Marksist-Leninist akımların görüşlerinin karışımı; kendi deyişiyle "harmanlaması".

Yeni olan bir tek şey varsa, o da Sevimli ve Devrimci İşçi'nin artık açık M-L düşmanı alana geçmiş olmalarıdır.

İBRAHİM KAYPAK KAYA

Li Tirkîyê pirsgirêka netewî...

BEFÎRBAR 1971

Îro, karkerên Kurd, gundiyên xizan û navrewş, nîv-proleterên bajêr, burjuvaziya-biçûk ya bajêr û perê şoreşger yê burjuvaziya Kurd yê ku wê di nava refê şoreşa gel ya demokratîk de cîh bigre jî dikeve nava averûya *gele Kurd*. Lê belê, bê van çîn û tebeqan, hemû beşên burjuvaziyên Kurd yên din û axayên erdan yên Kurd jî dikevin nava averûya *netewa Kurd*. Hinek aqilmendên pir zane, iddia dikin ku axên erdan li ser netewê nayên hejmartin. Heta ev, bi sebeba mevcûtbûna axên erdan li herêma Kurdistan, kerameta hêka, kurd hîn netewekê teşkil nakin jî dikin. Ev, safosatek û demagojiyeke bi tirs e. Axê erdan eynî zimanê şîrîkî napeyivin? Li ser eynî erdî najîn? Di nava eynî yetiya jiyana aborî û yekitiya şikildana ruhî de ninin? Him jî netewe, ne bi gihandina sînore payê dawîya pêşveçûna kapitalîzmê, di *berbanga kapitalîzmê de* derdikevên holê.

Bi ketina kapitalîzmê nav welatekî, herêmekê, di pîvanên dîtbar de û li wî welatî, li wê herêmê, bi bihevakirina bazaran, di pîvana dîtbar de, *civatin ku mercên din ye netewebûnê bi hev re dibin*, êdî tîr jîmartir ku ew hatine rewşa netewê. Eger ne wisa bûya, divê hemû civatin bi istikrar li hemû welat û herêmên şûndemayî, ku pêşdeçûna kapitalîzmê li wira bi sînore e, divê jî netewê ne hatana jîmartin. Li Çînê heta 1940 an, perçebûneke herî xurt ya feodal mevcût bû; gor vê vênê, divê hîn berê li Çînê

hebûna netewan ne hata qebûl kirin. Heta şoreşa 1917 an li beşên fireh yên Rûsyayê yên qirî feodalîzm bi xurtayî mevcût bû; gor vê dîtinê gere hebûna netewan li Rûsyayê ne hata qebûl kirin. Mesela li Tirkîyê, di salên şerê rizgariyê de feodalîzm hîn jî îro pirtir weke bi quwet mevcût bû, gor vê dîtinê, gere, di wan salan de, li Tirkîyê tunebûna tu qet netewekê, bihata qebul kirin. Îro feodalîzm bu guharînen di pîvanên dîtbar de, li herêm û welatên ku bi aborî şûnde û bindestin, li Asya, Afriqa, Emerîqa Latîn mevcût e; gor vê dîtinê, gere li herêm û welatên ku ji alîyê aborî şûndemayî ne, hebûna netewan neyê qebûl kirin.

Teza ku Kurd milletekî teşkil nakin, berpêş dike, berçav e, ku ji serî heta dawiyê bêvac e, dijra-berbûna rastiye ye û di piraktîkê de ji bi zerar e. Bi zerar e, çimkî, tezake usa, encax bi kêrê yên bindestdikin, dimêjin û yên çînen serwer yên millete serwer tî. Ewana bi vî awayî çewsandin û zilma millî ku li ser millete bindest, girêdayî û li ser millete tebaa pêktînin, ji bo hemû îmtiyaz û newekhevîyên ku di lehê wan de ye biheqîne, wê sedemek dîtîbin. Bi vî awayî, tekoşina ku divê proleterya ji bo wekheviya milletan, ji bo rabûna sitembariyên millî, imtiyaz uhw. birêve bibe, dikeve nava avê. Mafê çarenûsî dikeve nava avê.

Dûmahîk Heyê

Ferhengok

tifaq: ittifak
stembarî: baskî
pêşnuma: taslak
bextebaran: bukalemun
madde: madde
pîrs: mesele
netewî: millî
îqtidar, desthelat: iktidar
nîfûs, gelhe, gewrî, rûniştvan: nüfus
ecizkirin, tadayîdan: yıldırım
bi lez: hızla
perçiqandin, pehnkirin: ezmek
ajotin: gütmek
nîjadperestî: ırkçılık
îflaz: iflas
pêwend: bağ, ilişki
xurtandin, saxlemkirin: sağlamaştırmak
berjewendî: menfaat

alî: yön
komar: cumhuriyet
berî dan: yönelmek
pêçûn: izlemek
jêker: bölücü
tawîz: taviz
şoreşa zêvî: toprak devrimi
heter: ısrar
dem, qirne, dan: dönem
awarte, hikma erfê: sıkıyönetim
pêşewakirin, berpêşkirin: ileri sürmek
tîr: koyu
Mihriwanî: Mihricilik
azgin: bitir
hikim ajotin: hüküm sürmek
xapînok: aldatıcı
geşkirin, pêşvebirin: geliştirmek
pûçkirin: çürütmek
serdest: ezen
kedxarî: sömürü

nîştewar, tabeyî: uyruk
bi tenê: sadece
averû: kavram
bi gelemperî: genel olarak
guncan: kapsam
guncandin: kapsamak
kêmahî: azınlık
rewşnaw: orta halli
ref: saf
per: kanat
şîrîk: ortak
civat: topluluk
aborî: iktisadi
demdemî bûn: bocalamak
beş: kesim
berbang: şafak
paye: aşama
dîtbar: belli
pîvan: ölçü
bazar: pazar
yek kirin: birleştirmek

